

C.I.

Felsőmagyarország

Imen Miskolcon már a legközelebbi napok folyamán napilapot akarunk indítani. Politikai napilapot, amely független min politikai párttal, független a koránnyal, független a trösztökkel és karokkal szemben. Amelynek legfőbb érdeke: a közérdek. Kitért útja: a nyilvánosság alapos és tisztességes kiszolgálása. Legszentebb célja pedig: mindenben és mindentűz azokra az ösvényekre lépni, amelyek — bárha nehéz kapaszkodókon, sziklás utakon és tövises közt — de mégis a jobb magyar jövőben és az új Nagymagyarországgá váló törhetetlen küzdelemben futnak össze.

Programunk rövid lesz.
Revizió.
Az állampolgári szabadságjogok helyreállítását és biztosítását.
Modern és szociális irányú gazdasági és városi politika.
Harc a közéleti tisztasáért.

A „Felsőmagyarország” megindítására benyújtott kérelem ma már csak a miniszterelnök döntésére vár. A döntés felől kétségünk most már nem lehet. A miniszterelnök a nyilvánosság előtt többször is kijelentette, hogy a sajtószabadságot megszorító rendelkezések hatályon kívül helyezésének az ideje immár elérkezett. A kormány a sajtóúvellát a parlamentnek már a legközelebbi hetekre bejelentette és a sajtószabadság megszorítására különben is csak az akkori papirhiány szolgált indokul.

A lap szerkesztésére a nagy munkára készen áll. A íróasztalokon „van készítve a tinta, a fényes toll és az íres kézirat-papir.

Lapunk mai száma csak előhírnöke a lapnak.

Elvállaltuk e feladatot, mert készséggel hajlunk meg az előtt a program előtt, amelyet a „Felsőmagyarország” a magának fog nevezni, mert beláttuk, hogy ezért a programért — amely melyebb rétegzettségű és nagyobb közönségre is jogosan tarthat számot — egy, a tragikus magyarors által szinte nyomorékká suttott, hátrászári város falai közé szorítva küzdelemre menni, tiszta utópia és mert segítségére akarunk sietni a „Felsőmagyarország” programjának avval, hogy egyes, de röög és fáradságos utján a „Felsőmagyarország” akárcsak egy-két lépéssel, vagy egy pár nappal is előbb indulhasson el a cél felé.

Mai lapunkat tehát már Miskolcon nyomtatták. S a mai naptól kezdve már nemcsak Sátoraljayhelyen, hanem Miskolcon is van szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk.

A mai naptól kezdve lapunk nemcsak Sátoraljayhelyi közönségére, hanem egész Felsőmagyarországi közönségére számít.

Reméljük, hogy ez a közönség nem marad közönyös velünk szemben, meg fogja érteni, osztani és segíteni fogja a céljainkat, hogy amire a „Felsőmagyarország” megindul, mögötte már az olvasók ezrei, egy komoly, nagy tábor fog állni, mely tudni fogja azt is, hogy utunk merre vezet.

„Felsőmagyarország”: a cím, amelyet lapunk fejére akarunk írni, ma már nemcsak mult, nemcsak álom, hanem a realitások birodalmába visszavágyó komoly, nagy cél is és a tetszhalálal küzködő feltámadás.
Ezért akarunk küzdelemre menni.

A francia külügyi politika álláspontot változtatott a kisebbségi kérdésekben

**Stresemann vehemens tiltakozására Briand azt felelte: A kisebbségek szent jogait megfogjuk védeni mindenféle támadással szemben
A népszövetségi ülés szenzációja**

Nagy szenzációja volt a Népszövetség ülésének az a tanács nem teljesítendő az e tekintetben reá háruló kötelezettségeit, akkor azok az államok, melyek kénytelenek a kisebbségi kérdéssel foglalkozni, megfontolás tárgyává fogják tenni, vajon továbbra is a Népszövetség kebelében belül maradjanak-e. Egyébként bejelentette, hogy a márciusi ülésnek folyamán a kisebbségi kérdés egész komplexumát szóvá fogja tenni, mivel a Népszövetség eddigi magatartása a kisebbségi kérdésekben nem megfelelő. A német külügyminiszternek ez a spontán kitörés, nagy elemi erővel elmondott heves beszéde természetesen nagy feltűnést keltett a tanács tagjai és nagyszánu hall-

gatók között, mert ilyen heves beszédre még nem volt példa a Népszövetség történetében.
Briand francia külügyminiszter, a tanács elnöke, nyomban válaszolt és megnyugtatta Stresemann, hogy a Népszövetség legfontosabb kötelességének tartja és tartotta mindig, hogy a kisebbségek szent jogait megvédje, megővja és minden oldalról jövő támadással szemben azoknak érvényt szerezzen. A francia külügyminiszter ezzel a kijelentéssel szembe helyezkedett a Népszövetségnek a kisebbségi kérdések tekintetében eddigi elfoglalt álláspontjával s így e válasz nagy feltűnést keltett.

Amennyiben pedig a tanács nem teljesítendő az e tekintetben reá háruló kötelezettségeit, akkor azok az államok, melyek kénytelenek a kisebbségi kérdéssel foglalkozni, megfontolás tárgyává fogják tenni, vajon továbbra is a Népszövetség kebelében belül maradjanak-e. Egyébként bejelentette, hogy a márciusi ülésnek folyamán a kisebbségi kérdés egész komplexumát szóvá fogja tenni, mivel a Népszövetség eddigi magatartása a kisebbségi kérdésekben nem megfelelő. A német külügyminiszternek ez a spontán kitörés, nagy elemi erővel elmondott heves beszéde természetesen nagy feltűnést keltett a tanács tagjai és nagyszánu hall-

Magyarország és Franciaország között javulóban van a jó viszony — jelentette ki Bethlen miniszterelnök

Miért járt a magyar miniszterelnök Luganóban. — „Nem újabb kölcsönért jöttem és nem igaz az, hogy az angol külügyminiszter közvetítet Briandnál” — Luganó után Bécsben Seipelal tárgyalat Bethlen

Zürich, dec. 15.

Bethlen István gróf miniszterelnök szombat délután, Luganóból való elutazása után, a Neue Freie Presse berni tudósítójának a következő nyilatkozatot tette:

— Luganói tartózkodásom folyamán Chamberlain, Briand, Zalesky lengyel külügyminiszter és Grandi helyettes olasz külügyi államtitkárrel folytattam fontos tárgyalásokat. Ami a Brianddal folytatott tárgyalásokat illeti, azok a Magyar és Franciaország közötti jóviszony kiépitésére vonatkoztak.

A tárgyalásnak már is egy konkrét eredménye van és ez az, hogy Magyaror-

ság és Franciaország között javulóban van a jóviszony. Ki kell jelentenem, hogy nem igaz, mintha Chamberlain vállalkozott volna a közötte és Briand közötti tárgyalások közvetítésére. Ugyanígy nem felelek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint luganói tartózkodásom újabb külföldi kölcsön megszerzésével lenne kapcsolatos, mert Magyarország általában pénzügyi helyzete, külföldi kölcsön igénybevétele nélkül is javulóban van.

Bécs, dec. 15.

Bethlen István gróf miniszterelnök Bécsben, Seipel szövetségi kancellárnál

tett látogatása után a következő nyilatkozatot tette: Luganóban volt alkalmam a legtöbb európai államfővel behatóan beszélgetnem. Miután Seipel sajnos nem találtam ott, felhasználtam utamat arra, hogy felkeressem a szomszéd állam kormányfőjét, akivel hossza beható eszmecserét folytattam a két állam közös érdekű politikájáról. Örömmel állapíthatom meg, hogy fel fogásunk mindenben egyező s egész beszélgetésünket a két állam őszinte barátsága hatotta át, amely eddig is meg volt s melyet ezután is a legmelegebben ápolni óhajtunk.

Jegyzetek

Itt a vonal alatt kritikát akarunk mondani. Igaz, őszinte, minden elfogultságtól és minden érdektől mentes, bátor hangú, objektív bírálatot. Kritikát, mely őszintén munkálkodik, mely segít építeni. Mert értsék meg azok, akik érthetően vagy érthetetlenül idősínkráziával viselkednek a kritika iránt, — nagyon-nagyon sokan vannak, — hogy a kritika ösztökélő, lendítélet adó, ellenőrző, irányító, építő munka. Mint eleven, lézas lelkiismeret vizsgáló, káros örkődik a köz érdeke, az igazság, a közéleti tisztaság és az igaz munka fölött. S aki bármilyen közönségségből ki akarja vetni, ki akarja dobni a kritikát, hogy az „nyugtaltabban és biztonságosanban végezhesse munkáját”, olyan véresen komikus dologot mível, mint aki kidobja a feszültségmérőt a kazánból, hogy az — fel ne robban hasson. Mert a feszültségmérő, az objektív bírálat nem vez és nem vehet részt a feszültség fokozásában, — azt mélyebb és elemibb okok táplálják — a kritika csak főkmérője, mutatója a feszültségnek, a hibának, az elégtelenségnek és mutatja, hogy mikor kell megnyitni egy-egy biztosító szelepet, hogyan kell segíteni, hogy — ne robban hasson.

Ennek a kritikának célzertőségét és feltétlen szükségességét hangoztatta Gáld Gaszton, a házszabályreviziót ostorozó beszédében. „A sajtó csak addig szabad, amíg a sajtóbíráskodásban eltekintenek a perrendszér bizonyítékoktól. Az újságíró csak akkor mer valamit megírni, ha biztos abban, hogy szabad polgárok esküdtzéke itél föllette. Mert sokszor a kormányzat és bürokrácia perrendszérten nem igazolható visszadését kell ostorozni. Amikor nincsen gyülekezési jog, amikor a sajtó nem írhat szabadon, amikor a választójog ilyen száik, akkor gondolni sem volna szabad házszabályrevizióra és nem volna szabad azzal foglalkozni sem.”

S ezek az ezerhaldas, konzervatív Gáld Gaszton megállapításai. De ennek az élesen, tisztán látó, konzervatív államférfinak természetes és legelmeibb követelése ma csak — utópisztikus vágy, hű ábránd. A megnyilvánulni akaró közvélemény egy nagy része ma — természetesen a teljes és korlátlan sajtószabadság elemi jogának követelését egy pillanatra nem adva fel pillanatilag béérne, mert ez is egy lépést jelentene előre, a szabkíróság előtt történő perrendszér bizonyítással is. Vállalná a közvélemény igaz, bátor hangú és objektív nyilvánításért ma kijáró veszélyeket a sa kockázatokát. Csak hogy helyet, részt kaphasson az országépítő munkában. Hogy

örizhesse, sietthesse, lendithesse, vigyázz hasson a fejlődés és haladás útját. Felkínálnak karokat, feszülő izmok, gondolatok, munkákra felajzott agyat az építés munkájához — s ezeket a karokat nem lehet egy érthetetlen és indokolatlan gesztussal félrelökni, a felajzott agyak termékeny magvetését sárba szórni. Minden, ami ennek ellenére történne és történik, csak a tisztán és józanul látás hiányát bizonyítja.

Az országban éppen ugy, mint a városban. Mert Miskolc város törvényhatósági bizottsága kielte magát, gyökerei kiszáradtak a talajból, melyből sarjadt, Miskolc város közönségével, a széles népretegekkel minden kontaktsa megszűnt s a város polgármestere ilyen törvényhatósági bizottsággal nem akarhat és nem tudhat igaz és eredményes, építő, alkotó munkát végezni.

Amióta Hodobay Sándor dr. áll a város elén, Miskolc hatalmas és szinte nem remdét fejlődésnek indult, A város polgármesterének ma is nagy és széles skálájú városfejlesztési tervét vannak bizonyára. Hogy ezeket az ötleteket és terveket hibák és zökkenők nélkül megvalósíthassa, hogy munkájához lendítélet, segítséget és irányítást kapjon, hogy a fellélességet megosathassa, — ellenszere kritikára volna szüksége.

Tuladózta

Írta: dr. Bodrogy József.

A legjobb pénzügyminiszeri jelentés a magyar államháztartás és a magyar közgazdaság októberi helyzetéről rendkívül súlyos következtetésekre alkalmat. Az elmúlt októberben a fizetésképtelenségi esetek száma 105-re emelkedett a megelőző hónap 59 fizetésképtelenséggel szemben. A munkanélküliek száma 13155, ami egy esztendővel ezelőtt 1927. októberben csak 11188 volt.

Mi sem volna természetesebb, mint hogy a gazdasági élet alakulásának ilyen két súlyos tünete mellett segítségére siessen az adózóknak a pénzügyi politika és csökkentse azokat a terheket, amelyeket a gazdasági életnek viselnie kell. A pénzügyminiszeri jelentésből azonban az tűnik ki, hogy amíg 1927. novemberében az államkincstár 84 millió pengőzt szándékozott beszélni, addig 1928. novemberére 92 millió pengő bevételt irányzott elő. Amikor tehát 40 százalékkal emelkedik a fizetésképtelenségi esetek száma, 20 százalékkal emelkedik a munkanélküliség, ugyanakkor az államkincstár 10 százalékkal növeli a költségeket.

És van egy másik megdöbbentő megállapítás is a pénzügyminiszeri jelentésben. Akkor, amikor csaknem valamennyi államháztartás deficitelt küzd, akkor, amikor az ország valamennyi polgárának komoly gondokat okoz a mindennapi megélhetésre szükséges élelmiszer előteremtése, az államháztartás októberben kerent 11 millió pengő felesleget tudott kimutatni. És kimutatta ezt a 11 millió pengő felesleget akkor, amikor már a most folyó költségvetés ügyében költségvetésének elkészítése alkalmával az állami kiadások összegét oly horribilis tételekben állapították meg, hogy feleslegük nem mutatkozhatnak.

Az állami adóbejárat apparátusa azonban a maga tevékenységét a gazdasági léttől teljesen elvonatkoztatva és függetlenül folytatja. Csak éppen ennek a független tevékenységnek az eredménye az, hogy a gazdasági válság egyre jobban mélyül ki, hogy az adózók bevételeiből egyre kevesebb marad a saját szükségletei fedezésére s hogy lassanként Magyarországon egyetlen jövedelmező foglalkozás marad: az adózás.

Az új pénzügyminiszer tevékenysége még nem látszik a legjobb miniszeri jelentésből. Az új miniszternek azonban sürgető intézkedéseket kell tenni, mert sok ugyanilyen eredménnyel végződött pénzügyminiszeri jelentést a magyar közgazdaság már nem bír ki.

A sajtóban és a törvényhatósági bizottságban egyaránt. A törvényhatósági bizottságban — rossz és keserű szójátkanggal élve — az ellenzék a tegtöbbiször egyhangú. Feltétlen szükség van arra a város léte, fejlődése érdekében és pedig minél előbb, hogy új, friss, és az eddigi a törvényhatósági bizottságban nem képviselt néprétegek képviselői is bejussanak a város parlamentjébe és ott fiatalos és friss lendülettel végezzék az, alkotás és ellenőrzés munkáját. És szükség van új hangra, komoly nívós, bátor és objektív kritikára a sajtóban. Ventilátornak. Hogy eloszlasson minden füstöt, ködöt és párat. Mert füstben és ködben könnyen rajzolódhatnak fantazmagóriák az emberek szeméi elé és hatalmas, fata-morganasan óriás konturrokba szélesednek delibabok, porszemek, amiket felkap, felkamar a szél. Mert a titkokkal, köddel felzaklatott fantázia rémet lát mindenben. Erkönyt, szörnyet a felvillanó lidércfényben. Józsanul, tisztán látást akarunk. Közvetlenné, amely pontosan, tisztán és objektíven tájékoztatva legyen mindenről. Friss levegőt. És hogy a ventilátor ne csak időnként, hanem állandóan működhesse, mert a csak pillanatokra felvillanó világosság talán még inkább vakítja a szemet és hajtja az agyat a képzeltések és fantazmák felé.

(—örs)

A jövedéki rendeletek diszhajtása

Sátoraljai helyben megakadályozzák a bor- és szeszkereskedést

Sátoraljai hely, dec. 15.

Ma délután 5 órára a sátoraljai helyi javadalmi hivatal érkeztetve hívta össze a város összes bor- és szeszkereskedőit. Az értekezleten Lánosi Aladár ny. számvevő, a javadalmi hivatal jelenlegi vezetője közölte az érkelettel, hogy f. hó 20-tól kezdve kénytelen a fogyasztási adó szabályrendeletét teljes szigorúsággal alkalmazni. A bor- és szeszkereskedők körében érthető nagy konsternációt keltett ez a rendelkezés, mely alkalmas arra, hogy lehetetlenné tegye a városban a szeszest italokkal való kereskedést.

A pénzügyminiszeri minta alapján készült fogyasztási adó szabályrendelet, mely mindenütt az országban egyforma, szabályozza az ezen adó alá eső cikkek szállítási és beraktározási módjait. Ezek szerint húst a mészárosok csak a javadalmi hivatalnál történt előzetes bejelentés mellett vihettek üzleteikbe; bort beraktározni, valamint kipincézni és a város területéről fogyasztási adómentesen kiszállítani — miként az a nagykereskedelemben történni szokott, — csak a fogyasztási adóhivatalnál hat órával előbb történt bejelentés után szabad, ha ezen időközön belül fogyasztási ellenőr a szállítmány megvizsgálására meg nem jelent. Szeszest és sört két órával a beraktározás előtt kell bejelenteni, míg kiszállítani fogyasztási adómentesen csak akkor lehet, ha a szállítmányt a javadalmi hivatal elé állították.

A szabályrendeletek ezen rendelkezései — ezt bátran állíthatjuk — eddig seholsem hajtották végre, miután annak pontos keresztülvitele egyértelmű volna a bor- és szeszkereskedelemben lehetetlenné tételével, vagy legalább is súlyos akadályozásával. Világosan mutatja ezt egy példa is: Ha vidékről délután bejön a városba bort vásárolni egy kocsmáros, úgy az eladott bort a kereskedő tartozik bejelenteni. Kiszállítani azonban, ha csak javadalmi ellenőr ezt külön nem engedélyezte, csak hat óra múlva szabad. Ha az ellenőr nem áll rendelkezésre, akkor a bor el sem szállítható, mert este hét órakor beáll a tilalmi idő, amikor szeszest folyadék semmi körülmények között nem szállítható. Szesz eladásánál viszont a szabályrendelet betartása azt jelentené, hogy hetivásáros napokon, amikor a vidéki kocsmárosok szeszszekletüket beszerzik, a javadalmi hivatal előtt állandóan 40—50 szekér várna a fogyasztási adóellenőr képeben megjelenő jó szerezését.

Dr. Orbán Kálmán polgármester nyilatkozata

Miután a szállárendelet szigorú végrehajtásának híre már a délelelőtt folya-

mán elterjedt, felkerestük Dr. Orbán Kálmán polgármestert, aki kérdésünkre a következőket mondotta:

A szabályrendelet ezen intézkedéseit eddig nem hajtottuk szigorúan végre sem mi, sem pedig, tudtommal, mások. Nem pedig azért, mert a szigorú végrehajtás teljesen megbénítaná a kereskedelmet. Az én meggyőződésem, hogy ha a város érdeke, jelen esetben a fogyasztási adóbevételek biztosítható így a lényeg megővhető, a közigazgatásnak a holt befűk mellett az élethez kell alkalmazkodni. Nekem pedig nem lehet célom, különösen nem Sátoraljai helyben, a kereskedelem akadályozása, sőt kötelezősége a támogatása, amit jelenleg a szabályok liberálisabb értelmezésével érhettem el.

A mostani rendelkezésnek az az oka, hogy a pénzügyvizsgálatos tavasszal hivatalvizsgálatot tartott a javadalmi hivatal és kifogásolta, hogy nem alkalmazzuk szigorúan a fogyasztási adó szabályrendelet intézkedéseit. Bár azóta feltérgeztést is költöttünk és rámutattunk a hátrányokra, a pénzügyvizsgálatos megmaradt álláspontja mellett és így ennek megfelelően kell, felsőbb hatóságunk rendelkezésére intézkedni.

A polgármester nyilatkozatát megelégedéssel közzéadjuk, mert kitűnik belőle, hogy az élet követelményeit figyelemmel kísérő és annak megfelelően intézkedik.

Az érdekeltek, akik közé a most meg nem hívott bortemelő is tartoznak, erőteljes akció megindítását határozták el a teljesen indokolatlan szigorúság ellen, amely érthető volt az alperendelet keletkezés idejében, a Bach-korszakban, de szükségtelen és a kereskedelem megfőjtására vezetget ma.

Linoleum és szőnyeg-áruház Rosenberg Testvérek

Miskolc, Széchenyi-utca 28. sz.

Ajánlja a dusan felszerelt nagy raktárát mélyen leszállított árakon.

Perzsaszőnyegekben nagy választék!

Lámpással sem találhat célszerűbb, olcsóbb és jobb

karácsonyi ajándékot

BERKOVITS FERENC divatcikkeinél

Divat szőrkalap P 12-80, 11, 10

Oxford és selyem pouplin ing P 12-80, 11-50, 10-80

Tartós pouplin mellű ing P 7-50, 6-50, 5-20

Gyapju poulower és mellény P 16— 18-50, 12—

Gyapju és selyem sál P 4—, 2-80, 2—

Selyem nyakkendő P 3-80, 2-80, 1-80

Férfi és női keztü végig bélelt P 11-80, 11, 10

Bokavédő sima és szegett P 3-90, 3-30, 2-80

Angol harisnyák sima és mintás P 4—, 3-20, 2-40

Karácsonyi ajándéknak alkalmas

házi kabátokban, flannel pyjamákban, crep de chine sálakban és zsebkendőknben nagy választék. Taccoréosság tagja

Magyar buza védelme

A most megnyílt Gabona- és Lisztkeletti Allomás jelentőségét talán fel sem tudják beszélni azok, akik tisztára olyan tudományos fórumnak tekintik, akár a statisztikai hivatal. Voltaképpen a vizsgálat és a kísérlet a hivatása ennek az intézménynek, de ezen túlmenően még egy olyan célt szolgál, amely minden magyar gazda és termelő szívének fekszik: a magyar buza és a magyar liszt megvédése azokkal az áramlatokkal és törekvésekkel szemben, amik a rivalitástól vezetettve földünk terményeit deklasszifikálni törekednek.

Most, amikor gazdasági téren is a legnehezebb küzdelem vár ránk, akkor a legjobb vértet, a tudományos apparátus, a gyakorlati felkészültséggel egyesülve. A tudomány igazságát óhajtuk ezáltal is nemzetünk és közigazdaságunk érdekében érvényesíteni és amikor Magyarország termel Európá legjobb buzáját, amikor a magyar malmok technikailag kitűnően vannak berendezve az őrlésre, nem elegendjük meg, hogy más államok másodosztályú terményei a külföldi piacokon olyan konkurenciát fejthessenek ki, amiben több szerepet játszik a politikai érdek, mint a tényleges minőség megítélése.

Különleges rendeltetés vár az új intézményre annak megállapításánál, hogy az ország melyik részén milyen buza élvezte felel meg legjobban a talajviszonyoknak és ezzel kapcsolatban legfontosabb feladata lesz egy új magyar buza minőségi törkép megszerkesztése. A kvalitás emelésevel egyidejűleg azokat a fokozottabbtermelési rendszereket is meg kell honosítania, amelyek hivatva vannak mezőgazdasági terményeink évszázados hegemóniáját fenntartani és biztosítani. A mezőgazdaság, a malom- és sütőipar egyaránt fontos segítő társat kap ebben az intézményben, amelynek működésétől és tudományos megállapításaitól joggal várhatjuk mezőgazdasági exportunk mindennél sürgebb és gyorsabb fellendítését is. Az amerikai gabona meglepő európai térhódításának ellenviszására valóban égető szükségünk volt ennek az állomásnak felállítására, mint amely hivatva lesz szigorúan tudományos alapon megállapítani az érték-különbséget, mert eddig inkább az a komolytalan felfogás dominált, hogy ha külföldi az ár, bizonyára jobb és olcsóbb, mint a honi termény. Ennek a minden téren, nemcsak a mezőgazdaság körében elterjedt balhítnék ki-gyomlálására bizonytalán méltó védelmet fog nyújtani a kísérleti állomás rövidesen közzéteendő első jelentése.

Éjszakai jelentés szerint javult az angol király állapota

London, dec. 15. Fél tízenegykor kiadott jelentés szerint a király hosszabb időt aludt és az orvosok szerint remélhető, hogy a tegnapi nyugtalanság után javulás áll be.

Arveres...
vászott konyhakészítők
ma eladásra:
PROMPT-Panelszámkezelő
BUDAPEST, V. BALVANY-UTCA 21.

Szövetek Fesmények Szőnyegek Butorok Storok Szőrmeek

Vaddisznót, szarvast, özet és szárnys vadat budapesti árakon vásárol: HORVÁTH LAJOS hentes, mészáros és vadkereskedő MISKOLC Vásárcsarnok.

Művészi kézimunkákból karácsonyi vásár GEDEON-cégnél

Hamutálca	2-50-től	Gallér és kezelő-dobozok	6-50-től	Irómappák	20—től
Zsebkendők	1-50-től	Nyakkendő-dobozok	6-50-től	Párnák	6-10-től

Szebbnél szebb ajándéktárgyak! :: Okvetlenül tekintse meg vasárnap kirakataimat!

A miskolci vízmű problémája újabb fordulat előtt áll

Farkas Kálmán ny. államtitkár szakértői véleményét fog adni az új forrásfelhasználás és a szűrőkészülék terve felől. — Érdekes információk a december 20-ki tapolcai szemle előzményeiről

Miskolc, december 15.

Már szinte közmondásszerű, hogy ott, ahol a jó levegőt és a jó vizet dicsérik, rendszerint az élet egyéb szükségesszerű feltételeiben vannak súlyosan érezhető hiányosságok. A modern élet azonban lassanként rájött arra, hogy mégis csak a legprimitívebb szükségletek a legfontosabbak s nem riad vissza semmiféle áldozattól, hogy az emberi élet az egészség cöljaira legelső sorban is a jó levegőt és a jó vizet biztosítsa.

A levegővel több a nehézség, mert elvégre is a klímát nem lehet megváltoztatni s az emberi erő itt csak a védekezésre szorulhat. A gyárkémények füstös levegőjének az enyhítésére azonban hatalmas kertvárosokat alapítanak mindenütt s ide igyekeznek a pilhenő idejére kimenteni a felhűlésre vágyó kifáradt emberi szervezetet. A víz problémája ezzel szemben már sokkal könnyebb feladat, mert a technika mai fejlődése mellett már legnagyobb részben csak több-kevesebb pénzen, áldozatként és hozzájárulással mulik.

Könnnyen érthető tehát, hogy Miskolcon, ahol a város a vidéki nagyvárossá fejlődés legelőkeltebb periosusait éppen most élte keresztül, de ahol a modern élet egyik legsúlyosabb és legprimitívebb problémája, a jó víz kérdése még ma sincs megoldva, a közönség felosigázott érdeklődésű várja napról-napra, hogy mikor fog ez az évek hosszú sora óta és nagy viharok között vajúdó kérdés végre megnyugtató megoldást találni és már szinte tűzolt, de teljes érzékenységgel, reménységgel és aggodalommal figyel fel minden egyes momentumra, amely a miskolci vízművek ügyében felmerül.

Mert ez a hetvenezer lakosú város, amely a sors tragikus sorszerű folytán ma Felsőmagyarország kulturális és gazdasági központja lett, — s hogy eme feladatának megfelelően, bőkezűen áldozta adózáinak keserves teherpróbáit magasabbrendű is hivatású szükségletekre is, — elégre jövesen várhatja a kormányzatától, vezetőtől, képviselőitől és szakértő közegeitől is egyaránt, hogy félretéve minden régi ellentétet és érzékenységet, minden erejükkel összefogva, a város közönsége részére biztosan és gyorsan egészséges, tiszta és jó vizet teremtsenek.

A december 20-iki szemle

Ezek a gondolatok foglalkoztatták a város közönségét s ez a kívánság merül fel mind hangosabban, amidőn a miskolci vízmű annalsaiban egy újabb döntő fordulat készül. December hó 20-án ugyanis Farkas Kálmán ny. államtitkár, akit a város a vízmű-probléma megoldása végett szakértőtől hívott meg s szemlélt tart a tapolcai vízmű telepén s észleletei alapján szakértői véleményét fog majd adni arról, hogy a vízmű rekonstrukcióját új forrás-foglalással vagy szűrőkészülék felállításával oldjuk-e meg?

E szakértői vélemény s annak további következményei elé a város közönsége a legnagyobb érdeklődéssel néz s e nagy érdeklődést az ügy közérdekű volta s életbevágó fontossága eléggé igazolja. Ez az érdeklődés reménységekkel, de sajnos aggodalmakkal is terhes.

Nem kívánunk az eseményeknek semmiképpen sem elébeugyni, de kötelességünknek tartjuk, hogy ezeknek a reménységeknek és aggodalmaknak, amelyek a közönség körében e kérdés kapcsán felmerülnek, hűséges regisztrátorai legyünk.

Reménységet nyújt és megnyugtatót kell sok tekintetben az a körülmény,

hogy az illetékes tényezők végre a legnagyobb agilitással sürgetik a kérdés megoldását és a város vezetősége minden alkalmat és lehetőséget megragad arra, hogy e kérdésben, amely a sok zavar, kellemetlenség, szakkérdésben folytatott párviald, a sok ihatatlan és kloros víz és a folytonos emelkedéssel fenyegető vízdíjak között teljesen elmeresedett s a betegség legakutabb tüneteit mutatta fel, rendet teremtsen.

Aggodalmak a szakértői személyével szemben

Ezzel szemben azonban a tapolcai szemlével és a szakértői véleménnyel kapcsolatban bizonyos aggodalmak is hangot találnak s ezek az aggodalmak indítóokaiiban a miskolci vízmű közel két évtizedes történetének legelső fejezeteiben gyökereznek.

Közismert tény ugyanis, hogy a miskolci vízmű-probléma a főnyomócsövek lefektetésénél kezdődött. Akkoriban, tehát a vízvezeték építése előtt, a miskolci mérnökegyet sorozatos vitáeseményeket rendezet annak a kérdésnek az eldöntésére, hogy a főnyomócsövek folytvass-övekből vagy öntött vasövekből készüljenek. Rozsnyay Kálmán műszaki főtanácsos, Ungár Mór mérnök, Turay József és Csorba Endre hónapokon keresztül így ezeken a vitáeseményeken, mint a miskolci sajtóban is a legelőkeltebben tiltakoztak a főnyomócsövek folytvassból való készítése ellen. Beigazolták, hogy amíg az öntöttvas-öve roszadósági időtartama 60—90 év, a folytvass-öveé a roszadósági időtartama 12—18 évetartamban bekövetkezik.

Pazár István vízműgazdát két öntöttvas-öve tervet dolgozott ki s a törvényhatósági bizottság is az öntöttvas-övekből készült főnyomócsövek mellett foglalt állást. A belügyminiszterium azonban megadottatolta a törvényhatósági bizottság határozatát s minden tiltakozás ellenére a szilvombrezi

A „szakértői”-díj

Nem kétszombos továbbá a város közönsége előtt a szakértői díj kérdése sem, annálkevésbé, mert az egri lapok hasábjai arról értesítenek, hogy a szakértői díj körül Eger város és Farkas Kálmán között bizonyos differenciák keletkeztek. Miskolc város közönsége vagyonilag ma annyira igénybe van véve és annyira elzengényedett, hogy egy négy vagy hat-ezer pengős vagy még magasabb szakértői díj kiutalása, különösen akkor, amidőn a kiszavadalmazás városi tisztviselőik sem pótlétként, sem karácsonyi segélyben nem részesülnek, igen érzékenyen érintené.

Mindenestre azonban örömdetes jelenség, hogy a kérdés sürgős megoldása felé komoly lépések történtek. Ha minden oldalon kizárólag csak a szakértelem s a köz érdekeknek komoly és kötelelősszerű mérlegelése fognak szerepet játszani, e gordiuszi esomó bizonyára megoldható lesz. Ez a megoldás pedig most már könszserítően sürgős és az eddigi sok zavar, hiba és a felidézett jogos túrelmet-

állami vagyárbán raktáron lévő 12 m. hosszúságú folytvass főnyomócsöveket vásároltatta meg. A belügyminiszterium vízügyi osztályának a főnöke ebben az időben Farkas Kálmán volt. Ő vizsgálta felül a miskolci vízmű tervét, ő esközött azokon változtatásokat s az ő javaslatára történt a város akaratával szembenálló belügyminiszteri rendelkezés.

Az idő azonban ebben a tekintetben nem Farkas Kálmánt, hanem azokat igazolta, akik a folytvass-öve lefektetése ellen tiltakoztak. Még a sokat hangzatosított 12 év sem telt el s a főnyomócső máris roszadósági kezdett. Folytonos corrosiók támadtak rajta s mindaddig, amíg a város a második főnyomócsövet le nem fektette, a Tapolca-dudujkai utszakazon minden év nyarán és őszén 4—5 hónapon keresztül, szinte szakadatlanul folyt a fáradságos, sok zavart okozó és költséges munka, a corrosiók autogénhegesztéssel való eltüntetése és a csövek kijavítása. A városnak ez a mulatság évente súlyos pénzáldozatba került s az erre fordított kiadásokkal a másik főnyomócsövet bizonyára behűthette volna.

A sajtóban és a törvényhatósági bizottságban ezekben az időkben, az elégedetlen és túrelmetlen közhangulat nyomása alatt Pazár István vízműgazdát személye és szerepe volt a legelőkeltebben támadásoknak kitéve. Pazár István azonban ezeket a támadásokat épp azzal szerelte le, hogy a folytvass-öveket nem ő, hanem Farkas Kálmán javaslatára, a belügyminiszterium erőszakolta a városra.

A város tehát a folytvass-övekre súlyosan ráfektelt s ezért tünik fel kissé különösnek, hogy a vízmű másik nagy problémájában is Farkas Kálmánhoz fordult, aki azóta már eltávozott a belügyminiszterium vízügyi osztályának az elől s ma mint ny. államtitkár, a város által felkért szakértő szerepét fogja betölteni.

lenség álljon ijjesztő példaként minden további kísérletezésnek az utjába.

Meleg víz, új kut vagy szűrő

A vízvezeték ügyével teljesen ismerős helyről különben Farkas Kálmán nyug. államtitkár idejével kapcsolatban a következő igen érdekes információkat kaptuk: A miskolci vízvezeték születésétől fogva beteg. Betegsége részben működési hibákban, részben pedig emberi erő által el nem hártható természeti tüneményekben nyilvánult meg.

Elsősorban a természeti tüneményekkel volt baj, amelyek zavarodás alakjában jelentkeztek. A víz megzavarodása már az építés folyama alatt is mutatkozott, aztán pedig 1914 elején jelentkezett. A háború alatt és a háború után következő esztendőkből, hála Istennek, egészen 1922-ig semmiféle zavarodás nem fordult elő.

A víz megzavarodás azonban már ez alatt az idő alatt is, s különösen az 1913. és 1914. évi zavarodás alkalmával beható vizsgálat tárgyát képezte s a tárgyalások

MEINL ajándékosárka

MISKOLCI FIOKÜZLET:
SZÉCHENYI-UTCA 15. SZÁM

TELEFON: 10—13.

folytak abban az irányban: miképpen lehetne e zavarokat orvosolni? Szűrő és derítő telepek terveit dolgozták ki, de tekintettel a felmerülő nagy költségekre, a szűrők fenntartására és üzemeltetésére az a hivatalos vélemény alakult ki és ezt a hivatalos álláspontot az illetékes kérék elsősorban is Farkas Kálmán javaslatára fogadtak el, — hogy a zavarodások orvoslása a legalkalmasabb megoldásként a tapolcai melegvízforrás bekapcsolása mutatkozik.

A szűrő és derítőtelepek létesítését tehát a nagy építési és fenntartási költségekre, továbbá a szűrők működése a bizonytalanságra való tekintettel a hivatalos körök elejtették s az elejtéshez nagy mértékben hozzájárult az a körülmény is, hogy, amint említettük már, 1914 és 1922 között zavarodás egyáltalában nem fordult elő s így tulajdonképpen az egész probléma szünetelt.

1922-óta azonban újra napirenden vannak a zavarodások és napirenden vannak a kellemetlenségek is a víz ihatatlansága miatt, amely a klorozás folytán az egészségre is ártalmas lehet. Sőt annak is leginkább a víz minőségi hibája az oka, hogy a közönség a vizidíjat túlságosan magasnak találja, mert a vizdíj talán nem is volna túl magas, de minden ár drágának tünik fel, ha a minőség nem kielégítő.

A vízvezeték másik betegsége a főnyomócső megsérülése volt, ez a betegség azonban, mivel a város a főnyomócsövet azóta újból megépítette, teljes gyógyulást nyert. Hogy ennek a bajnak ki volt és mi volt az okozója, az már az unalomig elcsépett téma s így erről nem beszélünk.

A kut építőjének súlyos vádját saját munkája ellen.

Igen lényeges és fontos azonban a vízmű első betegsége: a víz megzavarodása. Erről pedig igen furcsa észrevételekről számolhatunk be. A város főispánja és polgármestere igen előkelő műszaki helyről kapott egy műszaki szakvéleményt, amely szerint a víz megzavarodásának az oka az, hogy a megépített kut nem képez tökéletes műszaki egészet, amennyiben ez 15 em-es eltoldást mutat, s míg egyik része sziklán nyugszik, a másik része homokos vagy kavicsos talajon van s ennek következtében vizet nem a forrásból, hanem a tóból kapja s ez a fertőzés és a megzavarodás egyedüli okozója.

Tény az, hogy a kut alsó gyűrűje nem vízszintes, hanem kissé ferde sikon fekszik. Hogy azonban a kutgyűrű mindenütt sziklán fekszik-e avagy kavicsos és homokos, azt senki sem állapíthatja meg. Tény az is, hogy ugyanaz a mérnök, Richárd, aki 1928-ban illetékes helyen szakvélemény alakjában azon véleménynek adott kifejezést, hogy a víz megzavarodását a kut ferdesége okozza, — csinálta a kutat és ugyan ő volt az, akivel szemben az építési bizottság annak idején a kut át vételét megtagadta.

De ugyanaz a mérnök vállalkozott annak idején arra is, hogy az elferdülést buvármunkával helyrehozta, később pedig

Bőrkeztüüt Harisnyát vásároljon **ajándékba** **KÁLNAI** keztyűsnél **SZÉCHENYI-UTCA 58. SZ.**

Ajándékot Karácsonyra
Jól, szepet, olcsón
Ecker, Klein, Sugár cégnél vásárolhat.
Salyemkülönlegességek az összes divatszínekben.
Nagymennyiségű maradékot rendkívül olcsó árban árusítunk.
Miskolc, Telefon 1-38. Fióküzlet Debrecen, Telefon 1-82.

Méth Jenő Miskolc, Széchenyi-utca 54. szám.

TELEFON 9-64.

Kötött árú, keztyű és harisnyakülönlegességek, fehérneműek, Baby cikkek. Elsőrendű férfilingek, nyakendők, gallérok, bőrkeztüüt. Takarékosági rendszerű áruhitel. Cspikék, szalagok, állandó újdonságok ruhádszekben, kalapkellékek!

ugyanő jelentette ki, hogy a kutat ilyen képen képtelen helyrehozni és végül ugyanezok is volt az, aki arra kérte a bizottságot, hogy — tekintettel a csekély elferdülés jelentéktelenségére és mivel ez az elferdülés sem a kut stabilitására, sem a víz minőségére, sem annak mennyiségére jelentőséggel nem bír, — a kutat vegye tőle át. A bizottság a kutat át is vette, még 1913-ban és ma: 1928-ban, tehát tizenöt évvel később ugyanaz a mérnök a kut ferdeségét addig ugyanígy állítja fel. Ha vádol, csak a saját munkáját vádolhatja.

Meg kell jegyeznünk, hogy a Farkas Károly által ellenjegyzett és aláírt kut-tervek szerint a belügyminisztérium közegészségügyi osztálya oly módon tervezte annak idején a kutat, hogy a kut-csason több helyen átlukaszassék és amennyiben az alulról feltőlő alsó forrásokból kellő mennyiségű vizet nem kapnának, a víz ily módon oldalról is beszívható legyen. Az építési bizottság azonban, mivel alulról is kellő mennyiségű vizet kaptak, nem eszerint a terv szerint oldotta meg a kut-kérdést és az oldalbehatolást mellőzte. Ha tehát a kutat építő mérnök szerint a zavarodás és az infekció azáltal keletkeztek, hogy a víz oldalról hatolt be, nyitott és értékes kérdés marad, mennyi víz hatolt volna be oldalról és mi lett volna e behatolás következménye, ha az eredeti terv szerint építették meg a kutat.

A népjóléti miniszter szakértője nem tud határozott véleményt adni

A vízmezgavarodásuk nem ezek az okai, mert hiszen a talajalakulatok szerint a volt tőle medre ca. 180 cm. mély volt, alatta ca. 6 m. abszolút tiszta homokrétég van és az alatt kezdődik a szakadozott sziklaréteg, amelyen a kut nyugszik. A kut ugyanazt a vizet kapja, mint a tő, eszerint tehát, ha a kutba oldalról hatolna be a víz, akkor sem változna a helyzet, mert hiszen a kut akkor is csak ugyanazt a vizet szívná be.

A város főispánja e szakvélemény alapján eljár a népjóléti minisztériummal s a minisztérium szakvéleményét kérte ki arra vonatkozólag, miképpen lehetne a víz zavarodását orvosolni, mert, Miskolc közönségének nagy része idegenkedéssel fordul el azon megdőlés elől, hogy a zavarodás idejére a melegvíz kapcsoltságát be. A népjóléti minisztérium kiküldöttjei is a melegvíz bekapcsolása ellen foglaltak állást, de arra vonatkozólag, hogy a zavarodás lehetőségét mi uton és módon: a kut lesüllyesztésével, vagy egy új kut megépítésével lehetne-e elérni, határozott véleményt nem mondottak, sőt kijelentették, hogy ebben a tekintetben határozott véleményt mondani nem is lehet. El lett tehát határozva egy második kut létesítése, de a kut helyének kitűzését és a kut építési módjának meghatározását mind-egyik sem a magán- sem a hivatalos szakértők pontosan meg nem jelölték és meg nem állapították.

Ma tehát az a helyzet, hogy vannak szakértői vélemények, amelyek szerint a melegvízforrás bekapcsolása kívánatos, sőt ez az egyetlen lehetséges megoldás, de vannak ezzel szemben olyan szakvélemények is, hogy a melegvíz bekapcsolása nem kívánatos és nem is az egyedüli rendelkezésre álló megoldás, mert egy új kuttal a kérdést sokkal jobban meg lehet oldani. Ez azonban teljes határozottsággal e szakvéleményben seholy sem jut kifejezésre.

Mit jelentett Farkas Kálmán szakvéleménye?

Végül is ott állunk tehát, hogy a város kénytelen a magán és hivatalos szakértők szakvéleményével szemben egy harmadik szakértőhöz fordulni. Ez a harmadik szakértő Farkas Kálmán ny. államtitkár. Ő azonban nem desavudhatja önmagát és nem mondhatja azt, hogy a melegvíz bekapcsolása nem megoldás, mert hiszen már állást foglalt e terv mellett, sőt ő maga döntött ebben az ügyben.

Mindéből pedig egészen nyilvánvalóan az következik, hogy Farkas Kálmán azt a véleményt fogja leszögezni, hogy amennyiben a város nem akarná, — a véleménye szerinti — legjobb és legolcsóbb megoldás keretében a melegvizet bekapcsolni, kénytelen lesz derítő- és szűrőtelepeket létesíteni. De, hogy ez mit jelent, az számokban is könnyen kifejezhető. Jelen elsősorban is 40—50.000 P tervezési költséget, jelent kb. 1.000.000 P építési költséget és jelent évenként meg nem határozható fenntartási költséget és jelent végre azt is, hogy a vizet nemcsak klórozni,

hanem timsózni és szódázni, meg nem tudom én micsodázni is fogják. Ha ezt akarja a város, ugye ezt ilyen könnyen elérheti, de azután ne legyen ám panasz, hogy magas a vízidjé és ne legyen panasz, ha a derítő- és szűrőszűrések szükséges esetén esetleg nem lesznek funkcióképesek. Mert nem közömbös, vajjon egy folyó vizet kelle tisztítani és deríteni, amelynek iszapartalmu fél — egy százalék, avagy a mi vizünké, amelynek iszapartalmu 5—6 százalék. Nem tudjuk tehát teljesen megérteni, hogy miért kell az egymással ugyan homlokegyenest ellenkező, de a miniszter által már jóváhagyott tervekkel szemben most egy harmadik megoldást forszírozni, amelynek működése még igen problematikus s amely emellett mérhetetlen összegű utépítési, fenntartási és egyéb költségre kerül.

A víz klórozása sem oly kisjelentőségű kérdés, amit az egyszer s máskor fel-

tüntetnek. A német szakirodalom, amelynek alapossgát kétségbe senki sem vonja, ma már tényként állapítja meg, hogy a klórozott víz ivásra nem alkalmas, mert a klór a viznek egyéb alkotórészeivel egyesülve az egészségre jónak egyáltalában nem mondható vegyületek s többek között só-savat is képez, a vízvezeték glómosóvával érintkezve pedig szintén káros és mérgező hatású vegyületeket állít elő. A tudomány ma már egyáltalában tényként szögezi le, hogy a vizet klórozni csak azon városokban szabad, melyeknek víz-vezetékében glómosóvák nincsenek. Vannak ugyan e károsan ható anyagoknak ellenszerei is, ezeket azonban tényleg is alkalmazni kell.

A város közönségének mindezek mellett tökéletesen igaza van, ha pénzéért jó vizet akar.

Bűnügyi eljárás indult egy háziur ellen, mert merényletet követett el egy lakást kereső asszony ellen

A háziur tagad, az asszony bizonyít

A miskolci rendőrség szombat délelőtt rendkívül érdekes bűnügyben indított nyomozást. A feljelentést egy idősebb miskolci úriasszony tette, aki feljelentésében a következő, nem mindennapi esetet adta elő:

— Tokaj és Miskolc között a vonatban megismerkedtem egy miskolci nyugalmazott vasutas háztulajdonossal, akinek elmondottam, hogy férjemmel más lakásba akarunk költözködni, mert jelenlegi lakásunk nem alkalmas arra, hogy nagyszámú családdal ott lakhassak. Néhány nappal ezután az illető megjelent nálam s elmondotta, hogy neki Miskolcon olyan háza van, ahol egy lakást szívesen kiadna. Kért, látogassam meg és nézzem meg a kiadó lakást. El is mentem, azonban a legnagyobb meglepetésemre azt tapasztaltam, hogy az egész házban egyedül tar-

tózkodik. Gyantalanul néztem meg a felajánlott lakást, de láttam, hogy olyan állapotban van az, hogy oda nem költözködhetem be. Epen távozni akartam, amikor a háziur utamat állta, rám zárta a lakás ajtaját és merényletet követett el ellenem. Eszméletem vesztettem, majd amikor magamhoz tértem, haza mentem és férjemnek mindent elmondottam.

A rendőrség bűnügyi osztálya vezetőjének ratifikása szerint azonnal nyomozók mentek ki és előállították a gyanusított háziurat. Ez persze először mindent kerelen tagadni próbált, azonban többször ellentmondásba keveredett, végül a sértett nő és hozzátartozók olyan bizonyítékokat produkáltak, amelyek alapján a gyanusított ellen, míg az őnyes iratokat átküldötték az ügyészségre, ahol dönteni fognak a gyanusított további sorsáról.

KOHN HERMAN
ÁRUHÁZÁBAN MISKOLC
 VERSENYEN KIVÜLI
karácsonyi árak

Uri fehérnemű		Női sárcipő nyelvel		8.50
Fehér nappali ing	6.— 7.50 8.—	Férfi sárcipő	10.—	
Zefiringek jó minőség	6.— 6.50 7.50	Gyermek sárcipő	5.40 29/35	6.20
Hálóingek	4.50 7.20	Baby kelengye		
Selyem nyakendők	1.50 2.— 3.—	Tetra pelena valódí	1.75	
Selyem nyaksálak	2.50 3.50	Pólya-párna szép kivitelben	10.— 12.50	
Köper lábravalók	4.— 5.—	Kocsitakó pazarul díszítve	10.— 12.50	
Női fehérnemű		Patentkötésű babykabátka	1.25 1.50	
Nadrágkombiné	2.80 3.40	Babyingek	1.— 1.50 2.—	
Szoknyakombiné	3.40 3.90	Gumipelena darabja	— 70 fillér	
Női ingek	1.30 1.75 1.90	Kalapok		
Női hálóing	4.20 4.50 5.50	Női divatkalap díszítve	5.— 6.— 7.—	
Kötények		Gyermekkalapok díszítve	2.80 4.40	
Fehér szobalánykötény	2.40 2.90	Bőrsapkák		
Kitűnő színes mosó	2.40 2.30	Férfi bőrsapka prémél		
Klotkötény reform szabás	4.75	Fü bőrsapka prémél		6.50
Ernyők		Kötöttárak		
Női ernyők elsőrendű minőségek	8.— 9.50 12.—	Női kötött mellények	7.— 10.— 12.—	
Férfi ernyők	8.— 9.— 12.50	Női kötött kabátok	15.— 18.— 20.— 23.—	
Gyermek ernyők	5.44	Férfi kötött mellények	11.— 12.50 16.80	
Harisnyák		Fü és leány mellények	5.50 7.— 8.50	
Angol női harisnyák	2.— 3.30	Szörmék		
Női harisnya strapára	— 75	Szörme kész boá	15.— 20.— 24.—	
Kitűnő műselyem minőség	1.80	Szilbör fekete gallérnak	3.— 4.— 5.—	
Női flórhárisnya	2.25 3.20	Angóra boá és muff gyermeknek	16.—	
Gyermek angolharisnya	1.— 1.25 1.60	Reform női nadrág		
Gyermek divatcikkek		Kitűnő pamut minőség	1.75 2.25	
Bébé himalája kabátok	2.50 3.50	Csikos selyemnadrág	3.60 3.80	
Bébé kötött kabátok	3.50 5.— 5.50	Kitűnő gyapju selyemmel nadrág	6.—	
Gyermekkabátok hosszú 1—3 évig	9.—	Gyermek fehérnemű		
Báránymelme kabátok hosszú	14.— 20.—	Leánykaing himzett jó siffon	1.80 2.— 2.50	
Bébé keztyűk	1.25 1.— 1.60	Leányka nadrágkombiné	2.85 3.50	
Gyermekgarnasnik	4.— 4.80 6.—	Leány hálóing	2.60 3.40	
Kötött sapkák gyapju	1.80 2.— 2.40	Leány trikoreformnadrág	2.80 3.50	
Gyermekruhák őrlel választékban		Házcipők		
Hó és sárcipők Vimpassing világmarka		Teveszőr házcipő női	5.50	
Gyermek hócipők 22/28	10.—	Női bőr házcipő	8.—	
29/35	11.20			
Női hócipő	13.20			

Apróhirdetéseket felvesz a Felsőmagyarországi Hírlapterjesztő Széchenyi-utca 12. Telefon 8-85

A jótékony nőegyletek küzdelme a téli nyomor ellen

A mai idők jellemző uri nyomoroktól kivül, — akik divathóbortól éhesen ragyognak az utcákon, míg a hátuk mögött egyre nő az adósság — vannak a nyomorban őszintébb gyermekei is. Ezek leplezetlenül magukon hordják a minstelenség minden jelét. Szakadt ruhában, rongyos cipőben rojgák nehéz utaitak és tömeglakások tetel-leket rontó fertőjében élik le szomorú napjaikat.

Miskolem, mint arra tényleg a leghivatottabb, elsősorban maga a város tartja kezében a szegények ügyét. Dr. Plank Miklós városi tanácsos odaadó és ügybuzgó vezetésével működik a kulturális és szociálpolitikai ügyosztály.

A városon kívül még a különböző jótékony nőegyletek vállalták kötelességüknek a szegények gyámolítását. Ezek az egyesületek más-más vallás égise alatt dolgoznak, a cél azonban közös.

A Róm. Kath. Nőegylet munkásságáról külön fejezetben kellene szólni. Öv. dr. Komáromy Gyuláné az egyesület elnöke, érdemeiért f. hó 14-én kapta meg a legnagyobb jutalmát, a „Signum Laudis” amelyet eddig mindössze három asszony kapta meg Miskolem. Az egyesület mindenki mentására gond a szegényeknek. Sok-sok szegény gondi hálattal szívvél az egyesülethez és hogy a esatosok utcákon mind kevesebb meztelbas gyermeket látni, az egyesület érdeme. Követésre méltó példát statuál a róm. kath. Nőegylet.

A Magy. Gör. Kath. Nők Orsz. Egyesületének miskolci osztálya, bár relatíve kevés nő van Miskolem, mégis dícséretre méltó munkásságot fejtett ki. A szegények istápolása mellett az alsóbb néposztály asszonyait és leányait u. n. „népművészeti produktumok” elkészítésére oktatja ki, amelyly mint azt a napokban lezajlott karácsonyi vásár eredménye bizonyítja, sző keresethez juttatta a tagjait. Dr. Mátyás Lajosné neve, aki a MAGNOSZ, országos elnöknője, nemesak Miskolem, hanem az egész országban fogalommal vált. Az ő lelkes munkássága adott szárnyakat ennek a nagyjövű nőegyesületnek, melynek különleges rendeltetése, hogy az otthonukat távollévő szegény egyetemi hallgatókat is minden lehetővel segítse.

Az Ev. Nőegylet legrégibb egyesület Miskolem. Hetven esztendőse osztja szét adományait a szegények között. Öv. dr. Markó Lászlóné vezetésével, ezidén is, hogy mekkora munkásságot fejtett ki az egyesület, minden szónál jobban elmondják maguk a számok. 100 gyermek kapott ruhát, cipőt, 45 öreg asszonyt ruháztak fel, azonkívül s szeri se száma a gyors segélyeknek s a titult tűzölányoknak.

A Debórah Nőegylet Priez Jakabné vezetése alatt működik. Talán a legszelebb körü mutakát végezte. Egy egészen megszervezett hivatal tartja számon itt a szegényeket. Különösen a betegekre fektetik a főszűl. Elemelem látják el őket, de nem a népkönyhak stíljében, hanem az egyesület minden egyes tagja felváltva vállalta magára azt a feladatot, hogy otthon főzött ételkeket látja el a betegeket. A gyors segélyek, tűzölányok, házbérsegélyek mellett még egy szociális funkcióit is végezi s Debórah. „Kölesönöknek” nevezett segélylyel látja el a pillanatnyilag megszorult kisebb ezgizeteneikát. Mint érdekesség említtjük, a menasszonyok segélyességét. Novembertől — legkevesebb 5 mászás tetelekben 11 vagon szenet és 6 vagon fát utaltak ki.

Az Izraelita Nőegylet ez évi munkásságában 120 gyermeket öltöztetett fel tetőtől talpig. Népkönyhája, ahol naponta 25 „vendég” étkezik, december 1-től működik. Dr. Szabó Arminné elnökő agilis vezetése mellett, különösen a szemérmes szegényeket veszi pártfogásba és hogy keresethez jussion sok szegény, cukorka és gyümölcsstrandot állítanak fel ezek részére. Az elaggott asszonyok részére és a beteg családoknak pénzsegélyt utal ki. Természetesen tűzölányok-kiosztás sem ismeretlen fogalom az egyesületben.

10.000 pengő értékű ruha kerül kiosztásra a Diósgyőr-vasgyárban. A diósgyőri vasgyárban gazdag ajándék várja ezidén árva és szegény gyermekeket. Zsolbos István gyárfőnök 10.000 P értékű ruhameit juttatott a vasgyári iskolák vezetőjéhez. A ruhaneműket Keresztes Vencel fő ügyelő irányítása mellett fogják szétosztani a szokásos karácsonytálmepély kíséretében.

A Tröszt harca Sárospatak villanyvilágításáért Sátoraljaújhely villanytelepe ellen

A sárospataki Furmint a Tröszt rohamcsapata. — Miért utasította vissza Ujhely a Tröszt lefelé lictáló ajánlatait. — A pataki és ujhelyi ajánlatok megdöbbenően drágának mutatják a miskolci egységárákat

Sátoraljaújhely, dec. 15.

A technika haladása sehohsem érezte annyira hatását a közéletben, mint az ország villamos ellátásában. Mindentűt is hatalmas áramfejlesztő telepek épülnek, újabb és újabb területeket hálóznak be a villamos-művek távolsági vezetékai, melyek messzi vidékre szállítják az olcsó villamos-energiát.

A hatalmas villamosítási láz erős konkurenciát teremtett a mai meglévő és tervbe vett villanytelepek között. A versenyben a szénbányák, elsősorban a Salgótarjáni Kőszénbánya és Magyar Általános Kőszénbánya vezetnek és mellettük hatalmas versenytárs a több teleppel is rendelkező Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára, vagy amint általában ismerik.

a „Tröszt”, Magyarország legnagyobb áramkereskedője.

Ezek mindegyike eddig is jelentős területeket kapsolt be dróttjaival érdek körébe és valóságos versenyt rendeznek a még szabad újabb területekért.

A legutóbbi időben a Tröszt lemaradt kissé a versenyben. Részben a szénbányák voltak a villanyharc győztesei, pl. a Szolnok—hőmérvadásárhelyi vonalon a salgótarjáni, részben saját telep építését határozták el az érdekelt községek, pl. Sátoraljaújhely város, mely rövidesen üzembe is helyezi új, modern, 1200 lóerős telepét.

A Tröszt a múlt év folyamán vállaltai, a Miskolci Villamosági Rt., valamint a dobosai és gibárti telepek útján hatalmas erőfeszítéseket tett, hogy hálózatát jelenlegi végpontjától, Bodrogkeresztúrtól egész Sátoraljaújhelyig terjeszse ki, ami egyértelmű lett volna egész Zemplénnegyének érdek körébe vonásával. A harc nem vezetett eredményre. A Tröszt azonban nem adja fel egykönnyen az olyan terveit, melyek hasznaló kecségetnek és ma már

Sárospatak a Tröszt célpontja Zemplénnegyében.

Sárospatak ugyanis szerződéses társaság fogva felmondta a koncessiót a közeg villamos szükségletét ellátó „Furmint” törlőkülfőző szövetkezetnek és így rövidesen aktuális lesz a koncessió verseny tárgyalás útján való kiadása.

A sárospataki villamosconcessió körül már most megindult a harc és ebben a harcban

Ujhely szemből áll a Sátoraljaújhely város tulajdonát képező villanytelepért,

amely régtől fogva számít a szomszédos Sárospataknak fogyasztóul való megnyerésére.

A legérdekesebb azonban, hogy a Tröszt látszólag érdektelen a sárospataki koncessió ügyében, mert eddig semmiféle látható jele nincs érdeklődésének. A háttérből azonban már dolgozik a Tröszt keze, mely a „Furmint”-on keresztül akar Patakra bevonulni és ezzel Ujhely város villanytelepének érdek körét a város területére szorítani.

A „Furmint” ugyanis, mint feltélen

a Tröszt saját költségén kiépíti a Bodrogkeresztúr—Sárospatak közötti távolsági vezetékét és Sárospatakot mérve kilowattóránként 30 fillérért adja az áramot Furmintnak.

E rendkívül kedvező feltételeken kívül még kölcsönt is hajlandó nyújtani a Tröszt a Furmint értéktelen elosztó hálózatának modernizálására, és pedig a bankamatlából 2¹/₂-kal magasabb kamattal, tehát szintén igen kedvező feltételek mellett.

A Tröszt tehát egyelőre a Furmint háta mögött operál és használnak nagy részéről kénytelen ilyenformán a Furmint javára lemondani. Ez a haszonátengedés meglepő a Tröszt részéről, melyet nem így ismertünk eddig, mint más vállalatok jöltevéjét.

A mi meggyőződésünk az, a távolabbi valószínű célokot egyelőre nem említve,

a Tröszt csak azért marad a háttérben, mert ki akarja kerülni, hogy Miskolc figyelme ráterelődjék a pataki üzletre.

Nagyon sok kellemetlensége származhatna ugyanis a Tröszt-pek ából, ha a mis-

kolci áramfogyasztó közönség észreveszi, hogy milyen olcsón tudja ő adni az áramot másból.

Pedig — meggyőződésünk ez — a 30 filléres kilowatt óránkénti ár nem is utolsó és legalacsonyabb ára a Trösztnek. Újabb és újabb nyomásra lépésről-lépésre, sőt néha egyszerre ötöt is lépve fogja igényelni mérsékelni, úgy, amint az Ujhelyben történt.

A Miskolci Villamosági Rt. ugyanis 1926. év elején ajánlatot tett Sátoraljaújhely városnak, melyben hajlandóan nyilatkozott áramszükségletét ellátni, oly feltétellel, hogy a város járuljon hozzá földperdu-ként 200.000 aranykoronával a Miskolc—Szerencs közötti távvezeték megépítéséhez, építse meg saját költségén a Szerencs—Sátoraljaújhely közötti távvezetékét és fizessen az áramért Szerencsen 24 arany fillért, mely a fogyasztás emlékdésével 15 arany fillérre csökkentet volna kilowattóránként.

Sátoraljaújhely város erről az ajánlatról még csak tárgyalni sem volt hajlandó és erre következett a második ajánlat, melyben a Tröszt az egységárákat fenntartja, azonban most már eltekint a Szerencs—Miskolc közötti távvezetékhez való hozzájárulástól. Ezt annál is inkább megtehetette, mert a szerencs—miskolci távvezetékét nem arra használja fel, hogy Miskolcra Szerencsre szállítsa az áramot, hanem éppen megfordítva — ezen a távvezetéken keresztül látja el Miskolcot árammal és gibárdi és dobosai, valamint a kooperált szerencsi cukorgyári telepeiről.

Ujhely még mindig nem állott kötelek és erre következett a harmadik ajánlat. Az ajánlat alternatív volt, azonban minden körülmények között sokkal olcsóbb az előző kettőnél. Ebben már Bodrogkeresztúron kívánja átadni az áramot a Tröszt. Nem tartott soká és jött a negyedik ajánlat, mely egyszerre pengő-fillérre változtatta mindazt, ami eddig aranyfillér volt.

Sátoraljaújhely városa, látva, hogy a Tröszt milyen könnyen hajlandó néhány száz millió beruházást eszközölni és egységárait egyszerre 16 százalékkal mérsékelni — újabb ajánlatot küldött a fel a Trösztöt. És most következnek az utolsó, ötödik ajánlat, melyben a Miskolci Villamosági Rt. a távvezetéknek Sátoraljaújhelyig való teljes kiépítését vállalta magára, vállalta a vezeték karbantartását, és az egységárákat a következőképpen állapítja meg. Sátoraljaújhely város részére a város letranszformáló állomásánál mérve: Amennyiben a város fogyasztása évi 600.000 kilowatt-óránál kisebb lenne, kilowatt-óránként 24 pengőfillér, 600.000—800.000 kilowattóra fogyasztásig 17 fill., 800.000—1.000.000 kw.-óra fogyasztásig 15 fill., 1.000.000—1.200.000 kw.-óra fogyasztásig 14 fill., 1.200.000—1.400.000 kw.-óra fogyasztásig 13 fill., 1.400.000-en felüli fogyasztás esetén 12 fillér.

A vízművek által fogyasztott áram pedig a fogyasztás helyén mérve 12 fillér. Sátoraljaújhely városa ezt az utolsó

ajánlatot sem volt hajlandó elfogadni, annak ellenére, hogy ez kedvezőbb lett volna, rá nézve, mint az önálló telep építése. Mégis az utóbbi mellett döntött, mert.

az volt az általános vélemény, hogy egy vállalattal, mely fokról-fokra haladva ilyen óriási mértékben redukálja árát, nem lehet szerződést kötni hosszú időre.

mert hiszen a város biztosra veheti, hogy a vállalat mindent el fog követni az eredeti terve szerinti árak elérésére, amihez az idő folyamán meg is lenne a módja. Tiszta és kizárólag a tárgyalások során felgyülemlett bizalmatlanság a Tröszt-tel szemben volt az oka annak, hogy Sátoraljaújhely városa önálló telep építését határozta el.

Sárospatakon már Sátoraljaújhely város telenével áll szemben — nem nyíltan, de a Furmint háta megett — a Tröszt és vele a Miskolci Villamosági Rt. Ez az oka a Furmintnak adott rendkívül kedvező ajánlatnak. Sárospatak villanyval való ellátása ugyanis nem üzlet, legalább is nem rentabilis üzlet a Tröszt részére. Nem pedig azért, mert Sárospatak egész évi fogyasztása 100.000 kw. óra — és ez belátható időn belül nem is emelkedhet lényegesen — vagyis két miskolci szálloda és vendéglő együttvéve nem kisebb fogyasztó, mint egész Sárospatak község és mégis: *

a „Furmint” Sárospatakon kw. óránként 30 fillérért kaphatja az áramot ugyanakkor, amikor miskolci fogyasztóknak a termelés helyén 66 fillért fizetnek.

(L. Z.)

Enek a cikknek az adatai a miskolci közönség körében is nagy érdeklődésre tarthatnak számot. Miskolcon még mindenkinél élénk emlékezésben élnek a Miskolci Villamosági Rt. legutóbbi egységárfelmentési kísérletei, a sátoraljaújhelyi próbálkozásához hasonló, folytonosan lefelé lictáló ajánlatai és a törvényhatósági bizottságnak, leginkább a községhelyzetet megokolt ama határozata, amely nagyjában a régi egységárák alapján oldotta meg a kérdést. A közönségre azonban ez a megoldás is aránytalanul és feleslegesen súlyos terheket rő. Ezt ma már mindenki éri, türelmetlennek találja és türelmetlenül várja a belügyminiszterium döntését a fölött a fellebbezés fölött, amely a határozatot megtámadta és kimutatta, hogy a város jogosan tarthat számot egy jelentékeny árleszállításra.

Ezek az adatok azonban arra a kérdésre is érdekes megvilágítást vetnek, hogy a Tröszt versennyilátásával minden talpaltatnyi földért mily elkecseregett közelmet folytat. Ez a magyarázata talán annak, hogy a sárospataki garas sokkal kedvezőbb, mint a miskolci pengő. Mert ez nem biztos, de az még bizonytalan, új haszon. De nyitott kérdést marad továbbra itt, vajjon kötelek-e a miskolci közönrég továbbra is az áldozat szerepét játszani.

B ö r -

ke z t y ü k

Női kutyabőr esztos ... P 8.80
Férfi kutyabőr ... P 9.80
Női valdói özbőr ... P 8-tól
Valdói mosó szarvas ... P 6.80

Női és férfi bélelt bőrkétyük legelősebb árban
Kétyük javítását és tisztítását 2 óra alatt eszközöljük.

Kétyü bélelés ... P 1.20

ERNYŐK

Gyermek la clott ... P 5.20
Női la clott ... P 6.50
Férfi la clott ... P 6.40
Női tartós cérna divat ... P 8.50
Női felselyem sárgaréz vázzal 10, 12 részes minden színben ... P 13.80
Háromgyedves selyem jótállással, legdivatósabb kivitelben ... P 16.—

BOTERNYŐK

Egész selyem, jótállással P 21.50

Gevürtz

**Széchenyi-u. 40.
Telefon 8-59.**

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb

*pullowereket, szettereket, harisnyákat,
fehérneműeket*

olcsó, leszállított árakon

Könyves Jenő

a „Harisnyakirály”
legrégibb és legrövidebb kötött-, szövött árak
üzletében vásároljunk

Miskolc, Pannónia kávéházzal szemben

Miért nincs színház Sátoraljaújhelyen?

Sátoraljaújhely,

Sátoraljaújhely városában már évek óta működik a közönség teljes meglegedésére a vidéki viszonylatban elég nívós előadásokat nyújtó színtársulat, Gulyás Menyhért igazgatása alatt. Ezévi színházi szeszonyját január közepén akarta megkezdeni Gulyás szinzigazgató. Azonban a színház tervez — a mozi végez.

A városi közművek üzemi bizottsága, mely a város tulajdonát képező moziszínház ügyét intézi, azt a határozatot hozta, hogy a mozi a rendes szokástól eltérőleg a színtársulat működése idején is előadásokat tartson. A határozatot az üzemi bizottság azzal indokolja, hogy az újonnan épült városi vígadóban elhelyezett mozi oly súlyos amortizációs terheket kénytelen viselni, hogy nem nélkülözheti annak a tíz hétnek a bevételét, amely alatt a sziniszezzon tart.

Most tehát Sátoraljaújhelyen az a helyzet, hogy a város mozija — amelyet a kormány azzal a megkötéssel ad a városoknak, hogy annak jövedelmét kulturális célokra és főleg a színház támogatására fordítsák, — a mozi, mint egy új Kronoszfelfalta saját táplálkódó gyermekét, a színházat, mert a mozi helyisége szolgál a színház céljaira is. Azaz — szolgálna.

Hat kubikos

Kubikosok közt Hámorban, akik öt nyelven beszélnek, integrálról és differenciálal számolnak, kémiáról, anatómiáról és filozófiáról vitatkoznak

Hámor. Szinte nyomozható, félélmekes csend, mintha a nagyszálló teljes tömegével reáfeküdne a falura. A sárban — melynél nagyobb talán csak Lalla-füreden van — szembe jövő egyszerű munkásokkal találkozunk. Kubikosok. Itt dolgoznak Lalla-füreden. Hajnali három órától sötétedésig. Söt azután is. Most fáradtan, porosan, sárosan tartanak hazafelé. Megszólított őket. Beszélgetünk. Egyre érdekesebb, egyre mélyebb témákról. S ők bírják az iramot. Földrajz, közgazdaságtan, történelem, irodalom, sőt filozófiáról is. Értelmesen és okosan beszélnek. És beszélünk nemetül, franciául, esperantóul és magyarul. A kubikosok hajlandók volna beszélni még oroszul is. En az azonban már nem bírom — a tempót. Közben elérkezünk a lakásokhoz. Alacsony, földes, de tiszta szobák. A földön sorban szalmaszőnyegek, felággatva ruhák, ködműnök, szalonnadarabok, kolbász. Minden katonás rendben. Az asztalon könyvek. Dr. Zielszky: Útépítés, Kiszfaludy-Lipthay: Vasútépítés, Alter-Koncz: Geodezia. Dekker: Az emberi test csodái, utépítéstanok, magyar, német, francia és esperanto könyvek. folyóiratok, regények, nyelvtanok, logaritmus táblák.

Az egyik kubikos, a fiatalabb Kotvics, éppen számol. Logaritmus. Így számítják ki matematikailag alapon, hogyan termelhetnek ki leg gazdaságosabban és leg-elszerűbben minél több földet, hogyan bonthatnak el legkényelmesebben halmozott, egész kis hegyeket. Bámulatosan ügyesen, gyorsan dolgozik, szonglörösködik az integrálokkal és differenciálakkal. Rögön sejttem, hogy sohasem járt gimnáziumba. Autodidakta. Mint a többi őt is mind. Hadifoglály voltak Ottorsországban. A dél-oroszpusztákon. Őt tanultak nyelveket, ott tanultak meg igazán, mélyen és okosan gondolkozni. Különösképpen természetesen a foglalkozásukba vágó tudományokká, az utépítéssel és a matematikával foglalkoznak.

De általános műveltségük is magasfokú és felette áll az átlag-kultúrember színvonalán. A Hawai szigeteket és Kínát ép oly alaposan ismerik, mint a méz vagy a kvare kémiai képletét vagy a geodezia elemeit. Csodáltam, bámulattam őket. Egészen érdekes rendszerrel tanulnak. A hatos társaságnak Kotvics, József a vezetője, szellemi irányítója. Ő segíti támogatja őket. S mikor egy-egy témáról tanulmányozását befejezték, beszámolnak neki. És megvitatják egymásközött a felmerült kérdéseket. Kontaktusban állnak az egész világgal és minden problémájával. Mindenről van véleményük. Kissé érdekes, egyöntetű nézetük. Nem tudom véleményüknek ezt az érdekes uniformizálódását hasonló gondolkozásuk idezi-e elő vagy az a kozákokra, éneken például a Don-kozákokra emlékeztető fegyelem, amely uralkodik közöttük s amellyel fogadják vezetőjük szellemi irányítását.

Érdekes, szinte különös, hogy — megelégedettek. Szenvedélyesen szeretnek tanulni, de eszükbe sem jut elszakadni a földtől, a földmunkától. Tolsztojűnosoknak érzem őket. Tolsztoj-követő a hat kubikos tudatosan vagy tudat alatt. A jasznája — poljanai bölcs megelégedettsége az ő megelégedettségük önmagukkal, az ő mindenről lemondó, semmi közeli célt nem találó filozófiája az ő életbölcseletük. S mint Tolsztoj, a tisztán szellemi munkát, a tudat alatt, ők sem ismerik el igaz, produktív munkának.

A hat szentesi kubikos azonban nem apostol. Ez a durva ing, a sáros gyűrű, a foltosruha nem jelmez. Egyszerű munkások, kubikosok. Az Alföldről, Szentesről. Dolgoznak egész nap, tízenegy — tizenhat óráig is. Assák, hordják a földet, a követ a hatalmas, pompázó fürdőtelep építéséhez, melyen a vidám, élénk, örömszerű élet és kontraszt lesz az ő egyszerű, csendes, szegényes sorstárhoz képest. Mégis megelégedettek. Nem panaszkodnak. Nem zúgolódnak. Csak az bánja őket kissé, hogy télen kisebb a munkabér. Azonban anyagilag végtelenül igénytelenek. Talán a lelkiükkel oly erősen foglalkoznak, hogy az anyagiakkal törődni a megerőltető, hatalmas iramú és tempójú munka után sem idejük, nem energiájuk nem marad. Kell a tanuláshoz. A magyar, német, francia és esperanto könyvekhez.

Debrecenben föbelőtte magát egy miskolci fiatalember

Köröskényi István tragikus szerelme — „Vagy a szerelem, vagy a halál”, ez volt utolsó feljegyzése

Debrecen, dec. 15.

Tegnap érkezett el a híre Miskolcra annak a tragikus szerencsétlenségnek, amely Köröskényi Istvánra, Miskolcon sokak által ismert, jóméglelésű fiatalemberrel történt Debrecenben: Kálvin-téri lakásán föbelőtte magát. Rövidke kis hír, mely mögött egy mélyen érző, 27 éves fiatalember tragikus szerelme rejtőzik.

Szép pályafutás

Köröskényi István Miskolcon született. Korán árvaságra jutott. Egy nagynénje nevelte, aki a Zrínyi-utcában lakik és aki mindent elkövetett, hogy a Pistából embert neveljen. Négy gimnázium elvégzése után tanulónak adta egy miskolci kereskedőhöz, ahol igen ügyesnek és szorgalmasnak bizonyult. Főnöke szeretettel és bizalmat kiérdemelte s mint segéd is hosszabb időt töltött emel a cégnél.

Miskolcra külföldre ment, ahol kitüntetésű kirakatrendezést, innen visszatérve Debrecenbe került, ahol egyik legnagyobb fűszerüzletben, a Kontsek Lajos cégnél lett üzletvezető. Szép társadalmi pozícióra tett itt szert és igen jó körökbe volt bejáratos, ahol megismerkedett egy nagyszámú tisztviselő feltűnően szép leánnyal. A fiatalok között csakhamar bensős kapcsolatot fejlődött ki. A leány szülei azonban nem a legjobb szemmel nézték a társadalmilag nem egyenrangú fiatalember közeledését és megtiltották Köröskényinek, hogy házukhoz járjon.

A fiatalok azonban titokban találkoztak egymással.

Arany éremmel kitüntette

A „Magyar Hét” alkalmával rendezett kirakatversenyen a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara az ambiciózus fiatalembert öltetes kirakatáért arany éremmel tüntette ki. De a fiatalember vágyait nem elégette ki a szép kitüntetés s midőn a Kamara értesítését megkapta, közömbösen vette tudomásul, nem örült a kitüntetésnek. Főnöke és kollégái, kik gratuláltak neki, érthetetlenül állottak a közönytől, sőt ségyszerben, nem tudták megérteni a fiatalember feltűnő deprimáltságát. Főnöke nem egy ízben behívatta magához és próbált beszélni vele, hogy megtalálja a titok nyitját, megtudja mi az oka a lehangoltságának, de ő sípadtan, könnyes szemmel hallgattat s midőn főnöke az előtte álló szép jövőt vázolta — keserűen, lemondóan mosolygott.

„Fáj a fejem, lefeleksem.”

Szerdán este üzletzárás után kissé jobb

kedvvel beszüszott el kollégáitól, s főnökénél még azt mondotta tréfásan: „Boesásson meg Főnök ur, ha talán nem úgy dolgoztam mint ahogy kellett volna.” Főnöke nem értette ennek a kijelentésnek jelentőségét, mosolygott és nevetve mesélte el a többieknek, „no hála isten, csak hogy megjött Köröskényinek is a kedve.” Az üzletből Köröskényi egyenesen Kálvin-tér 7 szám alatti lakására ment, hol azt mondotta háziasszonyának, hogy nagyon fáradt, fáj a feje, lefelekzik és ha barátai keresik, mondja meg nekik, hogy nincs otthon. Ezzel bement szobájába s az ajtót magára zárta. A háziasszonynak mi sem tűnt fel a fiatal ember viselkedésében, mi különösét sem vett rajta észre s mivel neki is dolga volt a városban, elment hazulról.

„Elhoztuk a kitüntetőt.”

Háziasszonya, ki időközben visszatért, mit sem sejtett arról, hogy mi történt távolléte alatt. Közben a Kereskedelmi és Iparkamara két kiküldöttje kereste Köröskényit, akik a kirakatversenyen nyert díját, az aranyérmét akarták neki ünnepélyesen átadni. A háziasszony elmondta, hogy a fiatalember lefeküdt, fáj a feje, de a két ur azt mondotta neki, hogy csak költse fel, mert holnap nincs ideje eljönni. Be is kopogtatott a szoba ajtaján a háziasszony, mire választ azonban nem kapott. Rosszat sejtett és az udvarból nyíló ablakon benézett. Köröskényi kabátját és kalapját egy széken látta, mire ismét visszatért és még erősen zörgetett az ajtón, de erre sem kapott választ. Ekkor a két ur közül egyik lakatosért, másik pedig rendőrt szaladt, kik csakhamar megérkeztek és felnyitották az ajtót, Borzalmas látvány tárult eléjük: Köröskényi átlőtt fejével ki-düllett szemmel fektült az ágyon.

„Vagy a szerelem, vagy a halál”

Köröskényi íróasztalán két levelet találtak. Az egyiket szerelmesének, a másikat egy Miskolcon lakó nagynénjének írta. Browning pistolya mellette fektült az ágyon és a kezében göröcsösen szorongatta szerelmesének fényképét, amelynek hátuljára ez volt felírva: „Vagy a szerelem, vagy a halál.”

Nyomban telefonáltak a mentőknek, akik kiszállították a sebészeti klinikára, de még mielőtt orvosi segítyben részesülhetett volna. — Kiszüvedett.

Miskolcon nagy feltűnést és mély részvételt keltett a tragikus véget ért fiatal-ember halála.

Népszerű osztályunkban

megkezdődött a nagy

karácsonyi olcsó árusítás!

Jól mosható voilok	P — 98	Ia crep de chine	P 7-25
Bársony flanelok	P 1-80	Jóminőségű schiffow	P — 88
Cord bársonyok	P 3-20	Jóminőségű pamutvászon	P — 99
Gyapjú kashák	P 4-60	I kis vég Rosenberg-vászon	P 18—
Gyapjú kangaru sima sottis	P 3-90	Duplaszfeles lepedővászon	P 2-80
140 szelés angol férfi szövet	P 9-50	Duplaszfeles paplanlepedő	P 4—
Gyönyörű fonland selymek	P 5-25		

Maradékok minden árban!

Rosenberg Gyula és Testvére

Felsőmagyarország legnagyobb áruháza

Miskolc.

Hó- és sárcipőket, vadász- és sportcipőket legjobban és legolcsóbban beszerezhet

Klein Sándor

sport-cikkék és cipőáruházában

Miskolc

Városház-tér 11

Állandó olcsó vásár

Weinernél

Korona mellett, Széchenyi-u. 3.

Nem takaróssági üzlet	Női kabát	28	P-tól	50	P-ig	Nem takaróssági üzlet
	Leány kabát	18	..	25	..	
	Fü kabát	17	..	28	..	
	Kész női ruha	8	..			
	Kész leányruha	4	..			
	Férfi öltönyök	40	..	80	..	
	Férfi plüsch					
	délelt télikabát	65	..	110	..	
	Fü öltönyök	10	..	18	..	

Vásárolhat mindent részletre

Nem 50 év óta,

hanem csak 4 hónapja van a miskolci piacon

Skrek Lipót

orth. kóser

szalámi, füstölt hus és felvágott különlegességek

gyári lenakata,

máris mindenki meggyőződött arról, hogy készítményel minőségben és árban versenyen felül állanak.

Eredeti gyári árak! Naponta friss tudós hurka!

Miskolci lenakata:

Perlstein József Széchenyi-u. 56.

Betöréses-lopással vádolja az ügyészség Földváry Miklós Ferencet

Körözövelet bocsátottak ki ellene

Miskolc, dec. 15.

A miskolci élet ismert alakja volt annak idején Földváry Miklós Ferenc, aki tábornok fiának adva ki magát került be Miskolcra egy alakulattal, melynek hamarosan kapitánya lett. Földváry egymás után követte el az apró szélhámoságokat, többszörösen büntetett előléti egység, de ezt elhallgatta és amikor ezt megtudták rögtön elbocsátották, sőt kizárták az alakulat kebeléből.

Most ismét hallat magáról, de mivel ismeretlen helyen tartózkodik, a kir. ügyészség elfogató parancsot adott ki ellene és pedig azért, mert ez év októberében Enyedi Andor ref. lelkész és Bede Márta lakását álkuccsal felhívította és a szekrényt feltörve kisebb-nagyobb pénzüsszeget magához véve Miskolcra elűnt.

Bonyodalom egy diósgyőri munkásból lett kisázsiai dugszdag vasgyáros hagyatéka körül

Huszonöt ezer arany piasztér értékű hagyatékból tíz év múltán csak 39 piasztért kaptak a diósgyőri hozzátartozók. — Schmiedt Róbert regényes pályafutása a vasgyári lakatosmühelytől a brusszai vasgyárig. — A hozzátartozók tizenkét év óta mit sem tudnak a mesés örökségük hollétéről. — Diplomáciai uton kutatják fel a Diósgyőrből elszármazott vasgyáros hagyatékát

Miskolc, december 15.
Itt ülünk az egyszerű szobában. Schmiedt Róbertnek a dugszdag brusszai vasgyárosnak hozzátartozóival. Könyvező szemmel mutatják a miskolci járásbírósnak Pk. 2714/1928. számú hagyaték-kiutalt végzését öv. Kovács Károlyné született Schmied Anna és Schmied Karolina is beszélnek; Ekeken át reméltük, hittük, hogy nagy, hatalmas vagyonot fogunk örökölni testvérünk után, aki vasgyáros volt Brüsszában és még a háború előtt meghalt. Meg is kaptuk még a háború előtt a hagyatékáról szóló értesítést. Azóta sehol semmi. Végül ez évben megidézték a közjegyzőhöz és a mesés nagy vagyon helyett kaptunk — 9 arany, két ezüst és 4 nikkelt piasztért.

Átnéztük az erre vonatkozó iratokat és egy regényes pályafutás izgatón érdekes részletei elevenednek meg a bírósági szírka poros hagyatékíratok lapjairól. Kiderül, hogy a két vasgyári egyszerű asszony nem minden alap nélkül hitte magát egy jelentős vagyon örökösének. Csak az a baj, hogy a vagyon egyelőre el-kallódott és azt most fel kell kutatni, elő kell teremteni. Mert volt igaz, hogy az egyszerű diósgyőri vas munkás érdekes, szenzációs karriert csinált a messze idegenben és még a háború előtt nagy vagyonú vasgyáros lett a kisázsiai Brüsszában.

Csónakon le az Aldunáj

A sárgult akták egyik lapjáról kiderül, hogy Schmied Róbert magyar állampolgár 1870-ben született Diósgyőrben. 29 éves korában, 1899-ben vándorbotot vesz kezébe. Elvándorol Konstantinápolyba. Majd a kisázsiai Brüsszában telepedik le és ott lassan halad, egymásután alapít újabb és újabb vállalatokat és annyira viszi, hogy rövid idő múlva már egy hatalmas vasgyári tulajdonosa. 1912. április 3-án hirtelen hallál hal meg a dugszdag vasgyáros a messze idegenben és senki sem volt, ki a hagyatékot, a vasgyáros vagyonát kezelje, írzza, csak a mihalvoes osztrák-magyar ügyvivő tett jelentést róla a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetségnek, hogy milyen jelentős vagyona maradt hátra a magyar állampolgár Schmiednek. A jelentés részletesen foglalkozik a kereskedelmi ügyvivő által is zseniálisan elismert Schmied Róbert pályafutásával. A rideg akta néhány sort szentel arra, hogy az izig-üzög te-hetséges, egyszerű magyar vas munkás azért vett vándorbotot kezébe, mert egy viszlói földbírtokos leányába volt szerelmes halálisan. És bár a leány is szerette az egyszerű, de intelligens munkást — atyja nem akarta hozzáadni leányát. Az önzérteketlen, hiúságában megbántott dae-os vasgyári munkás elbuszik hozzátartozóitól. Felmegy Budapestre és mivel egy árva fillér sem volt a zsebében — eső-nakba ült és leveezett egészen Zimonyig.

Utban a gazdagság felé

A Vaskaputól írja hozzátartozóinak az első levelet. Ebben elmondja, hogy megismeretlen tájak felé, keresni a boldogulást és olyan vagyonra akar szert tenni, mellyel ismét hazajöve — magas társadalmi pozíciót is teremthet magának — csak azért, hogy megmutassa — hogy itthon sem maradt volna ő egyszerű munkásnak, hanem vitte volna valamire. Előbb Filippopoliban, majd Konstantinápolyban próbálkozik, végül a kisázsiai Brüsszában telepedik le a magyar vas munkás és itt a törökök között először kis lakatosmühellyel, melyben szerszámokat, késeket, kardokat gyártott, azután mindjebb fejlődő műhellyel, végül egy nagy vasgyárral rendelkezik. Egymásután szülnének meg zseniális koponyájában a nagyszerű és praktikus találmányok, útleletek, melyek megvetői voltak nagy vagyonának. De kereskedelmi érzéke, szervezőképessége is őriási. Nem elégszik meg Brüsszával, hanem hatalmas körzetben teremt piacot készítményeinek.

Itt megismerkedik egy Kneipp Magdolna nevű, Temesvárról elszármazott magyar leánnyal és feleségül veszi. Most már együtt növelik a vagyont lankad-

lan szorgalommal és nagy eredményvel. Hire támad a brusszai vasgyáros készítményeinek, alapos, komoly munkájának, invenciózus ötleteinek, melyekkel állandóan javítja, formálja az addigi gépeket. A kohók egyre szaporodnak, az üzem egyre bővül, úgyhogy végül kétszázal több munkást foglalkoztat a diósgyőri munkásból lett gyáros és gyára Törökország legnagyobb és legelső gyárává fejlődött. Terjeszkedési lehetősége, képessége következtében határt nem ismer. Behalózza az egész Törökországot. Perzsiába szállít különféle ipari gépeket és egész Kisázsia minden gyára az ő gépeivel készíti a különféle iparicikkét.

A karriert kettőtéri — a halál

Az amerikai Egyesült Államoknak — mely készítményeit piacot akartak szerezni, — egyik polgára, egy Haratuna nevű amerikai gyáros felajánlja neki, hogy gyárát a legmodernebb, a technika haladásával lépést tartó gépekkel szerelteti fel — természetesen hitellel. Megjelenik Schmiedt Róbert előtt a jövő képe, Monumentális, hatalmas, modern gépek, sokszorosított termelőképesség, jobb minőség, nagyobb kereslet, több munkás, fejlődés — vagyonzaporulat. Beleegyeznek. Különhajó szállította Amerikából Brüsszába a rengeteg modern gépet. Schmiedt Róbert mezezik a felszereléseket, de álma már nem válhatik valósággá, mert ekeözben 1912. április 3-án hirtelen meghalt. Özvegye még jelen volt a vagyonnak a mihalvoes osztrák-magyar ügyvivő által történt leltározásánál — de mint az iratokból kiderült — alig néhány nap múltán ő is követi férjét a halálba. A leltározás megtörténtevel meg a jelentés a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetséghez, hogy az elhunyt gyáros aktívái — ide nem számítva kintlévőségeit, melyek szintén jelentékeny összeget tettek ki — 50.000 piasztérre rugnak, míg passzívái 25.000 piasztér tesznek ki. Így a hozzátartozóknak 25.000 piasztér jut. A gyáros halála után megáll a gyár. Nincs aki irányítsa. Nincs aki vezesse. Eltávozott az igaz lelke. Megfelelő helyettes nem akadt és így a kohók lassan kihűlnek, a gépek elémulnak, a munkások szétzúllnak — és a kihült kohók, a néma gépek hidegen, kihülten várták, hogy ugyan ki gondoskodik a messi Magyarországból jött vasgyáros hagyatékáról.

Közbelép az amerikai nagykövét

Schmiedt Róbertől Konstantinápolyban nem tudtak közlelőbbit, csak azt, hogy mesébe illő vagyon maradt utána. Hiszen ez a vagyon több mint kétszáz ezer aranykorona értékét képviselt, ami akkori viszonyok szerint „milliárdos” jelölt volt maga után Magyarországon. A hagyatékíratokból kiderült, hogy a leltározás munkájának befejeztével megjelenik a konstantinápolyi amerikai nagykövét az osztrák-magyar nagykövétnél és arra kéri, hogy mintán Haratuna amerikai gyáros tulajdonjog fenntartással adta el gépeit Schmiedt Róbertnek ezeket a gépeket és az amerikai gyáros rövid uton, a hagyatékából természetben, eredetiben visszavehesse. Hónapokon keresztül folyt a franciayelvű iratváltás a két nagykövét között, végül is az osztrák-magyar nagykövét beleegyezett ebbe a kérdésbe — az elhunyt Schmiedt Róbert hagyatékából a 23.000 piasztér értékű gépet Haratun-

ak visszakapta. De még így is horribilis volt ez a vagyon. Kielégítették még a hagyatékából a többi, apró-cseprő hitelezőt is és végül is huszonöt ezer piasztér értékű vagyon maradt, a hagyatékot terhelő minlen tartozás kifizetése után.

Keresik az örökösöket

Az osztrák-magyar nagykövét csak azt tudta megállapítani, hogy a gyáros a borsodmegyei Diósgyőr községből származott el. És ennek alapján 1913-ban kidobolják Diósgyőrből, hogy jelentkezzenek a Brüsszában elhunyt Schmiedt Róbert hozzátartozói. Jelentkeztek is bőven, boldog-boldogtalan, mindenki kit Schmiedtnek hívták, de a községi jegyző rövidesen megállapította, hogy Kovács Károlyné és Schmiedt Karolina diósgyőri lakosok. Kik most előttünk ülnek — az egyedüli tényleges hozzátartozók és így ők a kizárólagos örökösök. Közölte velük a jegyző, hogy a konstantinápolyi nagykövét íratában nagy vagyonról tesz említést.

Azóta a két asszony megiratván elhunyt testvérüket, napról-napra várta, hogy mikor jön már végre a kilátásba helyezett örökség. De azután jött a háború és Brüssza messze volt. Sem háború alatt, sem az azóta eltelt tíz éven keresztül nem kaptak semmi hírt a Brüsszában maradt vagyonról. Várakozásban, kétségek között töltötték az esztendőket — míg végül a napokban a magyar királyi külügyminisztérium 12351/1928 — VII. szám alatt leirt a miskolci kir. járásbíróshoz, hogy az osztrák külügyminisztérium, mely csak most fejezte be az egykori közös külügyminisztérium ügyeinek likvidálását, megküldötte az 1912-ben Brüsszában elhunyt Schmiedt Róbert hagyatékának megmaradt értékeit, 9 arany, két ezüst, négy nikkelt piasztér, összesen negyven piasztér kb. 120 pengő értékben, kérve, hogy ezt az örökösöknek a kinstestri örökösödési illeték levonása után adják át. A járásbírósnak annak rendje-módja szerint közjegyző előtt lefolytatva a hagyatékíratok, azután dr. Teleszky Béla kir. közjegyző meghívta az örökösöket és átadta nekik a negyven piasztér. Így tehát 120 pengővé sorvadt le az idők folyamán a hiteles akták szerinti száz ezer aranykorona.

Diplomáciai eljárás

De Schmiedt Róbert örököséi, akik sírva vették át ezt az értéket, nem hagyják annyiban a dolgot. Ügyvédjük útján a miskolci járásbíróshoz közvetítésével felterjesztést intéztek a minisztériumhoz, hogy állapítsák meg diplomáciai uton, hova tűnt el ez a hatalmas vagyon, mire lett, hol található fel? A magyar külügyminisztérium meg is indította a diplomáciai eljárást a Brüsszában 16 év előtt elhunyt Schmiedt Róbert hagyatékának felderítésére, kikutatására, s a jelek szerint Schmiedt Róbert hozzátartozói, ha mástól nem, a Török Küztársaságtól megkapják testvérük örökségét kártérítési formájában. Nem lehetetlen azonban, hogy a hagyaték zömét képező gépek, felszerelések, még ma is meg vannak Brüsszában talán ugyanazon a helyen roszdásodnak, ahova 1912-ben elraktározták azokat.

Schmiedt Róbert nem érthette meg, hogy mit gazdar ember térjen meg falujába, de lankadatlan szorgalmával, tehetőségével mesébe illő vagyonot sikerült megszereznie és csak a Sors keze fosztotta meg vágyainak teljesülésétől.

Sollész Imre dr.

Selyem-harisnyák

4.50, 5.50, 6.50 P

SZÉKELY ERNŐ
DIVATÜZLETÉBEN
a színház mellett

'Szentpéter esernyője' a bíróság előtt

Amikor a bíróság elrendeli, hogy a tanúk kötelesek az ernyőjüket a tárgyalásra magukkal hozni

Mikszáth Kálmán „Szentpéter Esernyője” elevenedett meg a miskolci kir. járásbírósnak, ahol egy bonyolult esernyő perben kellett ítéletet hoznia dr. Szabó járásbírósnak. A járásbírósnak ezt a pert „Szentpéter Esernyője” perének nevezték el.

Ne adj kölcsön esernyőt

Özv. Bahó Lajosné és Mihalik Edéné diósgyőri lakosok egy házban laktak és mint szomszédok legmeghidtebb békességben éltek egymással. Bekéjük csendjét az a bizonyos esernyő zavarta meg, amelyet még a mult év őszén Mihalik Edéné kölcsön adott özv. Bahó Lajosnának. Neki ugyan mondta — eltört az ernyője és be kellett jönnie Miskolcra ügyes-bajos dolgainak elintézéséért. Miskolcra — miután dolgát elvégezte — hazament Diósgyőre és az ernyőt a szomszédasszonyának vissza akarta adni, de mivel az nem volt odalaza, letette az ajtójába. Hogy azután mi történt az ernyővel, senki sem tudja, szörén-szállan elült.

Természetesen Mihalik Edéné nem fogadta el özv. Bahónak a védekezését és feljelentést tett ellene „Idégen jött el tulajdonításának vétségé”, miatt a csendőségben a csendőség nyomozást folytatott ebben az egyre bonyolultabbá váló esernyőperben, mert voltak tanúk, akik állították, hogy a sárga foggantyú ernyőt látták a vádlottnál, hanem ebben az ügyben beidézett tanúknál is hasonló nyelvi ernyőt vélték felismerni.

Mindenki hozza magával az esernyőjét

Dr. Szabó járásbíró látva az ügy bonyolult voltát, határozatot hozott, mely szerint kötelesek az összes beidézett tanúk — akik természetesen mind nők voltak, legtöbbször fiatal leány — az ernyőjüket magukkal hozni, ugyiszintén a vádlott is, aki azóta már vett magának egy másik esernyőt.

Érthető feltételezt keltett tehát a járásbírósnak folyosóján felvonult tanúk, akik számszerint kilencen voltak és dacára verőfényes teli napsütésnek, mindegyikük ernyőt tartott a kezében.

Dr. Szabó bíró megkérdezte a pereskedő feleket, hogy nem lehetne-e az ügyet békés módon, egyezséggel elintézni? A vádlott, aki teljesen ártatlannak vallotta magát, kijelentette, hogy késszéggel hajlandó megbocsátani a sértettnek, megbocsátja neki azt is, hogy meghuroelta. Ezt a sértett tudomásul vette és a békét nyomban meg is pécsették oly módon, hogy jobbról-balról öszecsókoloztak. A bíróság erre természetesen a vádlott ellen megszüntette a további eljárást.

Az esernyőjükkal felsorakozott tanúk, amikor értesültek az elintézés módjáról, nem voltak ezzel megelégedve, különösen azért, mert a bíróság egyikőjüknek sem állapított meg napidíjat. A két pereskedő fél pedig karanfogyva távozott a teremből, esküvel fogadva, hogy jó barátságban maradnak, esernyőt azonban nem adnak többé kölcsön egymásnak.

Ezzel a „Szent Péter esernyője” ügye bezáródott s mint a regényben, maga az esernyő itt sem fog talán megkerülni soha.

Hó- és sárcipőjavítások
legjobban, legtartósabban és legolcsóbban az
Amerikai Gummijavitó Üzembn
készülnek.
Lichtenstein-utca (volt Király-utca) 16. szám.
Minden munkáért szavatosságot vállalunk.
A CIMRE PONTOSAN ÜGYELJEN!!

Egy gazdálkodó kálváriája a konjunkturától a váltóperekig

A miskolci kir. törvényszék Boitner tanácsa egy uszoraperral kapcsolatban tizenegy végrehajtott ítélettel és egy árverést hatálytalanított — Jogerős vad alá helyezték uszora miatt a végrehajtást, aki elárvereztetett 46 hold földet

Miskolc, december 15. A miskolci kir. törvényszék Boitner bírója tanácsa oly intézkedést hozott, amely egy abodi gazdálkodó számára a teljes anyagi pusztulásból való megmenekülést jelentette. Az utolsó pillanatban rendelték el egy uszorai kapcsán tizenegy végrehajtott felfüggesztést, illetve egy már megtartott árverés hatálytalanítását.

Az ügy előzményei nagyszabású uszoraperrre vezettek vissza és élénk világot vetnek a konjunktúra idejéből fantasztikus hitelügyekre.

A miskolci kir. törvényszék még 1927. év folyamán B 7355—1927. szám alatt uszora vétsége miatt eljárás indítottak egy szikszói terménykereskedő cég tagjai ellen, akiket azzal vádolt ifjú Ivanosz József abodi gazdálkodó, hogy szorult helyzetét kihasználva árnyitaként magas kamattételek mellett hiteleztek neki és végromlásba döntötte.

Noha a kir. ügyészség vádemelő határozata már régebben jogerős emelkedett és ebben a nagyszabású uszoraperrban a főtárgyalás is el volt rendezve, a vádlott hitelező könyörtelen ridegséggel folytatta a sértettől kapott fantasztikus összegéről kiállított váltók alapján a végrehajtási eljárást és ifj. Ivanosz József volt hűbéres, jelenleg abodi lakosnak az abodi 320 számú teleknyelvben felvett ingatlanára tizenhárom esetben vezetett végrehajtást, sőt követelésének egyik tétele alapján árverést is tüzetett ki sértett 48 holdnyi tanybirtokára. Ezt az árverést a napokban meg is tartották és az abodi gazdák, ki csak az utolsó pillanatban értesült arról az árverésről, kétségbeesetten szaladt jogtanácsért Miskolcra ügyvédjéhez, aki sürgősen beadványt intézett a miskolci kir. törvényszék Boitner tanácsához, amely tanács előtt felszólal az uszoraperr, várva a főtárgyalás kitűzését és azt kérte, hogy amíg nem tisztázódik a megtartandó főtárgyalás, hogy vádlott, ki most végrehajtó, mennyiben szegte meg az uszoratörvény tiltó rendelkezéseit és így mennyire idézte elő sértett anyagi romlását, addig a bíróság az ellene folyamatban lévő vádlott terménykereskedő által indított összes végrehajtásokat a törvény alapján függeszse fel, egyben pedig az árverést hatálytalanítsa és szereze be az összes végrehajtási iratokat és az árverési jegyzőkönyveket is.

A miskolci kir. törvényszék a nem mindennapi érdekességű beadvány ügyében nyomban zárt ülést hívott egybe és megállapította, hogy vádlott végrehajtató ellen csakugyan jogerős vádirat alapján sértett feljelentése alapján uszora vétsége miatt büntető eljárás van folyamatban, sőt a kir. törvényszék Boitner tanácsa már a főtárgyalás kitűzését is elrendelte. Hosszu megvitátás után úgy határozott a kir. törvényszék, hogy a részben peresített alatt álló, részben végrehajtott stádiumba jutott, részben pedig már árverés alá került polgári ügyekben, melyeket vádlott indított sértett ellen, az eljárást felfüggeszti, miután erre mind a büntető-törvénykönyv, mind pedig az uszoratörvény módot ad, egyben utasította az elegendő kir. járásbírósgót, mint illetékes teleknyelvi hatóságot, hogy ifj. Ivanosz József abodi lakos kérelmére az uszora miatt vad alá helyezett terménykereskedő által ellene indított összes polgári perekben a végrehajtási eljárást függesztesse fel és egyben mindezen teleknyelvi betáblázások mellett jegyezze fel a folyamatban lévő büntetőperrt, egyben pedig az ügy végleges kitisztázása végett az összes vonatkozó iratokat terjessze fel a kir. törvényszékhez.

Ez a végzés soronkívül ment le az elegendő kir. járásbírósgóhoz, ahonnan az ügy méltán sürgős voltára való tekintettel már fel is terjesztették az összes iratokat. Ezekből az a megdöbbentő adat derült ki, hogy az uszorával vádolt terménykereskedő már jóval a vádirat jogerős emelkedése után az uszora miatt megtámadott ügyletek alapján elárvereztette az a bodikiszgáda negyvenyolc holdját.

A miskolci kir. törvényszéknek Boitner bíró tanácsa evel a végzéssel egy csapásra elhárította az abodi gazdacsaládott fenyegető végromlását.

A Tokaj-hegyalja szőlő-kölcse

Késik a kölcson — tönkremennek a birtokosok

Sárospatak, dec. 15. Ismeretes, hogy a Tokaj-Hegyalja az elmúlt évek fatális termelési viszonyai, termései és elzárt helyzetünk folytán, melyben a borok értékesítése teljesen lehetetlené vált, anyagilag annyira leromlott, hogy az állami intervenció vált szükségessé, mert úgy a társadalom mint a kormányzat is kezdte megérteni, hogy nem lehet teljesen közömbösen nézni a világ e legelső borvidékének pusztulását. Még a többi szőlővidékek is defféráltak a „borok királyának“ szorongatott helyzetére és szomorú szükségéből fakadó külön kérések előtt és a gazdasági körök részéről sem hangzott föl sehonnan komoly panasz a Tokaj-Hegyalja felségítése ellen. Zemplén vármegye jelenlegi főispánja, az agrárius és a felsőbb helyeken is nagy összeköttetésekkel rendelkező Szell József a felségítés módosításáról egy hatalmas, negyven oldalra terjedő emlékiratot nyújtott át a kormányknak s terveinek, illetve a segélykérőknak keresztülvételéhez állást kötötte, amidőn pedig a tervek kivitele elő nehézségek görődtek, beadta lemondását.

Ismeretes azonban, hogy a kormány, talán a főispán lemondásával is dokumentálva látván a helyzet tragikus komoly-

ságát, a lemondást nem fogadta el és a költségvetésbe 2,200.000 pengőt állított be a felségítés, illetve a rekonstrukcióeljárásra és az összeget, a szőlőbirtokosok között való felosztás céljából a főispán rendelkezésére bocsátotta. Ám ember tervez és Isten végez. Több mint fél éve már, hogy a kölcson megszavazattak, de a felosztás úgy látszik még súlyosabb és hihetlenebb akadályokba ütközik, mint a pénz megszerzése.

A szétosztás előhírére mindenki megmozdult, az alkotmányosan gondolkodó és eszelkedni akaró főispán mindenkit meghalált és a hegyalja tele van ma már szőlőkölcson tervek készítő kávéházi-konradokkal. Bankárok jönnek mennek, telve a köz és az ügy iránti szeretettel, újságikkal látnak napról-napra napvilágot, van államtitkár-járás, nagyszerű és szédítő ajánlatok futnak be a Tokaj-hegyaljai borok megszerzésére, — de közben a szegény Hegyalja sorvad tovább — és a „borok királya“ értékesítetlenül, rossz öreg hordókban várja a vevőt: aki nem jön. A szőlőkölcson pedig a kapások helyett a végrehajtó és a zárgondnok jelenik meg és az utcákon hosszú orral járnak az emberek és azt kérdezik egymástól: „Miért is volt e sok hü-hó? (Hő)

A miskolci kereskedők szomorú karácsonya

A kereskedőknek ilyen rossz karácsonyi szezonjuk még nem volt — Adja meg az állam a köztisztviselőknek sürgősen a karácsonyi segélyt — Körinterjú a miskolci kereskedőkkel

Miskolc, december 15. A miskolci kereskedők talán soha ilyen nehéz helyzetben nem voltak, mint ebben az évben. A kereskedőknek szakmakivétel nélkül egy reményességű volt, a karácsonyi vásár. Gondolták, talán most, talán e héten regresszálni tudják magukat valamennyire, de bizony csalódtak, mert a karácsonyi saison nem akar megindulni. Gondterhesen járnak a kereskedők le és fel üzleteikben. Mi lesz most? Itt állnak a hatalmas árukészlettel s áru nem kell senkinek. Az állam is megtagadta a köztisztviselők karácsonyi segélyét, kivételt képeznek ugyan a vasutasok, de még így is rengeteg köztisztviselőnek nem lesz karácsonya. A kereskedők erre a segélyre nagyon sokat számítottak.

Körkérdest intéztünk a miskolci kereskedőköt a karácsonyi saisonra vonatkozólag, de sajnos az alábbi igen-igen szomorú nyilatkozatokat kaptuk:

Az egyik legnagyobb fűszerkereskedő cég tulajdonosa ezeket mondotta: — Az általános pénzühiány miatt csakis a szükséges élelmiszereket vásárolja a közönség s ezekben is igyekszik mindenki igényeit redukálni. Az általános gazdasági

panaszt elsősorban a közterhek rendkívüli súlyosságára, másodsor pedig a keresetnélküliségre és az ezzel járó pénzühiányra okozza.

Egy szőnyeg nagykereskedő következőkben nyilatkozott: — Ilyen szokatlan nagy pangást már évek óta nem tapasztaltunk. A jobb áru alig fogy, nincs pénz, a szokott perzsu-vásárlás teljesen szűnmet.

A női konfekciói kereskedő következőkben panaszokdók:

Az ideai karácsonyi saison sokkal gyengébb, mint az elmúlt évben, ennek egyedüli oka a pénzühiány. A hitelizlet menne, amit ezenfelül népies nyelven „mezerelésnek“ hívják. Itt állunk a nagy árukészlettel és senkisen tud vásárolni.

A fűrdívait szakma panasza a következő: — karácsonyi vásár egész lanyhán indul, alig látunk vevőt, pedig ilyenkor tele kellene lenni az üzletnek. S aki már vásárol, az is csak a legszükségesebbet és legminimálisabbat veszi. Amióta a piacon állók, az a legszomorúbb karácsonyom.

A könyvkereskedő így beszél: — Nagyon rossz a karácsonyunk, egy megoldás van: adják meg a köztisztviselőknek a karácsonyi illetményeket, legálább ez a társadalmi osztály fog ajándék-könyvet venni.

Egy futócai cipőkereskedő következők mondja: Az ideai karácsonyi vásár a

Hétfőn kezdődik a karácsonyi alkalmi cipővásár!
DICKER és HELLER áruházában
(Sötétkapu mellett).
Elsőrendű férfi kézlumka fűzős lack düsszel **24 Pengő**
Elsőrendű női pántos cipő **19 „**
Fekete és szlins hócipők! **13 P-től**

tavalyinak még a nyomába sem léphet, nagyon gyengén kezdődik. Talán az lenditene valamit, ha a köztisztviselők megkapnák a karácsonyi segélyt. Egyébként a közönség nagyon el van adósodva, ami legkiválóbb példája a rettenetes pénzühiánynak.

Egy selyemgyáruházzal tulajdonosa már szinte szavakat sem talál. Az üzletmenet megindulást várjuk ugymond, — de Isten mentes, hogy tovább is így tartson.

Az évtizedek óta fennálló fehéremű és női divatúrnagykereskedő így kesereg: Az egész karácsonyi vásárt a pénztelenség dominálja. Annak a pár embernek pedig, akinek még is van valami pénze, felmegy Pestre söt külföldre, ott szerzi be szükségletét, pedig Miskolcon sokkal olcsóbban, sokkal kényelmesebben ugyanazt meglaphatja. Maga a karácsony hete nagyon gyengén indul és nem sok reménység van a javulásra.

Egy fűrturinaárúházzal: Az ideai szezon még rosszabbul indul, mint akármelyik esztendőben. Egy baj van: se a lateinernek, se a munkásnak nincs pénze, a köztisztviselők sem kapták meg a karácsonyi segélyt.

Olaszliszka község problémája

Elvitték a csendőrséget a 3000 lakosú községből

Olaszliszka, dec. 15.

(Saját tudósítónktól.) A Bodrog partján, a Hegyalja kisé magasabban fekvő emelkedéséről büszkén néz le a szabósi síkságra ez az ósregi, még Nagy Lajos által telepített és magát büszkén városnak nevező helység, amely a XIX. században, de különösen az utóbbi évtizedekben elmaradt ugyan a szerencsés Szerencs és Sárospatak fejlődési színvonalától, mindamellett hűkösgőnek értelemeségnél és borainak legelsőrangú minőségénél fogva még ma is igen számottevő helyet foglal el a Tokaj-Hegyalja községei között. Nemrégiben még képviselő-választó centrum is volt és a Budapest—Sátoraljaiújhegyi utvonalon mentén fekvőden, nagy vasuti-állomással mintegy geográfiai és forgalmi gócpontja a környező községeknek. Ennek a községnek egy fájó problémája van ma: elvitték tőle a csendőrséget.

Olaszliszka a csendőrség országos szervezésekor a legelső községek között kapott örsöt, mert az akkori kormányzat felismerte a helység fontosságát. A kinstár az utóbbi esztendőben ugyanis azokon a helyeken, ahol a csendőrségnek megfelelő bérhelyiségeket, különösen a lakásminizériákra való tekintettel biztosítani nem tudott, új laktanyákat építtetett, amíg azokon a helyeken, ahol a lakásviszonyok aránylag türethetőek voltak, az építkezést mellőzte. Ez volt az oka annak, hogy az Olaszliszka szomszédságában lévő sokkelta kisebb községek, úgy mint Erdőbénye és Bodrogkeresztúr is új kinstári laktanyát kaptak és amidőn a kormány az elmúlt évben a csendőrség létszámápasztását elhatározta, azokat a helyeket, ahol a csendőrség elhelyezésére kinstári épülettel nem rendelkező községekkel szemben előnyben részesítette. Így vesztettette el Olaszliszka község a csendőrségét s lett beosztva a sokkal kisebb s a hegyek között eldugva fekvő Erdőbénye község csendőri körletébe s így áll mondanatunk vételeinél 3,000 lakosával ma a forgalmas és nagy országút mentén.

A csendőrség elvételét a „mertekdó körök“ oly titokban készítették elő, hogy az csak az utolsó pillanatokban szivárgott ki s így a község képviselőtestületének minden megmozdulása hiába való volt, mert a minisztérium és közegei a legmegevebben elzárkóztak az intézkedés újbóli felülbírálása elől. Olaszliszka község azonban sehogysem tud a mai állapot véglegességébe belenyugodni és hisszük, hogy az illetékes körök is belátják előbb-utóbb a község kivánóságának méltányosságát és a mai állapotok tarthatatlanságát.

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGVYZE
S AVOLDO, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

Súlyos kritika a vágóhídi telekvásárlásokról

A vágóhíd kibővítésének előzményei és furcsaságai

Miskolc, december 15.

A november 25-iki városi közgyűlés tárgysorozatának egyik pontja volt a vágóhíd kibővítése és az ehhez szükséges u. n. szappangyári telek megvétele. Erről a kérdéssel és a körülötte folyó közgyűlési vitáról a napisajtó — valószínűleg helyszíne miatt — nem hozott tudósítást, pedig olyan felhasználás történt, mely a legnagyobb figyelemre tarthatott volna számot, mert a kérdés megvilágításával a felszólaló dr. Hoványi Kornél valósággal keresztmetszetet mutatott be a városi gazdálkodásnak. Mulasztást véltünk tehát pótolni mi, akik elsősorban városi problémákkal kívánunk foglalkozni, amikor az érdekes felszólalást a következőkben egész terjedelmében leközöljük:

„Hibák és mulasztások“

Tekintetes törvényhatósági bizottság! A vágóhíd kibővítésére vonatkozó tervet a magam részéről nemcsak helytelen, hanem a köz szempontjából, főleg közegészségügyi szempontból, már hosszú évek óta megvalósítandónak tartom. Ha mégis megjegyzéseket fűzök ehhez a javaslathoz, amely a vágóhídnak, speciálisan a sertés-vágóhídnak kibővítése érdekében a Miskolci Mezőgazdasági Részvénytársaság tulajdonát képező szappangyári teleknek vétele iránt, természetesen az elsősorban azért, mert bizonyos létszámok és hiányszempontokat látok ennek a fontos kérdésnek előkészítésében, másrészt, mert le kívánom szerezni azokat a hibákat és mulasztásokat, amelyek ezzel a kérdéssel kapcsolatban a múltban történtek és amelyek éppenséggel nem igazolják, hogy a tisztelt városvezetés valami tulságos mértékben előrelátó városépítési politikát folytatna.

Egy „kihalt“ szakbizottság

Ami elsősorban ennek a javaslathoz hűzóságát illeti, rá kell hogy mutassak azon sajnálatos körülményre, hogy ez a kérdés a szakbizottságoktól nem nyújt olyan óvatosságot és megfelelő előkészítést, amint a tisztelt tanácsot elvárhatunk volna. A gazdasági és pénzügyi bizottság letárgyalta ugyan a kérdést, de szakbizottság elé ez az ügy nem került. Nem került az ugynevezett vágóhídi bizottság elé azon egyszerű oknál fogva, mert ez a bizottság tagjainak kihatása folytán már évek óta nem működik.

Beocsinátom kérek, ezzel az argumentummal ezt a kérdést talán mégsem lehet elintézni. Elvégre a tisztelt tanácsnak módjában lett volna olyan javaslattal ide jönni, hogy ha már a vágóhídi kérdésben nincsenek szakértő tagjai a törvényhatósági bizottságnak, úgy külső szakemberek bevonásával szerveztessek új a vágóhídi szakbizottság, amelynek igen fontos és állandó szerepe volna. Ha más bizottságoknak, például a szűnügyi bizottságnak, lehetnek kívülről a közönség soraiból behívott tagjai, akkor nyugodtan lehetne egy-némely mérszoros és hentes a vágóhídi szakbizottságra beülni, mert elvégre a marha, az ökr és a sertésügyeket talán még sem lehet a szűnügyi bizottsággal letárgyalni, mert ez a tisztelt bizottság legfeljebb a színpadi kostonériakkal foglalkozik.

Eppen ezért, szerény nézetem szerint nagy mulasztást követett el a tisztelt tanács, amikor örök álmokra kényszerítette a vágóhídi szakbizottságokat, amely ténynek már meg is jött a visszhangja. A mérsáros és hentes ipartársulat ma az utolsó napon délben memorandumban tiltakozott a vágóhídnak a tanács által javasolt kibővítési módja ellen. Hogy igazunk van-e a mérsárosoknak és a henteseknek, azt én nem tudhatom, nem is igazságukat akarom vitatni tehát, hanem csupán azt a tényt leszögeznem, hogy ize itt a kellemtelen konzekvenciája annak az eljárásnak, hogy a tisztelt tanács ez az eminens szakkérdést nem vitte szakemberek elé, érve ezáltal azokat a szakembereket, akik állatok végzésével foglalkoznak.

En koncedálom, hogy egy a városi, mint az állami állatorvos urak feladatuk magaslátan állanak és ha ők helyeslik ezt a megoldást, úgy az bizonyára nem a legrosszabb, de mégis súlyos hibának tartom, hogy ebbe a tanácskozásba kivételesen egyetlen egy husiparost sem vontak bele, mert elvégre talán nekik is lett volna némi hozzáértő szavuk. Ennek az eljárásnak most az az eredménye, hogy a husiparosok körében nagy az elégedetlenség és mi mégsem lehetünk egészen megnyugtatók, hogy ez a kérdés az összes szempontok figyelembevételével oldatik-e meg a tanács által javasolt módon.

Eppen ezért azt ajánlanám, hogyha már évek óta várt a tisztelt városvezetésnek ennek a nagy fontosságú kérdésnek a megoldásával, halassa el néhány hétre a kérdés végleges megoldását és hallgassa meg a husiparosokat, akik most joggal panaszkodnak, hogy határozatokat hoznak róluk — nélkülük. Mert elvégre a kibővítendő vágóhídon nem a tisztelt városvezetés, hanem mégis csak a mérsárosok és hentesek foglalkoznak.

Ezeket kívánom megjegyezni a javaslathoz szerintem hűzagos előkészítése szempontjából.

Rá kívánok azonban mutatni, hogy általános várospolitikai szempontból is hibák és mulasztások történtek itt. Hibák és mulasztások történtek a kibővítésekhez szükséges telkek megszerzése körül és hiba és mulasztás történt itt is, hogy most kell ezt az eminens fontos munkálatot elvégezni, amikor a város még nyakig uszlik az adósságokban és nehezen teremti elő még a folyó kiadásokhoz szükséges forrásokat is.

Miórt vásárol a város dupla áron telkeket?

Ami a telekvételt illeti, rá kell itt mutatnom arra, hogy a város 1926. szeptember havában határozta el az Ecsedi-féle 244 négyszögletes telek megvételét és könyvelt volt akkor ezért a telekért 150 millió koronát adni, holott az előző tulajdonos alig néhány hónappal előbb 1926. május hó 14-én ugyanezt a telek 80 millió koronáért vásárolta meg, a telekkönyvi kimutatás szerint és nem hiszem, hogy többet adott érte, mert akkor ezt az adásvételi szerződésben bizonyára feltüntették volna.

Itt tehát egy közel száz százalékos ráfizetés történt a város részéről, egyszerűen azért, mert a tisztelt városvezetés csak akkor eszmélt rá erre, hogy ezt a telek meg kell szerezni, amikor azt az előző tulajdonos már a város orra elől megvásárolta. Nem hiszem, hogy pontosan 1926. szeptember havában jutott eszébe a tisztelt tanácsnak, hogy eszédkessé vált a vágóhíd kibővítésének problémája, annál kevésbé hiszem ezt, miután a 195. számú határozatnak, amely ezt a telekvásárlást kimondta, indokolása a következőképpen hangzik:

(Olvasva) „A közbizottság mai területű szűk s annak kibővítése az üzem zavartalan folytatása érdekében már régóta szükségessé vált.“

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Ine az indokolás szerint, amely 1926. szeptember hó 7-én kelt, már akkor is régóta szükségessé vált a vágóhíd kibővítése, szükséges volt ez tehát 1926. május hó 13-án is, vagyis legalább egy nappal előbb, mint amikor az előző telektulajdonos az ingatlant megvette. Vannak talán adakozó jelké a törvényhatósági bizottságban, akiknek nem sok az a hetven millió ko-

rona többlet, amibe ez a pár havi gondolkodás a város közönségének került, én azonban nem tartozom azok közé, nekem az a szerény véleményem, hogy ezt az összeget jobb lett volna valamely komoly szociális célra kiadni.

És ha még csak ennél a telekvételnél fízettünk volna rá, de itt van tisztelt bizottság a második telekvétel, amely még nagyobb ráfizetésbe kerül a városnak. Mint az előbb kimutattam, a vágóhíd kibővítésének szüksége a tanácsi indoklás szerint már 1926-ban régóta felforgott. Sejtettem ekkor már a város azt is, hogy itt az Ecsedi-féle telken kívül más szomszédos telkekre is szükség lesz. És ennek dacára tétlenül nézte, hogy amikor 1926-ban a volt szappangyári tulajdonosi a most megvásárolni javasolt telket áruba bocsátották és fűnek-fának kínálták — más vegye meg azt a rajta levő épületekkel és gyárberendezési tárgyakkal együtt.

Igy történhetett meg, hogy amíg a Miskolci Mezőgazdasági Részvénytársaság 1926. június havában négyszáz millió koronáért azaz 32000 pengőért vette meg az ingatlant és kifizetőt a gyári berendezést, amelyért igen tekintélyes összeget kapott, most Miskolc városa a gyári berendezést nélkül 50000 pengőért, azaz 18000 pengőért drágábban megvele ebbe a vételbe, tisztán a kello előrelátás hiánya, az elhibázott várospolitika miatt, mert hiszen 1926-ban anyagilag sokkal kedvezőbb helyzetben volt még a város, mint jelenleg. Hiszen akkor még nem is vettük fel a második Speyer kölcsönt és pontosan egyenlő száznegyvenháromezer dollárral volt kevesebb a város adóssága mint most.

Ha 1926-ban meg van a kello előrelátás, aminek azért is meg kellett volna lennie, mert hiszen a vágóhíd kibővítésének szüksége már akkor is felforgott, akkor nemcsak körülbelül 25000 pengő takarítást volna a város ezeken a telekvételeken, hanem megvalósíthatna volna a vágóhíd kibővítését is és most nem kellene a törzsavagny alapból erre a célra kölcsönt venni, ami ismét növeli a kamatfizetési kötelezettségeket.

„Falrahányt borsó“

Bocsinátom kérek, de ezek a megállapítások nálam nem utólagos kritikát jelentenek. En már 1924-ben, majd az 1925. évi költségvetés tárgyalások során egy a szükségleteket kielégítő beruházási program összeállítását, de akkor az volt a válasz, hogy majd lesz program ha pénz lesz. Azután lett pénz, de a program nem a szükségletek sorrendjének megfelelőleg készült el és így történhetett meg, hogy sok felesleges dolgot megcsináltunk és csak most jutunk el egy olyan elsőrendű szükségletnek kielégítéséhez, mint a vágóhíd kibővítése, amikor valóságos koldusai vagyunk már a luxuriózus beruházásoknak és most, szorult helyzetünkben dobunk ki újabb 18—20000 pengőt, amikor ezt az ingatlant a pénzhiány idejében olcsó áron megvásárolhattuk volna, amiből ismét csak azt a konzekvenciát vonhatom le, hogy a tisztelt város vezetésének eddigi hibás politikáján változtatni kell, ha nem akarja, hogy a eső szélre jussunk.

Kávé, Tea, Kakao, Csokoládé,

RUM, LIKŐRÖK, SZARDINIÁK, SAJTOK, DÉLI-GYÜMÖLCSÖK, VALÓDI PRÁGI SONKA ÉS FINOM FELVÁGOTTAK NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS OLCSON

Haász József

üzletében

TELEFON: 2—18.

ALAPITTATOTT 1898.

Klein Sámuel

műőrás és ékszerész

MISKOLC, SZÉCHENYI-U. 113.

Leffler sörcsárnok mellett

Órajavítás Ékszerjavítás Vésnöki munka

FENTI CÉGNEL MÁR ÁLTAL HIRDETETT ÁRAKNÁL IS OLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

Nyullus eleje 1 kg. P 1-20 hátulja 1 kg. P 2—

Marhahus, sertés-hus is olcsóbb lett! HORVÁTH LAJOS Miskolc, Vásárcsarnok

Meghívó.

A Borsod Miskolci Hitelbank

1928. évi december hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Miskolcon, székhelyében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Miskolc, 1928 december hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak a Mezőcséti Gazdasági Bank rt. mezőcséti pénzintézettel való egyesülésre vonatkozó javaslata.
2. Alapszabálymódosítás.
3. Igazgatósági tagválasztás.

FIGYELMEZTETÉS! Akik a közgyűlésen részt venni kívánnak, tegyék le részvényüket a közgyűlés napja előtt az infőzet pénztáránd, Miskolcon, vagy Budapest, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

PRIMA MINŐSÉGŰ POROSZ-SZÉN, HINDENBURGI ÉS CARVIN-KOX, JO MINŐSÉGŰ BARNÁ SZENEK, SZARAZ APRITOTT BÜKKFA KAPRÁZÓ

HOFFMANN ENDRE TŰZELŐANYAG TELEPÉN

Telefon 510 Telefon 510

ÜNNEP ELŐTTI NAGY

ruhavásár Plattner Károly és Lajos

ruhaáruházában (Royal-épület).

Ajánljuk a következő kiténő minőségű áruinkat reklám áron

- Fekete városi bunda szörme gallérral P 80
- Fekete téli kabát bársony gallérral P 70
- Fekete és kék kamgarn öltöny prima minőség P 90
- Csíkos divatnadrágok P 16—42-ig

TAKARÉKOSÁGI ÁRUHITEL

Hétszáztizenhárom méter mélységben 29 fokos a víz Lillafüreden

Schlosser István erdőfőtanácsos nyilatkozata a lillafüredi építkezésekről — Csak Miskolc bekapcsolásával lehet és szabad megoldani a hővezetést

Miskolc, december 15.

Amióta Bethlen István gróf agyában megfogalmazott az ötlet, hogy Lillafüredet olyan hatalmas fürdővárossá építtetik ki, amely a ma nemében szinte páratlanul álljon egész Európában s különösen amióta ez a terv a megvalósulás stádiumába jutott és megkezdtek a Taj-tó körül hihetetlen nagyszabású építkezéseket, Lillafüred érthetően az egész ország érdeklődésének centrumába került. Mert érdekes, eredeti és talán áttételező terv is volna ez — egy jóléti, gazdaságban, bőségben élő, viruló országban. Így azonban az a sok számlálóban millió pengő a verítékünknek, az izdáságunknak, a mindennapi kenyertünknek beépítése a fürdőtelepbe. Ebből a sok millió pengőből meg lehetett volna oldani az oly nyomasztó s az ország becsületébe vágó rokkantkérdést. Nagy lépést tehetnék volna a lakásing megoldása felé vagy újja lehetett volna építeni a hihetetlenül rossz karbonlívó magyar utak egy nagyrészét. Vagy meg lehetett volna oldani a fölöttébb elhanyagolt közegészségügyi legéztető problémát. Vagy segíteni lehetett volna talpra állítani a csod szelén álló, vegetáló kispárt és kiskereskedelmet. Így érthető, hogy súlyos és kemény kritikák értek a kormányt az építkezés miatt. S a támadásokból kijutott bőven olyanoknak is, akik nem szolgáltak rá a támadásoknak súlyos és állandó záporozására. Így például az építkezés vezetőinek is.

A hővezetés problémája

Ha Miskolc városának szemszögéből nézzük a lillafüredi építkezést és a jövő évben már meg is nyíló hatalmas új szállókat, minden erővel arra kell törekednie a városnak, hogy Miskolc legyen a közvetítő városa és hinterlandja a fürdőtelepnek. Ugyi hírlik azonban, hogy meg akarják fosztani Miskolcot ettől a természetközvetítő szerepétől és Lillafüred közlekedését Miskolc megkerülésével akarják megoldani, közvetlen összeköttetést akarnak létesíteni Budapest és Lillafüred között. Pedig már szélesítik is az utat a kisvágyány vasutnak, normális nyomtávolságra vasutató való átépítéséhez s egy, kb. 100 méter hosszúságú alagút is készen áll az új vasutvonal kiépítéséhez. A városnak, polgármesterének és főispánjának minden eszközzel arra kell törekednie, minden követ meg kell mozgatni, hogy a fürdőtelep vasutvonalát Miskolcon keresztül, Miskolc bekapcsolásával oldják meg. Mert különben Miskolc városa, amely Tapolca és Hámor közlése miatt egyenesen predestinálva van arra, hogy igazi hatalmas fürdővárossá fejlődjék, így csak veszítene Lillafüred kiépítésével, ez esetben az eddigi idegenforgalom nagyrésze is áttérődnék az új vonalra. Ha azonban sikerülni fog a közlekedésnek a városra nézve kedvező és szerencsés megoldása, úgy Lillafüred nagy és most még szinte felbecsülhetetlen mértékben segítő elő a város kereskedelmének, iparának, termelésének s így magának az egész városnak is fejlődését, prosperitását.

Mert a fürdőhely valóban nagyszabású és minden igényt kielégítően modern, páratlanul és hasonlíthatatlanul pompázóan szép, stílusos és fényes lesz. A decemberi ködben szinte fáta-morganásan óriási konturokban rajzolódik ki a különben is grandiózus nagyságú szálló. A szálló lenyűgöző nagysága, megkapó szépségű, stílusos kivitele, a tornyos és ballustrádós kiképzés, mely a Hámor felé első részen Vajdahunyad várára emlékeztet, különösen az ódon patinát nyújtó kekes-zöld színi kiképzéssel, a hatalmas függökertek, melyek számára már Felső-Diósgyőrben készen áll a modern és egészen újszerű pálmaház, s amelyeket parkterületen kiépítenek, egészen a strandnak kijelölt helyig, fejletlenül benyomást, örök impressziókat fognak kelteni minden látogatónak.

A fürdőtelep Achilleus-sarka azonban természetesen a — fürdő. Hogy lesz-e melegvíz? A fürdői munkálatok állandóan folyának s már 29° C melegvizet találtak is. Ez azonban nem elég, bár pl. a tapolcai melegforrás vize sem több 31° C-nál, azonban az elvezetés közben a víz természetesen bizonyos mértékben lehül. A fürdők most 713 méter mélységig ju-

tattak el a palarétegen. Ha a palaréteget keresztül furják, remélnek vizet. Bár lehet, hogy még az alatta lévő ösközketet is át kell furni. A telepen nagy a bizakodás, hogy 200 m. újabb fúrások belől kapnak elég meleg és elegendő bőségu vizet.

Schlosser erdőfőtanácsos nyilatkozik

Schlosser István erdőfőtanácsos, aki reinhardtai ügyességgel mozgatja a nagy munkástömegeket s hajnali 4 óráig betöltődésig hatalmas tömbben diktálja a munkát, nagyon bizik. 713 m. új juttunk el a fúrásban — mondja el nekünk — és bizom, hogy rövidesen, nagyon rövidesen találunk meleg vizet és akkor minden probléma meg lesz oldva.

— Hogy mikorra leszünk készen? Juniusra, a főszezonra minden készen fog állni. A strand is, amely hatalmas méretű, egészen modern és nagyszerű lesz. A colonnade a hatalmas oszlopok födött sétány Európá legnagyobb colonnadejainak egyiké lesz. Nagyobb csak Badenben és Svájcban van.

— A golfpályá már majdnem készen áll. Most termeljük ki. A talajnak majd még kissé állnia kell és begyepesednie, hogy megfeleljen a célnak. Különböben, mint látja, dolgozunk erősen tempóban. Annnyira, hogy, szinte beszélni, megállni sincs időm. En magam 500 munkással dolgozom.

Hatalmas iramba folynak a munkák

Udvartársan elköszön. Kissé régi vágású kemény magyar ur, aki hatalmas energiával és lendülettel vezeti a munkát és alapos felkészültséggel — ő építette Fenyőháza és Thurzófürdő hatalmas és nagyszerű telepeit is. Az ország egyik legkiválóbb szakembere, ezért tartotta vissza immár harmadszor is szolgálatában a kormány.

„Rajta! Gyorsan! Karácsonyig nincs leléket” — hangzik a szava keményen, tempóban. És folynak a munkák erősen.

A templom falai meghasadozóknak...

Aggasztó repedések a mindszentí plébániatemplom falain és tornyain

Féltünkentő. A karesu toronyokból rövid beharangozás esendül, szokatlanul rövid: alig pár akkord után elhallgatnak a harangok.

A templom előtti térségen szávalat a hívőrege, hogy bejuthasson a „szagosmiseré”. Csupa uri, elegáns köznögség: könnyedjárású leányok, prémes-bűdös asszonyok, délegc tisztek, komoly férjek, karesu fiatalemberek, vegyesen, áhítatos arccal tódulnak az Isten házába. S esodlatos östünnel, kivétel nélkül ugyanegy mozdulattal tesz mindenikük, mielőtt a templom lépéséire tenné lábát. Előbb minden fej hátrahajlik, a magasba néz és egy pillantást vet a templom tornyain felé.

E pillantás amnk a két hatalmas repedésnek szól, amelyek a templomajtó fölött fut felfelé egészen az orozmatig. Alulról néve szinte úgy látszik, mintha a templom két karesu tornya kétféle akarna válni.

gyors iramban. Építik az utat. Szélesítik a kisvágyány utvonalt. Alagutat ásna. Már a végén tartanak, úgy, hogy a körülbelül száz méteres viadukt már nyitva áll. Elkészítik a szálló előtti teret a hatalmas colonnadehoz, mely bizonyára stílusos és csillogó keretül fog szolgálni az előkelő, exclusiv társaságnak. Mert ez a fürdőhely nem a szegények számára készült. A szálló másik oldalán, a Hámor felé eső részén földet ásna, hordanak, feltöltötenek a függökertekhez. Köveket fűrészelnak a ballustráde kiképzésekhez. Nagy darabon új medret vágnak a sziklákba a Színvány, melynek felmondták a régi több évezredes lakását. Utban van.

At kell telefontani Hámor községét Diósgyőrbe

S utban van még valami. Hámor község. A lakók egy részét már kitelefonték a régi lakásukból és építettek számukra új lakásokat. Furca, alacsony, lapostetőű uniformházakat. Ez azonban csak félmelegdős. Mert az építők, akiknek figyelme — úgy látjuk — mindenre kiterjed, bizonyára észrevették, hogy Lillafürednek, a magyar Tempe völgy csodálatosan szép panorámájának nagyszerűségét mely háttérben, bszantóan rontja, romítja Hámor falu a maga ósdi és új, de egyaránt stílustalan és primitív viskóinak kontrasztjával. A falu lakossága legnagyobbbrést gyári és bányamunkás, akiket a Vaszgyár és Diósgyőrhez köt soruk. A Vaszgyár és Diósgyőr oly távol esik tőlük, gyalog teszik meg az utat napjában kétszer, sokan mégyszer is — emiatt mintegy 70 százalékuk reumás, tüdőbajos, szívbeteg, vagy asztmás, golyvás. Ugy, hogy mindenképen valóságos istenadás lenne rájuk, ha áttelefonték őket Diósgyőrbe, esetleg Felső-Diósgyőrbe az üresen álló u. n. Majláthba. Ugy tudjuk, hogy ez is volt eredetileg intenciója az erőlködésnek, nagyon helyes volna, ha most meg is valósítaná. Mert Hámor község egy esztétikailag, mint technikailag — különösen ha a fürdőtelep jóval fejlődési lehetőségeit nézzük, — mindenképen helyesebb, ha előbb történik meg a község áttelepítése, mintha később. Természetesen a polgárok, az érdekeltek java, érdekei, jóléte legyen az ügyben a legfontosabb elv és a legfontosabb norma.

KARÁCSONYRA

**KALAP,
NYAKKENDŐ**
ÜJONSÁGOKAT VÁSÁROLJON
MAYER
URIDIVAT ÜZLETÉBEN

Mindenfélét sutognak, találgatnak, mi okozta a hatalmas és szép templomok levő, s mindenesetre aggasztó repedéseket. Egyesek szerint a legutóbbi egrü földrengések egyikének hulláma okozta, más verzió szerint pedig a templom előtti utvonalon a ponton elrobogó s téglaszállítmányokat tartalmazó 3—4 összekapcsolt teherautó-kolonnok roppant súlyos és minden házat megrezgetető rázása.

Van aztán olyan vélemény, amely szerint a templom főcványserült, puha talajon épült aztán, hogy e talaj homok, vagy mésztartalmainak egy részét a talajvizetek kimosták, s egyik, vagy másik okból nyilván a templom alapzata természetesen süllyedni kényserült. Ismét más verzió szerint statikai és más szerkezeti mulasztások okozták a repedéseket; többek között az, hogy a jóval korábban épült templomhoz sok évtizedekkel később épített két merész tornyot nem rögzítették hozzá elég szorosan a templom tömbjéhez.

Nem lehet biztosan tudni az igazi eredendő okát, de tény az, hogy a templom hatalmas és szemmel láthatóan nagy repedések mutatkoztak, amelyek oka a mondott változók bármelyike, sőt valamennyie is lehet.

Maga az egyházi vezetőség a repedések mutatkozása után azonnal jelentést tett a templom kegyúrának: a pénzügyi kincstárnak. Mivel pedig a templom fenntartása a kincstárnak, mint kegyurnak terhe, az ő terhe a javítás, sőt lebontás esetén az új templom építés is, természetes, hogy alapos vizsgálatot rendeltek el. A komány maga egy tárcaközi bizottságot küldött ki az érdekelte miniszteriumok szakembereiből, akik hónapokon keresztül különféle módokon és eszközökkel kutatták a baj eredetét. Hatalmas próbagödöröket ástak a plébánia felüli torny fal tövében, majd több vagyon vassinnal terhelési próbákat végeztek. Majd hatalmas mélységre próbafúrásokat is végeztek; mindezeknek az volt a célja, hogy a talaj anyag és szerkezeti összetételét, teherképességét Sajnos, a közönséget nem tájékoztatták egy oldalról sem, holott ez a célszerű is lenne, meg a közönség joggal el is várhatja.

Nem annyira a félelem miatt, — mert hiszen a templom hatalmas hajói állandóan telve vannak, hanem mert a hitű katolikusság szereti az ő kedves templomát és aggódik annak sorsáért.

Szentgály Gyula emlékezete

Miskolc zene- és dalkultúrájának multját két nagy zeneköltő működése jelzi. Lányi Ernő az egyik, Szentgály Gyuláé a másik. Lányi Ernő az utóbbi, a titán és Szentgály Gyula a finom ötvösművész, mindkettő nagy és feledhetetlen a maga generációban. Mindkettő idegenben bontotta ki szíamányt, s már mint elismert nagyság jött Miskolcra, ahol a zeneiskolában mint pedagógusok, a dalköltészet terén ugyis mint szerzők, ugyis mint karvezetők, a miskolci zenei életet országos jelentőségűvé tették.

Amig Lányi Ernőnek rapszódikus egyénisége sokakat elbájosított, addig Szentgály Gyulának elbájoló egyénisége, lebilincselő kedvessége, a haragot nem ismerő szelidsége és éppen ezzel a lelkek meggyőző modora ma is elevenen él a miskolci közönség szívében, sőt mindennél, ahol ismerték.

Szentgály Gyula tehetsége, hire-neve Kecskeméten bontakozott ki. Onnan hozták el a miskolcra Lányi Ernő örökebe már csaknem két évtizeddel ezelőtt. De, hogy mily mély nyomokat hagyott ott a lelkekben, bizonyítja az, hogy e hó első napjaiban Kecskemét legszármotvóbb kulturregylete a Kecskeméti Katolikus Egytel első teli hangversenyét feljeheti, tetlen egykori karnagyának: Szentgály Gyula emlékének szentelte.

Az estély összes pontjai Szentgály műveit s azokban az ő poetikus, magyaros lelkének legszebb gyöngyöit mutatta be és idézte a fényes köznögség elé, amely fűző szeretettel emlékeztet meg a korán elvesztett zeneköltőről.

Ne legyen gond a karácsonyi ajándék

beszerzése, szépet, hasznosat jó minőségben olcsón

HALMOS

DIVATÁRUHÁZBAN VÁSÁROLHAT

Férfi ingek 3,80, 4,80, 6,40, 8,50 P-től
Kalapok divatszínekben 5, 8, 12, 16-tól
Selyem nyakkendők — 60, — 80, 1,60, 2,40-től
Harisnyak, meliorozott gyapjú 1.—, 1,80, 2,40, 3,60-től.

Újdonság: Selyem gyapjú kombináció 5,60, 8,50 P

Nehéz selyem 3,80, 4,50, 5,50 P
Selyemfűző 1,80, 2,40, 3,80 P
Bélelt trico keztű 2.—, 2,50 P-től

Férfi sokni, erős kötésű 0,50, 0,80, 1,20, 1,60 P
Meleg téli gyapjú sokni 1,20, 1,50, 2,40 P-től

Női reformnadrágok nagy választékban

Crépe de Chine sálak 8, 10 P
Taico mintás selyem sál 3,50 P-től
Divatmellények 6, 8, 12 P
Pulcsók 12, 14, 18 P
Kötött kabátok smoking fagonban 19 P-től

Karácsonyi ajándéknak különösen alkalmas ridikülökből, zsebkendőkből hatalmas választék.

Csontgyeengeségben szenved a miskolci beteg gyermekek legnagyobb százaléka

Segítségöt az anyáknak!

Miskolc, 1928 dec. 15.

A régi rómaiak megkülönböztetett tisztelettel adóztak az anyáknak, mert fölismerték azt a vitán fölül álló tényt, hogy az állam erőssége, de az egész emberiség sorsa is nagyrészt az anyáktól függ. Hiszen a gyermek a jövő igérete...

A világháború szörnyű pusztítása után a magyar társadalom is föleszmélt és a figyelm az anyákra és a gyermekekre terelődött. Néhány lelkes ember munkássága nyomán új jelzőt kelt számára: Anyák! Ti tehetitek meggyá Magyarországot! Országszerte gyermeknapokat tartottak és a lehetőségekhez mérten segítettek is az anyákat. Ezekben a válságos időkben bontakozott ki a Stefánia Egyesület feladatának a magasztossága... Két felőrléssel a Stefánia Egyesület Miskolcon hosszú ideig dr. Venetianer Jakab vezetés mellett fejtette ki áldásos munkásságát. Majd az ő nyugalombavonulása után dr. Hodobay Sándor elnök és dr. Plank Miklós igazgató vették át az egyesület irányítását. Az egyesület keretén belül jelenleg dr. Fodor Ödön főorvos vezeti azokat az érdekes ambulanciákat, ahol minden egyes páciens három éven aluli csopósság. Vékonnyhangu gyermek-alkalodás fölött meg ilyenkor a várótermeket. Egy-egy rendelésnapon 60-70 gyermeket vizsgálunk meg és vesznek feljegyzést.

A Stefánia Egyesület most összehállított kimutatása szerint 1925. óta, felhált alig három év alatt 50 százalékkal, azaz felőrléssel a gyermekhalandóság. Örvendtes jelenség ez s amellett tanusodik, hogy az egyesület a maga elé tűzött célt valóban dícséretre méltó módon oldotta meg. Sok száz csecsemőt mentett meg a korai haláltól. A Stefánia Egyesület jelenében van azonban egy nagyon szomorú és megfontolásra into pont is. A lelkiismeretes munkásság csökkenetté ugyan a gyermekek halandóságát, de a megbetegedések még mindig feltűnő módon gyakoriak. És ami a legfeltűnőbb, a beteg gyermekek legnagyobb százaléka meghalásban, csontgyeengeségben szenved.

A leromlott gazdasági viszonyok következménye ez — volt a magyarázat. A rosszul táplált anya tevé természetesen legyenge és a már erőteljesül született csecsemő táplálására nem alkalmas. A többi előforduló betegségek okai rendszerint más területeken keresendők, a rachitis azonban olyan baj, amelyet elsősorban a rossz gazdasági viszonyok idéznek elő.

Mit látnak ebből? Megesztett munkájával a Stefánia Egyesület 50 százalékkal csökkentette a gyermekhalandóság számát, de a gyermekek egy olyan veszély fejezetét, amelyet ellen nincs védőfegyvere az egyesületnek. Aból a szomorú tényből, hogy a rachitis ilyen hatalmas arányokban van elterjedve az újszülöttek között, a jövőre nézve ijesztő kép tűnik föl. Mivé fognak fejlődni ezek az angolkórós, elferdült esztű gyermekek? Vajjon munkabíró, gerinces emberek válnak-e belőlük? A felelet önként adódik: nem! A gyermek első évei s az akkor kapott táplálás kihatással van az egész életére. A rosszul, vagy helytelenül tápláltságot a gyermek élete végéig megszinyli. Már pedig munkabíró és erőteljes generációra van most szüksége a magyar társadalomnak. De ugy látszik, hogy az első föllobbanás, melyben a figyelem az anyákra és a gyermekekre terelődött, hiszen a magyar szokáshoz, csak szalmaláng volt. Egyesületet, ahol gyógyítják a beteg gyermekeket, ahol kioltatják az anyákat, hogy hogyan kell helyesen és észszerűen nevelni gyermeket, azt kapták az anyák. Arról azonban, hogy a kapott utasításokat valóban betarthatják-e és azok szerint nevelhetik-e gyermekeiket, nem igen gondolnak. A legtöbb anya, mint ahogy azt a rachitis széleskörű terjedése bizonyítja, olyan helyzetben van, hogy nemcsak a gyermeke, hanem ő maga is rosszul tápláltságot. Ideje volna, hogy a népjóléti minisztérium több gondot fordítana az anyákra és vagy a Stefánia Egyesület keretén belül, vagy valami más módon segélyt segítse a rosszul táplálkozó anyákat.

Szeretője juttatta csendőrkékre az abaujlaki gyilkost...

Lenkey Bertalan hangácsi legény, a másik büntárs még szökésben van

Miskolc, december 15.

Nagy feltűnést keltett Abaujlakon az a borzalmas kegyetlenség, melyet Lukács István és Lukács Ferenc követtek el. Meggyilkolták legjobb barátjukat Jakab Istvánt, a véletlen azonban csendőrkékre juttatta a bostialis gyilkosokat.

A négy jó barát

Jakab István Fullókörösről került le Abaujlakra cselédnek Szirkó András gazdálkodóhoz. Hatalmas szép száll legény, akin igen hamar megakadt a falusi lányok szeme, de őt nem érdekelték. Jól ment a sora, gazdája jó volt hozzá. Egy szép napon megismerkedett Lukács Ferenc, Lukács István és Lenkey Bertalan legényekkel és azóta elváhatatlan jó barátok lettek. Együtt jártak kosmába, együtt mulattak és mint jó barátokhoz illik, együtt verekedtek. Ők lettek a leghírhedtebb verekedők az egész faluban, s a csendőrséggel is nem egyszer volt bajuk. Jakab Istvánt gazdája óva intette a rossz társaságtól, de nem használt a jó szó, nem használt a szidás. Jakab lelke meg volt mélyelyezve.

Pénzüket elfogyott. Itt tenni kell valamit — indítványozta Lukács Ferenc. — De hogyan? Igen egyszerű a megoldás — folytatta tovább — hát betörünk a zsidóhoz.

Jakab eleinte huzódozott, semmi szín alatt nem akart a betörésben részt venni, de barátai gyönyölték, kinevették, míg végre ő is rá állott. S még aznap éjjel betörték Reichmanni korsmárosához. Egy-másuttán követték el a sorozatos betöréseket, egyszer azonban majdnem rajta vették, amikor Cifra Antal segédjegyző lakásába akartak betörni. A jegyző ugyanis észrevette s kilőtt az ablakon. Nekik sikerült elmenekülni. A csendőrség kereste a betörőket, de nem sikerült kézrekeríteni.

Van pénz, van szerelem...

Most már volt pénzüket. Telt korsmár, futotta nőre. A csendes lelkű Jakab, aki ezelőtt még csak nök társaságában sem fordult meg, minden bálban, minden mulatságon barátaival ott volt, ahol természetesen minden alkalommal parázs verekedést rendeztek. Lenkeynek szeretője Obják Rozál volt, a két Lukács fivérének pedig Obják Borbála. A szép Rozál azonban inkább húzódott Lukács Ferenchez, Borbála pedig a jámboracur Jakabhoz. Emiatt aztán napirenden volt közöttük a veszekedés. Lukács István nem jó szemmel nézte ezt a vonzódiást és többször megfenyegette a legényt. A betöréseket azonban tovább folytatták.

Jakabot elfogják...

Egy valaki május 25-én bejelentette a csendőrségen, hogy Jakab igen nagy lábón él, jól ruházódik, holott fizetéséből mindökre nem nem telhet neki. Jakabot a csendőrségen előállították, ahol rövid vallatás után beismerte, hogy a sorozatos betörésekre ő és barátai követték el, de volt annyi betöréscsülete, hogy barátait nem nevezte meg. Erre a csendőrkök egy

eszelhez folyamodtak s azt mondták neki, hogy abban az esetben, ha barátai nevét elárulja, szabadulni fog a büntetéstől. Szeget ütött Jakab fejébe a csendőrkök ez a kijelentése és gondolkodási időt kért. A csendőrkök ezt megadták neki és a legény nyomban Lukács István barátjához sietett, aki már aludt, mikor Jakab odáért, de felkeltette őt álmából és minden elmondott neki. Elmondta, hogy nem bírja tovább, megszólalt benne a lelkiismeret, ő vallani fog, megmondja az igazat. Egyet azonban elhallgatott, elhallgatta a csendőrköknek azon kijelentését, hogy ő szabadul a büntetéstől, ha cinkostársait kiadja.

A legény próbálta lebeszélni Jakabot, de ez hajthatatlan maradt. Éjjel után járt már az idő mire a tanácskozásiak vége lett. Jakab haza akart menni, de Lukács István kérte, hogy maradjon már ott, majd reggel hazamegy. Így is történt. Mind a ketten felékeltek. Jakab, akit a nap igazán igen megviseltek, csakhamar elaludt. Lukács István azonban nyugtalanul hánykolódott a szalmaszákon, amikor egy borzalmas ötlete támadt...

— Mi lenne, ha megölném? Mi lenne, ha elméltanám örökre? Akkor nem tudna elérni bennünket!

És lassan óvatosan felkelt ágyáról, vigyázva arra, hogy zajt ne üssön nehogy barátja felébredjen. Nem sokáig habozott, agyára szaladt a vér, megcsodálta, felvette az agy mellett levő fokost és hatalmas ütést mért alvó barátja fejére, akit már az első ütés elméltanám örökre, de ütött többet is maga sem tudta hányat, majd kimeredt szemmel nézte, hogy barátja nem-e mozdul, nem-e léleklizik, majd biztonság okáért még egy hatalmas ütést mért az összeroncolt fejre, fölörülten a nem messze lakó bátyjához sietett, akit felkeltőtt álmából s őszetett kézzel könyörgött neki: „Perikém az Istenre kérélek most mutasd meg, hogy jó testvér vagy hozzám. És mindent szépen meggyótt bátyjának”.

A vér nem válik vízzé

Lukács Ferenc megszánta öccsét, felkelt és elmentek együtt eltemetni Jakabot. Elmentek a kert hátsó végébe, közvetlen a szalmakazal mellé, nagy gödröt ástak és beledobták Jakab István holttestét. A gödröt szépen elgázították, minden nyomot eltüntették, és állóállóban a véres földet felmosták és mint akik dolgukat jól végezték, lefeküdtek aludni. Másnap reggel küssé sápadtan keltek fel és első dolguk volt a sírhoz ki menni, de mivel mindent a legnagyobb rendben találtak, kissé megnyugodtak. A mezőről szalmát hoztak be, lerakták Jakab István sírjára, így tehát már az utolsó nyom is el volt tüntetve, a két testvér pedig abban a boldog tudatban volt, hogy szörnyű bűnik sohasem lát napvilágot.

Az áruló szerető

A csendőrségen érhető feltűnést keltett Jakab hírtelen eltűnése. Büntényre nem is mertek gondolni, azt hitték, hogy

Jakab a büntetés elől szökött meg. Nyomoztak utána, sőt körözlevelet is adtak ki ellene, de mivel nem sikerült kézrekeríteni, félre tették az ügyet. Különösen a lányok sajnálták a szép delfi legényt, a szép Rozál még meg is siratta. Ők is abban a hiszemben voltak, hogy Jakab megszökött a faluból. Lenkey Bertalannak azonban sehogysém ment a fejébe, Jakab hírtelen eltűnése, fagyatni kezdte barátait, akik aztán elmondták neki a borzalmas eseteket. A mult hetén bál volt Abaujlakon. Obják Rozál egész este Lukács Istvánnal táncolt. Ez bizony nem nagyon tetszett Lenkeynek, aki igen féltékeny is volt. Félrehívta a leányt és azt mondta neki:

„Te, mit foglalkozol annyit azzal az emberrel, hisz az ember őlt. Ő gyilkolta meg Jakab Istvánt”.

„S, hogy jobban a lány kegyeibe férközzön, elmondta neki a május 25-iki borzalmas éjjel történetét.

Obják Rozál, akiben feltűnkerekedett az emberi érzés, úgy ahogy volt, kendő, kabát nélkül berohant Homrodra a csendőrségre s elmondta, hogy mit hallott Lenkeytől. A csendőrségről Czirák János tiszthelyettes és Szőke János őrmester azonnal kimentek Abaujlakra, de mire kiértek, a mulatságnak már vége volt. Lukács István nem tudtak megtalálni, csak a bátyját, Ferencet, akit nyomban vallatóra fogtak s aki rövid vallatás után beismerte a szörnyű bűnt, de a gyilkosságot tagadja, csupán csak az eltemetésben bűnös. Lukács István és Lenkey, kik talán sítettek valamit, nyomtalanul eltűntek Abaujlakról. Lukács István, mint már ismeretes, magába szállt s hosszas bolyongás után bejött Miskolcra, ahol dr. Horvay kir. ügyész előtt töredelmes vallomást tett.

Abá Sándor

A Hamisság

Egy száraz, de mosolygó úri ember nyitott be hozzám.

Nem ismertem rá, pedig már volt vele dolgom, hol segített rajtam, hol pedig szembe kerültünk egymással.

Máskülönben igen közkedvelt, modoros és szívesen látott vendége volt a jobb köröknek, mert előnyös a barátsága...

Nagy kérdőjelűlések és könnyed modulátok kezdők arra kért, hogy engedjem meg, hogy kíségessem.

Tiltakoztam ellene, mert a Lelkiismeret furvalon fenyegetett s ismertem már a mélyfarsárait. Meg nyugam sem szeretem ezt az ismerős urat, de a Gyomor pedig igen jó barátságban van vele.

Mondja is, hogy ő többnyire a Gyomrok barátja.

Nincs szükségem szíves segítségére — tologatom ki az ajtón, de ő annál inkább beljebb jött.

Nem tudom elképzelni, — gondoltam magamba — mit akar velem ez a félig barát, félig ellenség.

Miben gondolt segítségemre lenni? Kérdeztem tőle végül.

A baldoplásában — felelte róka-szemmel.

Oh kérem, — abban az Igazságot szoktam felkérni — felelt nekí, ő és én protektorom.

Igen? — szált elképedve. — És mire méltóztatott vele menni — folytatta irónikusán.

Meg semmire, de remélem, hogy... Naó-na! — ereszkedett szemtelenül a karosszékeembe. — nézzen végig a világon...

Akiket a maga protektora proteztál, — kecskótt a ravaszok hi-hi-hi-jével, — azok a küszöbön maradtak, de akiket én! kiállott föl, — nézzen csak oda! mennyire vannak...

A Lelkiismeret felháborodva hadonászott a furdancsall, a Gyomrom meg reményteljesen korgott ellene.

Megváródtam. Mit tegyek. Ha a lelkiismeretre hallgatok, a Gyomrom akkor soradásba.

Ha a Gyomorra, akkor a Lelkiismeret pusztul.

Szerettem volna kiegyezni, de nem lehetett. Mindkettő mereven ragaszkodott a meccs-sához és én, a szerencsétlen ember e két ellenség civakodása között hol erre, hol arra rángatva botorkálok a magam útján... gazdálaland.

Röck Gyula

AZ ERŐ FORRÁSA

1870 óta árusítja Berzy László Miskolc, Lichtenstein József-ú. 7

Mit nézzünk meg az új esztendőben?

A színház hatalmas és változatos programja az új esztendő első három hónapjára

Az *Utolsó Verebélyi lány*-nak, Drégely Gábor operettje irt pompás vígjátékának előre látható nagy sikere megszűnt az új színház minden műsorgondját erre az esztendőre.

Karácsony két napján három-három előadás is lesz és ekkor a színház legnagyobb eddigi slágerei, a „*Régi nyár*”, az „*Abris Rózsája*”, „*Szibéria*” és a „*Szeretlek*” kerülnek színpadra. Rögtön Karácsony után, december 28-án batre paré lesz a színházban: operabemutató. *Verdi*-nek eddig még Miskolcon nem játszott nagy operáját, az „*Ernani*”-t mutatja be a színház. Az előadásnak külön érdekessége, hogy a főszerepet az új kiváló operaprimadonna, a miskolci származású *Báthy Anna* fogja énekelni. S hogy Miskolc operaközössége teljes mértékben meg legyen elégedve, rövidesen követni fogja ezt egy másik operabemutató is: a *Lammermóri Lucia*. Erősen készül a *Előd* a Tolstoj centenáriumra is. Az „*Új Holttel*” mutatják be végtelenül gondos, aprólékosan kidolgozott előadásban, igazi kamarastílusban — forgó színpadon.

Január első hetében ujtítja fel a színház a *Szép Helénát*, a címszerepben *Kolbay Ildikóval*, Páris szerepében *Szűcs László*, a Városi Színház tagjának vendégjátékával. Januárban lesz *Zerkovitz*, a Királyi Színházban nagy sikert arató operettjének, a cigánymuzsika és jazz-band érdekese és újszerű beállításának: az *Előőrök a hegedű*-nek bemutatója, mely bizonyára Miskolcon is heteken át dominálni fogja a színház műsorát. Ez a Zerkovitz operett táblás házzakkal közeledik a Királyi Színházban az ötvenedik előadás felé és egészen új, sőt eredeti szín Zerkovitz oevrjében. Az operettben a példák érdekes ellentétbeállításával igazolja, hogy a magyar cigánymuzsika mennyire felette van a jazznak és mennyire közelebb áll a mai magyar lélekekhez is, mint a vitastancos ütemű jazzmuzsika, amelynek néhány érdekesebb, groteszkké torzított formáját is bemutatja. A régi operettek közül a klasszikusok kerülnek bemutatásra: Offenbach: *Orfeusz a pokolban*, Fall: *Elvált asszony*.

Apróza műsora is hatalmas és széles skálájú. Még januárban bekapcsolódik a színház az országos, sőt már az egész világot átfogó *Molnár*-ünnepségekre. A *Farkas*-t ujtítja fel, amely mint a pesti sorozatos előadások nagy sikere igazolja, egy negyedszázadmulatán sem lett „*foghíjas*”. Utána jön *Zilahy* Lajos máris klasszikus drámája, a *Tábornok*, amelynél jobb magyar darabot — a legszigorúbb kritikusok egyöntetű megállapítása szerint — az utolsó évtizedben nem írtak. A „*Szibéria*”-nak prózai daraboknál feltűnően nagy és kivételes sikere biztos ígért arra, hogy a még Szibériánál is sokkal poétikusabb és kiválóbb *Zilahy*-darab, a *Tábornok* sok meleg, bensőséges színházi estét fog hozni a miskolci színháznak.

Hasonló nagy sikerre számíthat *Móricz* Zsigmond legújabb vígjátéka, pontosabban hangulatos, témopán duhaj, mulatósnap cigánymuzsikás, rozsmaringillatos históriája. Terve vette még a színház *Földes* Imre költői irredenta drámáját, *Tűzek az éjszakában*, amely az Új Színházban dialmasan közeledik hetvenötödik előadása felé. Még márciusban színpadra kerül *Lakatos* László végtelenül szellemes és fordulatossá vittjátéka a mai leányokról és asszonyokról: a *Pajtásházasság*.

Sátoralajhelyi mozi műsor:

December 18—19, kedden és szerdán Az ucca anyja. Himnusz a szerelemről, 10 fejezetben. Főszereplő: Janet Gaynor és Charlet Farrer.

December 20-án, csütörtökön két kitűnő sláger Senorita, melyben Bebe Dániels férjhezvételét játszik és paradízsja Douglas Fairbanks-t a Fekete Lovagot. Úgyvél és férje, Verniel vígjátékának filmváltozata.

Szerdán mutatkozik be az „Utolsó Verebély lány”

— „Meg lesz velem elégedve” mondja a szerző után Pally Mancsi

Ott ülünk a próbán. Majdnem egyedül. A sötétség tökéletes. S mintha — talán éppen a teljes sötétség miatt — ilyenkor közelebb volna egymáshoz a nézőtér és a színpad. Minden tökéletes premierplánban látszik. S mintha a játéknak dekorációk és jelmezek nélkül még elevenebb és igazabb szaga lenne. Ugy, hogy a dekorációk nélkül is eleven, hangulat és élet árad, ömlik a nézőtér felé. És a még felelőtlen komédiázás természetes, zamatos íze. Érdekes megfigyelné, hogy a darab könnyed, vidám hangulata mennyire magával ragadja a darab szereplőit.

Sőt Iványi Dezső főrendező is, aki a felvonásokban tovább dudolja, sőt fűtűli a darab melódiáit és úgy beszél lelkesen a darabról:

— Ebben a darabban minden van. Élet, romantika, tréfa, könny, mosolytánc, próza, muzsika, szerepek és trükkök. Maga a szöveg is pompás, eleven és épkezláb vígjáték. nem is merem librettónak nevezni. Az alap Drégely Gábor világsikert aratót remek vígjátéka, amelyet játszottak Németországban, most is állandóan műsordarabja a svéd és norvég színházaknak és játszik az óceánon túl is. Ezt a végtelenül szellemes és fordulatossá vittjátékot írta át Harmath Imre, a legfrissebb vénjú magyar kuplír, operetta és tündérelte annyi ötlettel és slágerrel, hogy szinte esodáltság, hogy a sok sláger és trükk között nem vész el — a mese. A muzsika? Pattogó, eleven, ritmos és — változatos. Magyaros és jazzmuzsika váltakozik és diktálja a charlestonot, tangót és esárdást. mintha a charlestonok mögött is kilátásnak, kikidárlásnak, mint jelmez mögött a magyaros ütem, a esárdás. S mivel a darab alkalmat ad megpótló rendezői ötletre és komoly vígjátéki rendezésre — melyik operettrendező nines erre néha titkos vágya? — elememben érzem magam.

A címszereplő Pally Mancsi, aki a Marusia sokszínű, tökéletes alakítása óta a közönség legkedveltebb színésznője lett, éppen franciául tanult.

— Vous serez content de moi? Meg lesz velem elégedve — ezekkel a szavakkal fogad. Próbáljuk kissé a kiejtést. Nemsokára pompásan megy. Ilven eszeng, melegen bugó hanggal a világ legszebb nyelvévé lehet tenni a hontottatál is, nemsokára a franciát. Nagyon megelégedett és bizik:

— A Marusia óta ez az első igazi szerepem. Annnyira szívügyem, hogy — mint látja — a kedvéért még franciául is szívesen tanulok. Sőt valóságilag kedvel kaptam hozzá, ha nem sikerülne az alakításom — ami azonban lehetetlen és ezért mondanom ki ilyen bátran: elmegek francia nyelvtanáróknak. Hogy énekes szerep? Ez egyáltalában nem bánt és nem zavar. Szívesen énekelek. Melyik prózai színésznő nem énekel szívesen? Már most is majdnem kész a darab, pedig szerda estig még olyan sok idő van s addig mindig dolgozunk reggeltől késő délutánig.

De már jön a jelenése s a próbák is a legnagyobb komolysággal és a legnagyobb

rendben folynak. Késés nines. Ezekkel a szavakkal köszön is el:

— „Vous serez content de moi.” Biztosak vagyunk benne. Kompóthy, a színház népszerű, kitűnő bonvivántja erősen vígjátéki ízü szerepet kapott az operettben, ugy, hogy alkalmat lesz prózai kvalitásait is bemutatni Miskolc közönségének s bizonyára a legnagyobb sikerrel, mert nagyon szépen beszél és is operettbeli alakításai is megbírája a legkomolyabb kritikák is.

— Kissé talán túlsokat beszélnek, pedig nem szeretek szónokolni. Azonban akad néhány éneklőanyag is a számomra s ezek között mindig meg fogják nedvesíteni a sok beszédetlő száradó torkomat. Jól, magyaron kimulathatom magamat s olyan jó a sok idegen operett között egy kicsit magyaronan vígadni.

Egy ember végre, aki nem szeret szónokolni. Egy magyar ember.

Váridi Pali, aki az operett egészen új és eredeti táncait tanítja be, végtelen türellemmel és precizitással, beszélőközben is erősen és láthatóan a lejártsott melódiák hatása alatt áll. Taktusember. Sok-sok alkalman van — beszél — új táncok bemutatására. Már pedig nekem a tánc az igazi nyelvem, amelyen legjobban tudom kifejezni magam. S a szerepem is kedves vígjátéki szerep. Ez megakarom mutatni, hogy vígjátékban is megállom a helyem. Lassan már nemesak a kezével, hanem a lábával is kísérő 'szavait. Kitér belőle az ütem. A taktus. A tánc.

Kezdődik a következő felvonás. Szinte áradnak, zuhognak reánk a kedves, hangulatos, eleven fordulatok, ötletek, trükkök, üdítőn, frissen, mint májuszi zápor. Mintha tavaszi levegő, levendulailat töltene be a levegőt. A „Tízis honyvéd baka vagyok én” dallamát dudolva távozunk és azzal a meggyőződéssel, hogy ehhez a darabhoz „mindnyájunknak el kell menni.”

Miskolci Nemzeti Színház műsora:

VASÁRNAP, 16-án délután 3 órakor a Régi nyár mersékel helyárrakkal.

ESTE, Abris rózsája bérletszinetben, rendez helyárrakkal.

HÉTFŐN, 17-én, Marusia B-bérlet, 10. sz.

KEDD, 18-án Krétakőr A-bérlet, 10. sz.

SZERDA, 19-én Az Utolsó Verebélyi lány.

Eloszó. Premier-bérlet 8.

CSÜTÖRTÖK, 20-án Az Utolsó Verebélyi lány.

B-bérlet 15.

PÉNTEK, 21-én Az Utolsó Verebélyi lány.

A-bérlet 11. sz.

SZOMBAT, 22-én délután 3 órakor Bölcsődal.

Mozihelyárrakkal.

ESTE, Az Utolsó Verebélyi lány, bérletszinetben.

VASÁRNAP, 23-án délután 3 órakor Luxemburg grófné. Mersékel helyárrakkal.

16 órakor Mary Dugan bűnpöre. Mersékel helyárrakkal.

19 órakor Az Utolsó Verebélyi lány. Bérletszinetben.

HÉTFŐN, 24-én 14 órakor gyermekelőadás. Alszik a baba, Tündérmese. Mozihelyárrakkal.

Este nines előadás.

Mindenkit érdekel! Jó áru olcsón!

Győzdődjön meg vételkényszer nélkül

karácsonyi versenyárainról

LYONI CREPDECHINEK CREPSATINEK CREPEGORGETTEK

ANGOL FÉRFI SZÖVETEK NŐI SZÖVETEK BÁRSYVOK

BÉLÉSÁRUK, VÁSZNAK, SIFONOK

EDDIG NEM LÉTEZETT OLCÓS ÁRBAN

FEUERSTEIN

SELYEM ÉS SZÖVETÁRUHÁZÁBAN

TAKARÉKOSSÁG TAGJA

Karácsonyra!

Izléses célszerű ajándékok

Rendkívül mersékel árban

Dróth Béla divatüzletében (Pannoniával szemben)

A TÁRSASÁGBÓL

— Mondja, kedves Felsőmagyarországi Hirlap, igaz hogy Bethlen István gróf Lutz-ganóból igazeseken kies városunkba utazik? — Dehogy is, Nagyságos Asszonyom. Legkégyelmesebb urunk nem szokta kitüntetni annyira Miskolc városát. Talán — a fia.

— Hogy mit fog itt csinálni? Minden bizonyval vadászni fog. Mert ez éppen olyan ősi tradíció a Bethlen család férfitagjainál, mint az irodalom, vagy művészet, — a felsőcégeknel.

— De ha érdekl a politika, vagy a — politikuskok, lesz itt nagy politikus-járás január végén. Ekkor mutatja be ugyanis a színház Maday Gyula képviselő érdekes színdarabját, a „Bizáky-ház”-at, Ady Endre drámába írt históriáját. A szerző és képviselőtársai, a t. Ház — nagy számban — itt fognak ülésezni a premiéren.

— Az új házszabály alapján? Lesz kitűr?

— Dehogy is. Sőt a leránduló t. Ház nagyon szívesen venné, ha erős obstrukció indulna meg — a színházi pénztár ellen. S a karzat tetszésnyilvánítása sem lesz tilos. Sőt. A képviselőt is — jelen esetben Maday Gyulát — szabad lesz kihívni a (szín)házból — a színpadra. A bársonyszékett Korniss államtitkár, vagy maga kulturánkj — hogy mostoha apja? — Klebelsberg gróf fogja betölteni. Legalább lesz egy jó háza a színháznak.

— A Bizáky Ház?

— Nagyságos Asszonyom, ne legyen rosszánjú. — Ha már én nem vagyok az. Különb is ninesen semmi joga hozzá. Mert ugyan ott láttam minden teastélyen és délutánon. Láttam táncolni reggel, délnben, este. Ott volt mindnap a moziba, kávéházban, bárban. Rómiztünk együtt hajnalból-napestig. Ha volna Miskolcon egy Erdélyi-tárgyalás, ott is bizonyára sikerült volna megpillantanom elegáns déléltői toilletjt minden esetben. De nem találokunk a színházban, a művészeti tárlatokon, a kulturstéteken. Oh, ott nem találkoztunk.

— De hiszen a Meilinger-kiállításón még egy képet is vettem.

— Maga volt az??

— De hagyja már a keserűségeket maga — kulturprédikátor. Valami édeséget. Csemegét kérek.

— Most tálalom a gourmandieret. A me-nükürtányt: színház és politika. A legszebb és legtehetségesebb miskolci színésznő iránt — hogy nagy a konkurrencia? Ez a színésznő szinte hors de concours áll — nagyon erősen és nagyon komolyan érdeklődik az egyik legelőkelőbb — hogyan fokoztam még ezt a melléknévet? — fiata! arisztokrata. Annnyira komolyan, hogy a művésznő — abszolút disztíngált előkelő úrlány — valószínűleg rövidesen „ott-hagyja a világot jelentő deszkákat” be vonul az erdélyi politika fellegvárába. „Mogszom, óriási szentáció lesz az egész országban.

— Kárpótlásul azonban a tisztá szerelem és az igazi művészet mindenhatósgát fogja hirdetni. Azonban nagyon keveri a színházat és politikát.

— Most majd — a változatosság kedvéért — a mozzival fogom keverni a színházat. Ugyanis a színház egyik hasonlóan szép és tehetséges és szépen beszélő tagja — mint hírlík — rövidesen az egyik legnagyobb magyar filmstár helyébe lép.

— Hogy minek a szép beszéd a lepedőre? Nem, Nagyságos Asszonyom, nem megy sem a beszélő filmhez, sem Hollywoodba, sem Berlinbe, hanem elmegek egy kis factornyas faluba — uriaszonymak.

— Hogy ez valóságos rejtély? Dehogy is. Csak „Végre egy uri asszony”.

— De beszéljünk egy urilányról is. Alti szép. Elegáns. Fiantal. és remek parfümő van. Földszaga. 1200 hold föld pompázó illata. Bódultan rajzanak körülötte a férfiak. Annyian, hogy egyik sem tud közel férközni hozzá a másiktól. De — ugy halom — várják a mesebeli princeat. Aki jön.

— De most már bucsuzom! Csökölom a kezét, Nagyságos Asszonyom. Ha megengedi, jövő vasárnap reggel megint keocgatók az ablakán.

— Szép kis lovag Maga, aki reggel keocgatót. A viszontlátásra!

Joga van-e megzavarni a szerelmi idillt a férj távollétében a féltékeny szeretőnek?

Előbb gyilkosság kísérlete miatt emelt vádat az ügyészség, majd magánlaksértés büntette miatt folytatás a hevesvéri gavallér ellen

Miskolc, dec. 15.

A miskolci kir. törvényszék előtt folyamatban levő bűnügyek legérdekesebbjei közé tartozik az a büntetőper, melynek vádlottja Handel István dunántúli gazdasági, tartalékos főhadnagy. A nyilvánosság előtt megtartott főtárgyaláson minden leleplezés nélkül a maga teljes valójában rajzolódott ki egy olyan falusi szerelmi története, melyik méltán beillene bármely regény lapjaira. A szerelmi regény epilógusként a kir. ügyészség magánlaksértés büntetvével vádolja a gazdaságtört, aki csak egyetlen mehetséget hoz fel, azt, hogy nem követett el bűnselekményt, mert azt akarta megakadályozni, hogy egy férjes asszony férje távollétében látogatót fogadjon.

Szerelmi háromszög

A gazdaságt napbaránított, sudártermetű fiatalember, a sértett intelligens falusi asszony, ki városban nevelkedett és ugy látszik, nehezen tudott megbékélni a falusi élet egyhanguságával. A férj marcona külsejű erőlyes ember, aki családi boldogságát félti a büntetőper lefolyásától.

A vádlott ellen először szándékos emberölés kísérlete miatt emelt vádat az ügyészség, mert még 1927 júniusában az egyik borsodmónyi községi borsodmónyi revolvérrel a sértett házának ablaka felé lött, majd baltát ragadott és behatolt a házba. A revolvérlovás zajára összefutott a fél falu, megjelentek egy-kettőre a csendőrok is és előkerült másnapra a történetesen távollévő férj is, akinek azután kommentárokkal együtt mondták el a történeteket. Megtudta a férj azt is, hogy feleségének, a falusi szépasszonynak a vádlott tisztelője volt s egyszerűen azért lött be az ablakon, mert észrevette, hogy riválisa támadt.

Azokban hiába volt a mentés és védekezés, a csendőrség a gazdaságtört őrizetbe vette, beszállította a miskolci kir. ügyészség fogházába, ahol szándékos emberölés kísérlete miatt a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte és hosszú hónapokon keresztül volt alkalma elmélni benne itt a fogházban a hevesvéri gavallérnak. A vizsgálóbíró adatai szerint golyója nyanyis könnyen kiolthatta volna a szép asszony életét és csak hosszú hónapok után sikerült a védelemnek annyit elérni, hogy helyszíni szemlét tartsanak, melynek során azután kiderült, hogy a golyó iránya nem volt senkire nézve sem veszélyes.

Ha nem emberölés, hát magánlaksértés

A miskolci kir. törvényszék vizsgálóbírója a helyszíni szemle eredménye alapján el is ejtette a szándékos emberölés kísérletének vádját és az előzetes letartóztatásban levő gazdaságtört szanadlába helyezte.

Ekkor jelentkezett azután a szépasszony férje és magánvádat emelt a gazdaságtört ellen magánlaksértés büntette miatt. Az ügyészség pedig az emberölés kísérlete után közszem elleni kihágás miatt tartotta fenn a vádat.

A férj avval indokolta feljelentését, hogy a lakásával egyedül ő rendelkezik, tehát oda az ő engedélye nélkül senkinek sem szabad belépni és aki oda behatol, magánlaksértést követ el és kérte a gazdaságtört szigorú megbüntetését. Az ügyészség el is vállalta erre a vád képviselétét.

Zárt vagy nyilvános tárgyalás?

A szabadlábrahelyezés után messi Dnántultra került a gazdaságtört a kis borsodi faluból és onnan jött harminceket órai utazás után a miskolci főtárgyalásokra. Mert főtárgyalás volt bőven, hol a szemtanu nem jelent meg, hol újabb bizonyítékokat kellett beszerezni, hol meg más ok miatt kellett a főtárgyalást elhalasztani. A főtárgyalások fordulópontja az a kérdés volt: nyilvános tárgyalás, vagy zárt tárgyalás legyen? A védő azt a kérését terjesztette elő, hogy rendelkezjen el zárt tárgyalást, hogy minden gátló körülmény nélkül kerülhessenek napfényre az ügy kulisszatitkai.

A törvényszék azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy erre semmi szükség sincsen, mert sem sértett, sem az ügyész nem indítványozta.

Egymás után tette fel a kérdéseket Boitner tanácselnök a vádlottnak, aki abszolút nyugalommal válaszolt.

Elnök: Szóval fenntartja, hogy nem bűnös?

Vádlott: Fenntartom, nem lehetek bűnös, mert jogom volt meglátogatni a sértett feleségét.

Köteless-e vallani a tanu, ki egyetlen sértett is?

Számos tanu idézett be a bíróság, kik meg is jelentek — de az egyetlen szemtanu — az a bizonyos vetélytárs, aki egyedül vallhatta volna, miként folyt le az eset — nem jelent meg most sem, miképpen nem jelent meg már több előző tárgyaláson sem.

Elnök: Várjunk még, hátha jelentkeznek. Addig is folytassuk le a többi tanukihallgatásokat.

A sértett nő lépett a bíróság elé. Látni rajta, hogy izgatott, de még izgatottabb férje-ura, ki leste az asszony minden arcáradulását. A sértett nő tanuvallomásában kijelentette, hogy soha semmi módon, sem kifejezetten, sem hallgatólág nem hatalmazta fel a vádlottat, hogy akár reá, akár másra vigyázzon. Nem volt joga ellenőrizni. Nem igaz, hogy joga volt bármikor behatolni a lakásba, sőt vádlottat alig is ismerte.

A védő néhány kérdést akart inténi tanuhoz, azonban a tanácselnök kijelentette, hogy a tanu nem köteles vallani, ha reá akár kár, akár sértés válik.

Előlről kezdődik az egész főtárgyalás

Miután a továbbiakban kiderült, hogy a legfontosabb szemtanu nem jelent meg — a bíróság elrendelte, hogy

Igy tehát a főtárgyalást a jelenlévő közönség őszinte bánatára elhalasztja a törvényszék és azt a legközelebbi alkalommal egészen előlről kezdi, miután ezt a perrendtartás így írja elő.

HIREK

Esős nap

— Henry Longfellow —

A nap oly hideg, borús, sötét,
Esik... szél csapong szerte-szét,
Elomló falra kuszák az vinda,
Sárguló levél hull az avruba,
És a nap oly borús, sötét.

Az én életem is hideg, borús, sötét,
Esik s a szél csapong szerte-szét,
Elomló multha száll-száll vissza lelkem,
Összetört remények emléke kél bennem,
És napom oly bus, konor sötét.

De nyugodj szíveim! Panaszra nincs okod,
A felhők mögött a nap még felragyog!
Sorsod mindnyájunk közös végzete,
Senkit sem kerül el a vihar szele,
Néhány napunk lehet borús, sötét.

Fordította: Sugár Ernő.

— Mikszáth Kálmán dr. főispán

lának betegsége. Mint értesültünk, Mikszáth Antal a gödöllői premontrai r. kath. főgimnázium VI. osztályának növendéke kanyarhőben megbetegedett. A főispán és a főispánné még péntek reggel beteg gyermekükhöz utaztak Gödöllőre és a szombatot is a kis Mikszáth Antal betegágyánál töltötték. Emiatt nem tart-hatták meg péntek délután 4 órakor a Komáromy Gyuláné részére érkezett Signan Laudis tünnepeves átadását sem s ugyancsak emiatt halasztották el a szombati délutáni tervezett karácsonyfa-ünnepelet, ahol közel 50 gyermeket ruháztak volna föl a népjóléti miniszteriumból küldött szeretetadományból.

— Meggyógyulás Zemplémben. Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága ténleg közgyűléset december 19-én, szerdán délelőtt 11 órakor tartja. A tárgyszor fontosabb pontjai: A közigazgatásba 4 tag választása. Az állandó választmány, igazoló választmány, közegészségügyi bizottság és adófelsőzamlási bizottságok tagjainak megválasztása. A miskolci ügyvédi kamara megkeresése kir. Itéltőláblának Miskolcon való megszervezése érdekében. Sárospatak nagyközségnél mérnöki állás szervezése. Az állandó választmányt a közgyűlés napján 9 órára hívta össze Széll József főispán.

— Még mindig nem hagyták jóvá a városi tisztviselők illetmény-pótlékát. Ösmertes, hogy a pénzügyminiszterium városi ügyosztálya e héten tartott megbeszélésnek alkalmával nem emelt kifogást a miskolci városi tisztviselők illetmény-pótléka ellen. A pénzügyminiszterium beleegyezését adta ahhoz az intézkedéshez is, hogy már karácsony előtt kifizethessen a város hat hónapi illetmény-pótlékokat. A pénzügyminiszteriumból Miskolc város 1929-iki költségvetésének aktáit még pénteken átküldték a belügyminiszteriumba, de véletlenül a kísérő levél nélkül. Miskolc város vezetősége szombaton telefonon járt el az illetékes szakminiszteriumokon, hogy ezt a hiányt pótolják. A belügyminiszteriumból nyert értesületünk szerint előreláthatólag dec. 21. vagy 22-én érkezik Miskolcra az illetmény-pótlék jóváhagyásáról szóló döntés, a város vezetősége ezt azonban nem várja be, hanem távirati felhatalmazást kér arra, hogy a belügyminiszteri jóváhagyás után az illetmény-pótlékokat már a jövő hét első napjaiban kifizethesse.

— Diszközgyűlést tart a pékszövetség. A Miskolci Pékszövetség kedden délután jubiláris diszközgyűlést tart, a szakmában negyven éve működő önálló kartársai tiszteletére, melyre ezuton meghívja az összes pékipárosokat és családtagjaikat.

— Pedagógiai szemináriumok gyakorlatok Ozdon. Szombaton fejeződtek be Ozdon a pedagógiai szeminárium gyakorlatok, melyeken nemcsak az ösztantóság, hanem a helybeli és a környékbeli érdeklődők nagy száma is megjelent. A négy napig tartott pedagógiai szeminárium gyakorlatokon többek között Szűgyi Treadler Gyula, egri kir. tanítóképző tanár tartott rendkívül érdekes, szakszerű előadást, amelyen a tanítás körül felmerült legújabb problémákat fejtegette.

Izléses Célszerű Finom

Karácsonyi ajándékokat válasszunk EPSTEIN kirakataiból

Méret szerinti felhárunk. Angol poulloverek nagy választékban

Központi fűtést, etagefűtést, vízvezeték berendezést, fürdőszobát

?

akar készíttetni

FORD

uljon az

Első Miskolci Vízvezeték Vállalathoz

MISKOLC, SZÉCHENYI-U. 92.

TELEFON 701.

Dijmentes tervezés és ajánlat.

— **Törvényszéki hír.** A törvényszék elnöke Szabó Zsigmond kir. törvényszéki bírót — aki eddig a büntetőjársírbíróként a büntető ügyeket intézte, a törvényszékhez osztotta be. Szabó Zsigmond dr. járásbíró szombaton már meg is kezdte működését. A miskolci kir. járásbírósgon Szabó dr. utóda Mészáros Károly dr. kir. járásbíró.

— **Hítközségi elnök választás.** A sátoraljai helyi ort. izr. hítközség f. hó 9-én tartotta tisztújító közgyűlését, melyen elnökké Schweiger Márkus szesznyakereskedőt, alelnökké Alexander Vilmos bankgazdát választották.

— **Százéves koldus.** A romániai határőrség tiltott határátlépés miatt lefoglaltatta Petró Józsefet, akinek kihallgatása közben derült ki, hogy nem kevesebb, mint száz éves és alig ötven éve foglalkozik koldulással. Kihallgatások csak az volt a kérése, hogy legalább tavaszig szeretne a fogaiban maradni, mert most nagyon hideg van. A román hatóság azonban aligha teszi meg a száz éves vándornak ezt a kívánását, mert minden valószínűség szerint büntetésének kitöltése után átteszik a határon.

— **Öt nevet mondott be, de egy sem igaz.** Tegnap este razzia alkalmával a rendőrség elfogott egy fiatalokor cigányfiút, akitől egy aranyórát és egy aranyláncot találtak. Mivel ezek az értéktárgyak minden bizonnyal bűnös uton kerültek hozzá, előzetes letartóztatásba helyezték. Kihallgatása közben öt nevet is mondott be, de a rendőrség megállapította, hogy egy sem az igazi. Az elfogott cigányfiút lefényképezték, ujjlenyomatot vettek tőle, melyet felküldenek az országos bűnügyi nyilvántartóba, Budapestre.

— **A sátoraljai helyi Vigadó vendéglő-bérlete** ügyében a város tanácsa pénteki ülésében döntött és a vendéglőt Vánes János miskolci vendéglősnek adta bérbe.

— **Gabella értékjegyek beszoállítására.** A miskolci orth. izr. anyahítközség a gabella értékjegyeket hítközségi adóban való elszámolás végett jan. hó 4-ig elfogadja. Gabella jegyek — érték szerint szortirozva — lezárt borítékban jegyzék mellett a hítközségi irodába adandók be. Kívül a borítékon és benn a jegyzékben a név és lakcim pontosan feltüntetendő.

— **Két egyetemi hallgató ruház fel karácsonykor a MANSZ Ujhe-lyen.** A MANSZ sátoraljai helyi csoportja elhatározta, hogy karácsonykor két szegény sorsu egyetemi hallgatót ruház fel. Erre a célra f. hó 18-án, kedden délután 5 óra körül műsoros teadélután rendez a „Széll Józsefné“ napközi otthonban.

— **A Mansz—Bartus kiállításán,** a város háza nagytermében 16-án, vasárnap délután Gyöngyösi Nándor dr. fővárosi művészeti író, a Képzőművészet főiskolájának 5 órai kezdettel előadást fog tartani. Konzervatív és modern művészet címmel, (természetesen a rendez helyarákkal), azonkívül zene- és énekszámok is lesznek. A kiállítást már eddig is félezernél többen látogatták s gyönyörködtek a szép képeken és kézimunkákban, valamint a szövegekben. A kiállításnak már az összeállítása is kellemesen lepi meg a belépőt, mert a pálmákkal díszített teremben délután 5 óráig rádió hangjai mellett szölgálják fel a teát a leányklub tagjai a belépőjegyek ellenében. A kiállítás minden nap este 8 óráig van nyitva.

— **Az üzletek karácsonyelőtti zár-órája.** A miskolci kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli az érdekeltekkel, hogy a karácsonyi vásár forgalmának sima lebonyolítása érdekében az idevonatkozó rendelkezések szerint, a nyílt árusítási üzletek a karácsony első napját megelőző hat kőnapon, tehát az idén 18-tól, keddtől, kezdődőleg, Miskolcon este hétig tarthatók nyitva. A karácsonyt megelőző vasárnap pedig, Budapestten kívül, az ország egész területén, tehát Miskolcon és vidékén is, déli 12 óráig árusíthatnak a nyílt üzletekben.

— **A Miskolci Izr. Nőegylet** 5 órai teadélutánja a Pannonia különteremben 16-án, vasárnap délután. Ezután hívja meg t. tagjait és az érdeklődő közönséget az elnökség. Bejárta a Kossuth-u. főkupán.

* A papa, a nagypapa, aót a dédapa is Meinelé ajándékoszárral lepte meg családját karácsony. Tekintse meg a Meinel-cég karácsonyi kirakatát és nézze meg az ültet bolajében kiállított szobnői-szebb karácsonyi ajándékokat: biztosan fog megfelelni találat.

— **Megítélte a vagyonelőny megosztást az OFB. elnöki tanácsa Erdőbénye győgyfürdőnél.** Egy igen érdekes és precedens képező ítéletet hozott szerdán az OFB. elnöki tanácsa. Az 1917. év folyamán dr. Asztalos Kálmán erdőbényei orvos négy társával együtt megvásárolta Erdőbénye győgyfürdőt, mely özv. Dungserszkyé Barthos Ilona (Matyavasszky volt országos főkapitány elvált felesége) tulajdonát képezte. A győgyfürdő vételára 220.000 korona volt. Özv. Dungserszkyé a földbirtokreform novella alapján vagyonelőny megosztása iránt kérelmet adott az OFB-nél dr. Asztalos Kálmán és társai ellen. Az OFB. az eljárás meg is indította és a helyszíni tárgyalás után az előadó eljáró bíró oly értelmű javaslatot tett, hogy a vagyonelőny megosztása a törvény szerint jogos és Dungserszkyé részére e címen 60.000 pengőtt ítélt meg, melynek megfizetésére a tulajdonosokat egyetemlegesen kötelezte. Mindkét fél felebezése folytán az OFB. elnöki tanácsa szerdán foglalkozott az ügygel és az elsőfoku ítéletet helybenhagyta.

— **Szirmabesenyőn lopott, Miskolcon elfogták.** A szirmabesenyői csendőrszék értesítette Miskolc rendőrségét, hogy egy Dargó János nevű egyén a községben több betörést követett el, a községből eltűnt és minden valószínűség szerint Miskolcra szökött. A rendőrségnek szombat este sikerült elfogni Dargó Jánost, aki a rendőrség előtt beismerte a lopásokat. Örizetbe bették.

— **A sátoraljai helyi Izr. Nőegylet** f. hó 9-én közgyűlést tartott, melyen a tisztikar egészítették ki és elhatározták teadélutánok rendezését. Az első ilyen teadélutánt f. hó 23-án d. u. 5 órai kezdettel rendezik a Központi Kávéházban.

— **Megmarad a miskolci déli gyorsvonatpár.** Abaujvármegye közgazdasági bizottságának most megtartott ülésén Farkas Géza kir. kamarás országgyűlési képviselő bejelentette, hogy felsőházi és országgyűlési képviselőnek sikerült rábírnia a kereskedelmi miniszert, hogy a nyári menetrendet hagyja érvényben a téli hónapokra is. A miniszter ki is jelentette, hogy a nyári menetrend változatlanul érvényben marad Budapest—Miskolc—Hidasnémeti és Budapest—Sátoraljai helyi között is. Farkas Géza kir. kamarásnak ez a bejelentése azt jelenti, hogy a Miskolc és egész Felsőmagyarország érdekei szempontjából oly fontos déli gyorsvonatpár továbbra is forgalomban marad.

— **A miskolci ref. női filléregylet** árvaháza javára dec. 20-án tartja meg bensőséges keretek között a karácsonyi ünnepélyét, amelyre minden pártfogót, kik szívükön viselik az árva gyermekek sorsát, tisztelettel meghívja özv. Báty Patay Gyuláné elnök. Az ünnepély délután 5 órakor kezdődik a Hunyadi u. 6 sz. I. em. alatt.

— **Megszüntették a forgalmi adóhivatali kirendeltséget Zemplénmegyében.** A sátoraljai helyi pénzügyigazgatóság elrendelte a megye területén működő forgalmi adóhivatali kirendeltségek megszüntetését és a radványi kirendeltség személyzetét a sátoraljai helyi, a tolsvai kirendeltség személyzetét pedig a szerencsi körzeti forgalmi adóhivatalokhoz osztotta be.

— **Gyermekelőadás.** A sátoraljai helyi áll. elemi iskola tanstestülete az iskolai tanulók közreműködésével hétfőn d. u. 4 órakor előadást rendez a városi színházban. Az előadás tiszta jövedelmét a szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordítják.

— **Tolsztoj-centennárium.** A La Fontaine irodalmi társaság miskolci osztálya Tolsztoj Leó graf születésének századik évfordulója alkalmából műsoros kultúrát rendez 1928. december 16-án, vasárnap este fél 8 órai kezdettel a városi zenepolota nagytermében. Műsor a következő: 1. Előadó megnyitja. 2. A zene Tolsztoj életében (Részletek Tolsztoj: Sergej Lwitsch visszaemlékezéseiből, az ismeretlen Tolsztoj "boul. Németből" fordította és felolvassa P. tnoky Béla dr., a társaság elnöke. 3. Beethoven IX. Kreutzer-sonátá. (Allegro, Andante con Variszioni. Presto). Hegedűn: Rákos Arnold, zongorán: R. Palkó Kornélia. 4. Tolsztoj lelke. Irodalmi tanulmány. Felolvassa Szóman István érseki vikárius, pápai prelátus, a Szent István Akadémia tagja Jegyek László Ervin könyvkereskedésében 1 pengő, 60 filléres árban kaphatók. Tagoknak 50 fillérrel kedvezmény. Diákoknak 20 fillér.

— **Mezőkeresztes fejlődése a városi élet felé.** Mezőkeresztes agilis főjegyzője, Fekete Imre a közeljövőben egymástán öhajta megoldani főjegyzői székének elfoglalásakor adott városrendezési programját, mely tettekkel Mezőkeresztes közel várható haladását és lendületét fejlődését fogja jelenteni. Villannyal való rendszerezés felállítására már kiadta meghirdetett pályázatát a község előjárósága s a tervezet feletti végleges döntés hitelesen megtörténik. Ezzel egyidejűleg megindulnak a városi rendezési munkálatait s elsősorban 1902-ben felállított Kossuth-szobornak az előjárósági székházhoz való áthelyezése, majd a betonjárdák sorozatos kiépítése és a forgalmas utakon álló kerékpár állomás befűtése és parkirozása. A parkirozást elsősorban a község háza terein kezdik meg, a Hősök szobra folytatásában. Fekete Imre főjegyző a jövő évi kulturaprogramjába vette a mezőkeresztesi nagylelkű ütközet 333-ik évfordulójának kegyeletos megünneplését azzal, hogy társadalmi uton és a Borsod—Miskolci Múzeum, valamint a Hadtörténelmi Múzeum és Országos Hadimúzeum Egyesület bevonásával nemzetnevelés céljából emlékművel örökíti meg az ütközet színhelyét és az egykori keresztesi csata irodalmának ismertetésével megírja a község helyzetét és évszázados történetét, hogy eszménygazdag fejlődésén kívül történelmi emlékével is bekapcsolódhasson az országos viszonylatba. Mezőkeresztes történetének megírásával a község Tóth Kálmán, mezőkeresztesi író bízta meg. A részletes történelmi munka a karácsonyi könyvtárcsára fog megjelenni.

— **Négy év és hét hónapi feyház Kesztenbaum Gyula öszbűntetés.** Többrendbeli siklászás és csalás miatt 5 évi feyházra ítélt Kesztenbaum Gyula büntetésében a Dolnay tanács öszbűntetésül a vádlottat 4 év és hét hónapi feyházra ítélt. Az ítélet ellen Kesztenbaum felebbezést jelentett be.

— **A Debórah jótékonyági Nőegylet** december 16-án, délután 4 órai kezdettel Debreczen-utca 16. sz. alatti helyiségében teadélután keretében Chanuka ünnepélyt tart, amelyen Stauberger Lajos ez alkalomból írt „Chanuka“ című munkája fog előadásra kerülni és a Harmonia zenekar is közre fog működni és más érdekes műsorszámok is lesznek. A teadélután háziasszonyi tisztsgét a következő urasszonyok voltak szívesek elvállalni: Stern Sándorné, Löbl Ignácné, Löbl Zoltánné, Dróth Béláné, Weiszbaum Lajosné, Kardos Hermáné, Lichtmann Viktorné, Kertész Henrikné. Ezen ünnepélyre ezután hívja meg az öszes érdeklődőket, egyleti tagokat, a leány- és ifjúsági csoport tagjait, az igen tisztelt háziasszonyok k. ismerőseit, jó barátait az elnökség.

— **A sátoraljai helyi Kath. Olvasókör jótékonycélú bazárja.** A Kath. Olvasókör a Szocialis Misszió Társulattal és a Mária Kongregációval kötve a szegény gyermekek felruházása érdekében a tagok természetbeni adományából bazár rendezett. A nagy látogatottságú bazár karácsonyi marad nyitva.

* Hő- és sarctőjavítások megbízhatóan az Amerikai Gummiáruháznál készítenek. Lichtenstein-utca 16. sz. alatt.

Megkezdjük nagy karácsonyi vásárunkat,

mely alkalommal felhívjuk a nb. vásárlóközönség figyelmét alatti rendkívüli ocsási árainkra:

Férfi osztály:	Női szövet:
Tiszta gyapjú sportszövet P 7.20	Kazán minden színben — P 5.—
140 cm. széles angol Sport-lexszerű — — — P 10.50	Mintás kascha — — — P 5.60
Legfinomabb Melton — P 11.80	Sima colin minden színben P 5.60
Mikádó és felöltőszövetek P 13.—	Női kabátöszvet — P 12.—
	Legfinomabb teveször P 18.—

Bélésárunk nagy választékban

Takarékossági hitel

Merinó Posztóáruháza

Miskolc, Széchenyi-utca 27.

Telefon: 10—73.

Özv. Rakovszky Sándorné

kolmetosztó és vegytisztító

Sátoraljai helyi

Bercsényi-utca 5. szám.

Üzletvezető:

Porcsalmy Ernő

Elvállalja mindennemű női- és férfiruha szakaszos festését és tisztítását, galurkó, kézelők, fehérneműket, kelengyék kifogástalan rendezéshez. Kívánatra bármily sötét színű selymeket a kívánt világos szíre festenek. Gyászruhák 24 óra alatt készítenek.

Pontos és szolid kiszolgálás

Felvételi hely:

Liebermann
Henrik

Sátoraljai helyi, Széchenyi-tér 49

Amíg a miskolci „prágai” eljutt odáig

Séta Gosztonyi József husfeldolgozó gyárában

Miskolc, december 15.

A Vásártér-utcában kissé kétkedve tapasztuk a fenéketlen sarat. Vajjon helyes irányban haladunk? Ezt az utcát is, ahol Miskolc legnagyobb husfeldolgozó üzem van, ilyen mostohán kezeli a város?

De nem tévedtünk. A 21—23. szám alatt valóban megtaláltuk Gosztonyi József husfeldolgozó gyárát. Bementünk.

Gosztonyi József szívélyesen fogadott és ő maga kalauzolt végig a gyárán. Az első, ami szinte meglepő jelenség egy ilyen üzemben, az az abszolút tisztaság és fegyelmesség rend, ami itt uralkodik. A falak egészen a mennyezetig ragyogó fehér fayence-al vannak fedve, mint valami laboratóriumban. Élénk tanujelű, hogy aki megépitette, megszervezte ezt a gyárát, az nagy barátja a higiénának. A cementezett padlón nyoma sincs holmi véres hulladékoknak.

A falak melletti kámpós állványokra mutatunk, amelyekről órási méretű husok, marhaoldfalak, felébe hasított disznók csüngenek. És minden, hogy úgy mondjuk, olyan „gusztusos”, hogy nem lenne tanácsos holmi kámbál-félét ide szabádatni.

— Friss vágás, — magyarázza Gosztonyi. Ezeket dolgozzuk azután fel a különböző műhelyekben. Itt „osztályozzák” a húst. Ezekből a sódarokból készítik pl. a „prágai sonkát”.

— Itt Miskolcon?

— Igen — felel mosolyogva Gosztonyi. Valamikor ugyanis az volt a helyzet, hogy a magyar sertéseket kivitték Csehországba, ahonnan mint „prágai” sonkát hozták vissza. Persze, hogy milyen árért, azt felesleges megemlíteni. Azonban mióta megnyitott a gyár, megfordult a viszony. És ma már ott tartunk, hogy a tetemes viomok dacára is mi exportálunk árut. És bátran merem mondani, hogy a Miskolcon készült „prágai” sonka semmivel sem marad az eredeti mögött. Sőt!...

De ellallgat. Majd csak annyit jegyez meg meg, hogy vegyünk kóstolót a két-féle áruból és megállapíthatjuk az esetleges differenciákat. Megköszöntük ezt a jó tanácsot.

A második helyiség, ahova Gosztonyi József elvezet bennünket, a jégterem. Furcsa helyiség. A plafonon jéghengerek sorakoznak egymásután, mint homályos ívből készült vastag esővek. Itt felülről jön — a hideg.

A kámpókön töméntelen mennyiségű hus lóg.

— Eladásra kerülő áru — mondja Gosztonyi.

— Ennyi?

— Hát kérem — feleli szerényen Gosztonyi —, két helyre kell. A Városházter 18. szám alatt levő fő- és a Zsolcai-kapu 22. szám alatti fióküzletbe. Meg aztán — kérem — a jó áruból semmi sem sok. Elfogyasztja azt a jól kereső közönség. — Ebben tényleg igaza van.

— S hogy készítik ezt a jéget — vetjük fel a kérdést.

Erre Gosztonyi fölvezet minket a jég-termelő terembe. Motorbugás hallatszik a hatalmas jéget gyártó készülékben. Gosztonyi József méltó büszkeséggel magyaráz.

Ilyen berendezés csak kettő van Magyarországon. A másik — Pesten. Én 1925-ben szereltem fel ezt a gépet. Naponta csupán az üzleteim részére 7—8 mázsa jéget állít elő.

Valóban szép teljesítmény.

Innen azután átgyököl a tulajdonképpeni feldolgozó műhelybe. Felér kabátos, fehér kötényes, pirosképi, felgyürközött, megtermett segítők eszontozzák, szortírozzák, vagdalják a húst és rakják a folyton zakatoló gépekre, melyek egyre örlik, kavargják, gyurják, a parizernek, virslinek, kolbásznak, etc.-nak valót. Külön látványosság a téli számit készítő

gép. Hatalmas forgó alapról u. n. „ringa” kések alól jön elő a finomra aprított hus. Elgondolkozva néztük a zúgó gépeket. Meunyi munkára, a technikának milyen raffináltan szerkesztett eszközeire van szükség, míg a disznóból — tornás virsli lesz.

A füstölők, kolbászszárítók, raktárak megtekintése után csodálkozva kiállottunk fel:

— Soha ennyi kolbászt, számit!

Majd az üzemben foglalkoztatott munkások számáról érdeklődtünk.

— Jelenleg 44 ember dolgozik, — válaszolt Gosztonyi József. — De ha a fogyasztás továbbra is ilyen emelkedő tendenciát mutat, akkor hamarosan szaporítani kell a létszámot.

Csak egy panaszuk van s az nagyon is jogos. Mig öt-hat percnyire tőlük

virágágyak díszlenek — nagyon helyesen, — de a Vásártér-utcának s a nagy husfeldolgozó üzemnek, nincsen szennyvíz-vezető csatornája. Éppen ideje volna, hogy intézkedjen a város.

Látogatást tettünk még Gosztonyi József Városházteri üzletében, melyet felelőse vezet oly nagy szakértelemmel, hogy akármelyik férfinék is díszretére válnék. Itt arra voltunk kíváncsiak, hogy hány ember fordul meg havonta egy ilyen mézáros és hentesárú üzletben. Az eredmény meglepő volt. Havonta nem kevesebb, mint 140—150.000 ember vásárol az üzletben. Amikor a bevétel után érdeklődtünk, erről Gosztonyiné öngyógysága nem akart nyilatkozni. Mikor azonban megnyugtattuk, hogy nem a forgalmi adóhivataltól vagyunk itt, ezt is elárulta. De bőcsinat tekintetes forgalmi adóhivatal; azt már nem írjuk ki.

Mégis GERŐ
 kesztyű, fűző, has-
 kötői, gumiharis-
 nyál legjobbak
 Miskolc, Széchenyi-utca 30. szám
 Telefon 9-45

Nagy karácsonyi

Kötött-áru vásár

ocassió árakkal

Salgó-nál

Miskolc.

Üzembe helyezték Sátoraljauhely új villanytelepét

A II. transzformátor körzet és a vízműtelep már be van kapcsolva

Sátoraljauhely, 1928. dec. 15.

Sátoraljauhely város 1927. év nyarán elhatározta, hogy régi, elavult villanygyára helyett, mely a harmadik villanygyár volt Magyarország területén, új áramfejlesztő telepet épít.

A kiért versenytárgyalás alapján dr. Méhes Ignác építési vállalkozót bízta meg a város a magaspítéssel, a legmodernebb kalorikus berendezést a Láng gépgyár, a villamos berendezést pedig a Ganz-féle villamosági r.-t. szállította.

Most épület is nagyszertén ható telep a Sátoraljauhely—Kassai vonal közelében épült fel és a külső elosztó hálózat elkészült után — tegnap helyezték üzembe.

Egyelőre csak a már. állomás, honvédelaktanya, dohánygyár és pénzügyigazgatóság körüli területet és a vízműtelepet látja el 3x220 voltos forgóárammal a villanygyár, melyben jelenleg egy 600 lóerős turbogenerator működik, egy ugyanilyen turbogenerator tartalékként van felszerelve. A kazán és gépházak, kapcsolótáblák így vannak megépítve, hogy szükség esetén még egy 1200 lóerős turbogenerator szerelhető fel.

A vízművek gépházában eddig egy 40 lóerős és két 20 lóerős Dieselmotor állt. Az előbbi egy turbinaszivattyút, a hét utóbbi egy-egy dugattyús szivattyút hajtott 100 köbméter óránkénti összteljesítménnyel.

Az egyik 20 lóerős szivattyút leszerelték és ennek helyén áll két egyenként 60 lóerős elektromotorral közvetlen kapcsolt turbinaszivattyút, melyet mindegyike 40 köbméter vizet szállít a 70 méter magas fekvő medencébe.

Szinte fura. Azt a két, modern gépeket látni a régi monsternum mellett, melynek teljesítménye pedig mindössze kb. egy tízedrése a talpazatánál meghuzódó apróságoknak.

A II. körzet után ma a városi bérházakat, mozi és vígidőző kapcsolják be, hétfőn pedig a VIII. körzetre kerül sor, melyet rövid időközönként fog követni a többi körzet átkapcsolása is és kb. két hét múlva Sátoraljauhely város villanyszolgáltatását már teljes egészében az új villanygyár fogja ellátni.

AMERICAN HEATING

Értesítjük a kályhát vásárló közönséget, hogy a valódi

AMERICAN HEATING

rendszerü folyton égő kályhagyár képviselőtét
 Miskolc és környékére átvettük

Védjegyre ügyelni!

 Védjegyre ügyelni!

Egy kályha fűti az egész lakását!

Szakfelvilágostással ingyen szolgálunk.
 Kérjen ismertetőt.

Első Miskolci Vízvezeték Vállalat és Műszaki üzlet Széchenyi-u. 92.
 (Királyhid mellett) Telefon: 701.

Női és leányka kabátok karácsonyi occációs eladása megkezdődött!

Hihetetlen olcsó árak!

Tájékoztatóul szolgáljon alant néhány cikk:

Gyermekkabát szőrmével	P 18—	Chrepdechline táncruha	P 28—
Nőikabát szőrmével	P 32—	Szővetruha	P 19—
Szőrmebunda	P 120—	Flanelpongyola	P 8—

Leszállított olcsó áraink csak karácsonyig érvényesek!

lfj. Klein József
 nől konfektíós áruháza, Széchenyi-u. 60

HIRDESSEN A „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP”-BAN

Minden divatcikket legolcsóbban a Magyar Divatcsarnokban vásárolhatunk.

Miskolc, Sötétkapu mellett.

ALAPITTATOTT: 1847.

SCHUNDA V. J.

hangszergyár és hangszervezet, m. kir. udvari szállító stb.
 Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 5. és Magyar-utca 18. szám.

Mindenemű hangszer, alkatrészek, húrok és szakszertű javítások kaphatók. zongorák, pianínók és harmonikumok eladása, becserelése, berbeadása, javítása, hangolása és vétele.

Legújabb rendszerű gramofonok és totemok.
 Legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is.

LEHETŐ LEGJOBBAT, A LEGJUTÁNYOSABB ÁRON!

Miért nincs Miskolcon boxszakosztály

A box, mint sport, az egész világon a legszelebb körökben el van terjedve, s térhódítása még egyre terjed. Angliától, a box ósházájától Amerika vette át ezt a sport-ágat, ahol hamarosan nemzeti sport lett belőle. Köztudomású, hogy egy-egy szenzációs box-meccsen százezer néző szorong a tribünökön. A legutóbbi időkben Magyarországon is mind nagyobb jelentőségre emelkedik a box és hogy nálunk is létező talaja van, bizonyítja az, hogy Ámszterdamban a világ legjobbjai közül magyar fiú vitte el a győzelmi babért. Érthetetlen, hogy Miskolcon ez ideig semmi nyoma sincs a boxnak, hogy egyetlen sportegylet keretein belül sem kultiválják. Önkéntlenül fölmerül az a kérdés, hogy mi ennek az oka? Miskolcon talán nem akad alkalmas ember, akiből esetleg országos viszonylatban is jóképességű boxoló válna? A város hetven ezer lakosa közül egyetlen fiatalember sem érez kedvet, hogy felhazza a vastag, barna keztyűt és párviadalra szálljon a ringbe? Minden bizonnyal nem így áll a dolog. Igenis vannak akik képességet éreznek magukban a boxoláshoz és szeretnék megtanulni ezt a sport-ágat, mely érdekessége mellett épp annyira testfejlesztő, mint akár a birkózás, vívás vagy evezés. Azonban a törekvések elé gátat emel az, hogy Miskolcon egyetlen box-szakosztály sem áll a boxolók rendelkezésére. Szeretnénk megtudni az okát, hogy miért van ez így? ... Anyagi játszanak-e közre, vagy helyszüke miatt nem lehet megszervezni a box-szakosztályt? Bárhogyan is áll a dolog, a tehetősebb egyesületeknek oda kéne hatni, hogy a közeljövőben miskolci születésű, már Miskolcon nevelt boxolókat láthatnánk a ringben.

Az amatőr csapatok legszebb jutalma a Corinthian-vándordíj, melynek döntőjébe ezidén két vidéki csapat került. Még pedig a Dumakeszi Magyarság és a Rákosliget A. C. A döntő mérkőzés lejátszására ma délben áll ki a két csapat az Üllői-uti pályán.

Miskolc város közönsége mentheti meg csak az Attilát

Az 1928 december 16-iki közgyűlés tárgysorozata — Ezme az Attila-Szemere együttműködéséről

Lezajlott az őszi szezon. Úresen állnak a futballpályák s vasárnaponként ásitó ürességgel merednek a népkerti tribünök. Vége az őszi fordulónak. A csapatok érdemeik szerint kerültek a tabella megfelelő helyeire. Az Attilának sajnos csak a második hely jutott, holott az első mérkőzéseinek eredményei után ítélve minden remény meg volt arra, hogy az Attila a második liga élére kerül s ezzel mintegy ígéretet nyújt arra, hogy jövőre ismét az első osztályban veszi fel a küzdelmet. és Miskolc város közönségének újból alkalma nyílik egy-egy Hungária, Ferencváros, vagy — Booskay mérkőzés végignézésére. Miért, miért nem, ne firtassuk az okot, az Attila azonban éppen azokat a mérkőzéseket veszítette el, melyeket papírfórma szerint feltétlenül meg kellett volna nyernie. A legszomorúbb esemény pedig a finisben játszódott le, midőn alkalma lett volna az Attilának magához ragadni a vezető pozíciót. Talán az Attila jelenlegi súlyos helyzete bénította meg annyira a csapat teljesítőképességét, hogy a Kanizsa megverte 1:0-ra s ezzel az Attilának meg kellett elégednie a második hellyel.

Sajnos, nagyon is időszerűtlen az a kijelentés, hogy reméljük, miszerint a tavaszi szezon végén az első helyen fogjuk látni az Attilát. Időszerűtlen, mert az Attila jelenleg aggasztóan rossz helyzetben van. Mint köztudomású, a Hungária nem volt hajlandó teljesíteni a Németh eladásával kapcsolatos feltételeket és az Attila most olyan helyzetben van, hogy a játékosok fizetését sem képes megfizetni. A nyomasztó gazdasági viszonyok miatt a tervezett olaszországi túra is füstbe ment. Az Attila itthon marad, ami azt jelenti, hogy minden bevételi lehetőségtől elcsúszott. Csupán Kutik megy turáznia, de ő is a 33-as FC színeiben, amely csapatnak az Attila átengedte jóhírű bekkjét. 1928. december 16-án mennek szabadságra a játékosok. És csak január 29-én kell nekik újból bevonulni. Ez az idő tehát az elvégzett munka után a pihenés időszaka

lesz, január 29-én autótán ismét megkezdődik a komoly munka. (Ha ugyan addigra az Attila olyan helyzetbe kerül, hogy folytathatja a munkát.)

Föltételezve, hogy úgy lesz, a játékosok a szabadság ideje alatt gyűjtött friss erővel egyelőre természetesen a tornatermekben fogják tréningjeiket végezni. A professzionista játékosoknak ugyanis főképp mértékben van szükségük állóképésre, munkabírásra, mint az amatőrök és ezért már január 29-től rendszeres tréning alá veszik az Attila játékosait. Nyújtó, korlát, svédgyakorlatok szolgálnak majd az ügyesség, szívósság fokozására, míg az u. n. kondíciótréningre a korcsolyázást és skit fogják felhasználni. Két héttel az első mérkőzés előtt kerülnek majd a játékosok a pályára, ahol a tréner vezetése alatt megkezdik a labdaszotogtatást, futást, fejelést és a "footballművészet" sok más trükkjét.

Természetesen mindez még a jövő dalát. Egyelőre az Attila úgy áll, hogy állandóan a szeme előtt lebeg a nagy kérdés: mi lesz, mi lesz? ... Fölmerült az az eszme, hogy az Attilát a Szemerével igyekezzenek majd egy nevezőre hozni, ami még nem fuzionálást jelentene, csupán egymás támogatását. Ez, rossz hasonlattal élve, olyan, mint mikor „vak vezet világtalant”.

Az Attila egyébként ma közgyűlést tart. Ezen a közgyűlésen fog megalakulni minden valószínűség szerint a gyűjtőbizottság is, amely azért létesül, hogy megszerveze a gyűjtést is, melyet Miskolc város sportszerető közönsége között akarnak megindítani. Mert a határozatok bizony csak határozatok, már pedig az Attilának, hogy átussza a téli szezon, pénzre... pénzre... pénzre... van szüksége. Az utolsó eszközhöz folyamodik tehát az Attila és kérésinté az közönséghez a gyorssegélyért. Reméljük, hogy meg is kapja és tavasszal ismét fölveheti majd a küzdelmet, már csak azért is, hogy meghálálja Miskolc város segítségét, mint bajnok kerül majd ki a küzdelemből.

Valódi angol férfi és női ruházóvétel, vásznak és selymek legelőnyösebben

Lefkovits Albert-nál

Miskolc, Széchenyi-utca 10. — Telefon: 34.

Fizetési könnyítések.

Mi van a Miskolci Munkásbiztosító autójával?

A miskolci kerületi Munkásbiztosító Pénztár, melyet most már az Országos Társadalombiztosító Pénztár miskolci fiókának neveznek, az év elején arjelést hirdeték egy a Pénztár vezetősége számára megveendő személy-autó megvásárlására. Az arjelésre sok ajánlat érkezett, de az ajánlattevők máig is hiába várják a döntést.

Utána jártunk a dolgoknak és megtudtuk, hogy a Pénztár vezetősége fel is terjesztette az ajánlattevőket döntés végett a budapesti központi igazgatóságához, azonban onnan sem döntés, sem ilyen értelmű felhatalmazás nem adatott ki, amely feljogosítaná a miskolci vezetőséget, hogy saját szükségleteire autó vétessen. Ez annál különösebb, mert egyrészt a budapesti központ rendelkezésére tudunkkal több autó áll, amelyek költsége bizonyos mértékben a vidéki központok autószerkeztetere előirányzott összegekből tevődnek össze.

Másrészt a miskolci Pénztár egyike az osztály legnagyobb létszámú és legfőbb munkát adó kerületeinek. Vezetősége, — úgy az adminisztratív, mint orvosi feladatviselői minden héten többször kénytelenek vidéki kiszállásokat eszközölni, amikor mindig idegen és drága bérautót kell igénybevenniük. Nem egyszer megtörtént, hogy s súlyos érdeket és sürgős esetekben csak nagynehezen tudtak bérautót is kapni.

A Társadalombiztosító Pénztár ma a leghatalmasabb népjóléti intézményünk, s annak a miskolci körzete több mint 28000 tagjával több mint százezer ember egészségére, jólétére fölött öröklik, ennek ügymenete tehát nem akadthat fel, sem szenvedhet késedelmet azon, hogy nem áll megfelelő autó rendelkezésére, fő eljáró tisztviselőinek és orvosainak már csak azért sem, mert éppen a vezető főtisztviselőnek s főorvosoknak munkaezejét és idejét máris valósággal felőrölte a hivatalukban és ugyanakkor vidéken is teljesítendő súlyos szolgálat.

A párisi vizsgálóbíró leteremtotta Klotz volt francia pénzügyminisztert.

UJHELYI HIRLAP — FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP XXXI. ÉVF. 51. SZÁM

Szerkesztésért felelős: LÁNCZI ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaui-hegy, Kaszinai-utca 5. szám, telefon 10. Miskolci szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 12. szám, telefon: 8—85. Nyomatott a Magyar Jövő Nyomdatázm és Laptkiadóvállalat R-T. Miskolcon. Műszaki igazgató: ifj. Ludvig István.

Legszebb ajándék az ékszer!

Folyamatban lévő

Legértékesebb ajándék az ékszer!

karácsonyi olcsó vásár alkalmával

többet nyujtok, mint eddig bármikor!

Különbéféle arany és ezüst ékszerek, órák és disztárgyak

Finom minőséget Dus választékot Figyelmes kiszolgálást Hihetetlen olcsó árakon!

Legújabb gyöngyújdonságok, ezüst evőeszközök stb.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

ABRAMOVICS

ékszerésznél

Miskolc, Sötét-kapu mellett

Legháladáatosabb ajándék az ékszer!

Arakat nem hirdetek, azok olcsóságáról sziveskedjék minden vételkényszer nélkül személyesen meggyőződni.

Legtartósabb ajándék az ékszer!